

SZTE
Tanulási Eredmény Alapú Képzésfejlesztő Műhely

A felsőoktatás képzési területeinek szintleíró kimeneti jellemzői

Segédlet a tanulási eredmény alapú felsőoktatási
képzésfejlesztéshez

Szeged
2018

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen készült az Európai Unió támogatásával.
Projekt azonosító: EFOP-3.4.3-16-2016-00014

Szerkesztette: Bozsó Renáta, Dina Miletta, Farkas Éva, Sütő Erika, T. Molnár Gizella
Technikai szerkesztő: Tiszai László

A segédlet az EFOP-3.4.3-16-2016-00014 azonosító számú „A Szegedi Tudományegyetem oktatási és szolgáltatási teljesítményének innovatív fejlesztése a munkaerőpiaci és a nemzetközi verseny kihívásaira való felkészülés jegyében” című pályázatán belül az “AP2_OKTIG_2_Tanulási eredmény alapú szemlélet megismerése és bevezetése az SZTE-n” altéma keretében készült, az Európai Unió támogatásával.

Szeged, 2018

BEVEZETÉS	3
MI INDOKOLJA A TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ KÉPZÉSFEJLESZTÉST A FELŐOKTATÁSBAN	3
A TANULÁSI EREDMÉNY FOGALOMRENDSZERE	4
A MAGYAR KÉPESÍTÉSI KERETRENDSZER.....	6
A TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ KÉPZÉSFEJLESZTÉS LOGIKÁJA	7
BEFEJEZÉS	9
IRODALOM	9
ÖNELLENŐRZŐ TESZT I.	10
ÖNELLENŐRZŐ TESZT II.	14
AGRÁRTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI	20
FELŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (RÖVID IDEJŰ FELŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉSEK) / 5. SZINT	20
FELŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (ALAPFOKOZAT; BA/BSC) / 6. SZINT	23
FELŐOKTATÁSI 2. CIKLUS (MESTER FOKOZAT; MA/MSC) / 7. SZINT	26
PÉLDÁK JÓ ÉS NEM JÓ TANULÁSI EREDMÉNYEKRE	29
PÉLDÁK A TANULÁSI EREDMÉNYEK ÍRÁSAKOR ALKALMAZHATÓ JELLEMZŐ IGÉKRE, KIFEJEZÉSEKRE	38
BÖLCSESZETTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI	39
FELŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (RÖVID IDEJŰ FELŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉSEK) / 5. SZINT	39
FELŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (ALAPFOKOZAT; BA/BSC) / 6. SZINT	41
FELŐOKTATÁSI 2. CIKLUS (MESTER FOKOZAT; MA/MSC) / 7. SZINT	43
PÉLDÁK JÓ ÉS NEM JÓ TANULÁSI EREDMÉNYEKRE	45
PÉLDÁK A TANULÁSI EREDMÉNYEK ÍRÁSAKOR ALKALMAZHATÓ JELLEMZŐ IGÉKRE, KIFEJEZÉSEKRE	54
TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI	55
FELŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (RÖVID IDEJŰ FELŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉSEK) / 5. SZINT	55
FELŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (ALAPFOKOZAT; BA/BSC) / 6. SZINT	57
FELŐOKTATÁSI 2. CIKLUS (MESTER FOKOZAT; MA/MSC) / 7. SZINT	59
PÉLDÁK JÓ ÉS NEM JÓ TANULÁSI EREDMÉNYEKRE	61
PÉLDÁK A TANULÁSI EREDMÉNYEK ÍRÁSAKOR ALKALMAZHATÓ JELLEMZŐ IGÉKRE, KIFEJEZÉSEKRE	70
EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI	71
FELŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (RÖVID IDEJŰ FELŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉSEK) / 5. SZINT	71
FELŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (ALAPFOKOZAT; BA/BSC) / 6. SZINT	74
FELŐOKTATÁSI 2. CIKLUS (MESTER FOKOZAT; MA/MSC) / 7. SZINT	77
PÉLDÁK JÓ ÉS NEM JÓ TANULÁSI EREDMÉNYEKRE	80
PÉLDÁK A TANULÁSI EREDMÉNYEK ÍRÁSAKOR ALKALMAZHATÓ JELLEMZŐ IGÉKRE, KIFEJEZÉSEKRE	106
GAZDASÁGTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI	107
FELŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (RÖVID IDEJŰ FELŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉSEK) / 5. SZINT	107
FELŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (ALAPFOKOZAT; BA/BSC) / 6. SZINT	110
FELŐOKTATÁSI 2. CIKLUS (MESTER FOKOZAT; MA/MSC) / 7. SZINT	113
PÉLDÁK JÓ ÉS NEM JÓ TANULÁSI EREDMÉNYEKRE	117
PÉLDÁK A TANULÁSI EREDMÉNYEK ÍRÁSAKOR ALKALMAZHATÓ JELLEMZŐ IGÉKRE, KIFEJEZÉSEKRE	128
INFORMATIKAI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI	130
FELŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (RÖVID IDEJŰ FELŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉSEK) / 5. SZINT	130
FELŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (ALAPFOKOZAT; BA/BSC) / 6. SZINT	133
FELŐOKTATÁSI 2. CIKLUS (MESTER FOKOZAT; MA/MSC) / 7. SZINT	136
PÉLDÁK JÓ ÉS NEM JÓ TANULÁSI EREDMÉNYEKRE	139
PÉLDÁK A TANULÁSI EREDMÉNYEK ÍRÁSAKOR ALKALMAZHATÓ JELLEMZŐ IGÉKRE, KIFEJEZÉSEKRE	150
JOGTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI	152
FELŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (FELŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉSEK ÉS BA/BSC) / 5.-6. SZINT	152

FELSŐOKTATÁSI 2. CIKLUS (MESTER FOKOZAT; MA/MSC) / 7. SZINT	155
PÉLDÁK JÓ ÉS NEM JÓ TANULÁSI EREDMÉNYEKRE	159
PÉLDÁK A TANULÁSI EREDMÉNYEK ÍRÁSAKOR ALKALMAZHATÓ JELLEMZŐ IGÉKRE, KIFEJEZÉSEKRE	167
MŰSZAKI TUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI	168
FELSŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (RÖVID IDEJŰ FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉSEK) / 5. SZINT	168
FELSŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (ALAPFOKOZAT; BA/BSC) / 6. SZINT	170
FELSŐOKTATÁSI 2. CIKLUS (MESTER FOKOZAT; MA/MSC) / 7. SZINT	172
PÉLDÁK JÓ ÉS NEM JÓ TANULÁSI EREDMÉNYEKRE	174
PÉLDÁK A TANULÁSI EREDMÉNYEK ÍRÁSAKOR ALKALMAZHATÓ JELLEMZŐ IGÉKRE, KIFEJEZÉSEKRE	183
TERMÉSZETTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI	185
FELSŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (RÖVID IDEJŰ FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉSEK) / 5. SZINT	185
FELSŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (ALAPFOKOZAT; BA/BSC) / 6. SZINT	188
FELSŐOKTATÁSI 2. CIKLUS (MESTER FOKOZAT; MA/MSC) / 7. SZINT	191
PÉLDÁK JÓ ÉS NEM JÓ TANULÁSI EREDMÉNYEKRE	194
PÉLDÁK A TANULÁSI EREDMÉNYEK ÍRÁSAKOR ALKALMAZHATÓ JELLEMZŐ IGÉKRE, KIFEJEZÉSEKRE	205
TANTÁRGYLEÍRÁSHOZ ALKALMAZHATÓ SABLON	207
FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS	207
ALAPSZAK	208
MESTERSZAK	209
OSZTATLAN TANÁRSZAK	210

Bevezetés¹

Jelen segédlet az EFOP-3.4.3-16-2016-00014 pályázat² keretein belül készült azzal a szándékkal, hogy a 2017 szeptemberétől hatályos képzési és kimeneti követelményeknek megfelelően a tanterv-, tantárgy és tananyagfejlesztést segítse.

A segédlet célja kezelhető formában összegyűjteni és közreadni néhány hasznos segédanyagot, amelyek felhasználhatóak a fejlesztő munka során. Ennek megfelelően a jegyzet tartalmaz egy rövid áttekintést a tanulási eredmény alapú megközelítésről, és ennek megjelenéséről a magyar (felső)oktatás rendszerében, ehhez illeszkedő segédanyagokat képzési területenként az azokra jellemző példákkal, tantárgyleírasi sablonokat, valamint két önellenőrző kérdéssort.

Mi indokolja a tanulási eredmény alapú képzésfejlesztést a felsőoktatásban?

Európában az utóbbi évek oktatási, képzési törekvése és egyik legnagyobb hatású fejlesztő eszköze a tanulási eredményen alapuló szemléletmód, megközelítés, mely érvényre jut az élethosszig tartó tanulás szinte minden területén, és kulcselemként tartalmazza az ezt támogató mobilitási eszközök³ is. „**A tanulási eredmény (learning outcome) a tanulással – a tanulási szakasz⁴ végére – elérhető kimeneti követelmények leírását jelenti, a Magyar Képesítési Keretrendszerhez illeszkedő tudás + képesség + attitűd + autonómia-felelősség kontextusában meghatározott cselekvő szintű kompetencialeírás. Azt határozza meg, hogy a hallgató mit tud, mit ért és önállóan mire képes, miután lezárt egy tanulási folyamatot, függetlenül attól, hogy hol, hogyan, és mikor szerezte meg ezeket a kompetenciákat** (CEDEFOP 2008; Európai Parlament és Tanács 2008, Európai Unió Tanácsa 2017).

A tanulási eredmény alapú képzéstervezés és –fejlesztés a különböző nemzeti képzési rendszerek fennmaradása mellett biztosítja a képesítések hazai és európai elismertethetőségét, összehasonlíthatóságát és átláthatóságát. A tanítási-tanulási folyamatokban a tanulási eredmények megközelítés nem egyszerűen egy új technika, hanem olyan új szemlélet és gondolkodásmód, amely alapvetően átalakít(hat)ja az oktatás világát.

A felsőoktatás jelenleg az egyetlen szektor, ahol jogszabályi és alkalmazási kötelezettség társul a Magyar Képesítési Keretrendszerhez⁵ és a tanulási eredmény alapú képzésfejlesztéshez.” (Farkas 2017,3)

Miután megjelent a 139/2015. (VI. 9). kormányrendelet, ami az új szakstruktúrát és a felsőoktatásban megszerezhető szakképzettségek MKKR szintjeit tartalmazta, még ugyanazon év júniusában megindult a felsőoktatási képzési és kimeneti követelmények (továbbiakban: KKK) tanulási eredmény alapú átalakítása. Ennek eredményeként a felsőoktatásban megszerezhető 381 szakképzettség⁶ tanulási eredmény alapú KKK-it a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelettel ki is hirdették.⁷ Közös bennük, hogy tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség rendszerében határozzák meg a kimeneti követelményeket, még ha ezek definiálása nem is lett egységes, egyenletes színvonalú.

¹ A segédlet bevezetőjének alapjául szolgált Farkas Éva (2017): Tanulási eredmény alapú tanterv- és tantárgyfejlesztés a felsőoktatásban (Szegedi Egyetemi Kiadó Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó, Szeged) című módszertani jegyzete.

² Az EFOP-3.4.3-16-2016-00014 azonosító számú „A Szegedi Tudományegyetem oktatási és szolgáltatási teljesítményének innovatív fejlesztése a munkaerőpiaci és a nemzetközi verseny kihívásaira való felkészülés jegyében” címet viselő pályázaton belül az AP2_OKTIG_2_”Tanulási eredmény alapú szemlélet megismerése és bevezetése az SZTE-n” altéma keretében.

³ Köztük a: EUROPASS portfólió, ECVET (Európai Szakképzési és Szakoktatási Kreditrendszer), EKKR (Európai Képesítési Keretrendszer), MKKR (Magyar Képesítési Keretrendszer), EQAVET (Európai Szakképzési Minőségbiztosítási Referencia Keretrendszer).

⁴ A tanulási szakasz lehet egy tanítási óra, egy tantárgy, egy modul, a gyakorlati képzési rész, a teljes képzés.

⁵ A továbbiakban: MKKR

⁶ 17 felsőoktatási szakképzés, 111 alapképzés, 253 mesterképzés.

⁷ A tanárképzésben megszerezhető szakképzettségek KKK-it a 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet tartalmazza.

A KKK-k megjelenése után az egyes szakok képzési programjainak és tanterveinek átalakítása is kezdetét vehette, mely feladat a felsőoktatási intézmények oktatóira hárul. Ezt a kormányzat támogatni kívánja, aminek hangot is adott a Fokozatváltás 2.0 stratégiai anyagban⁸, és a 2016 őszén meghirdetett EFOP⁹ pályázatban. Ez utóbbinak egyik stratégiai célja a képzések intézményi szintű átalakítása és fejlesztése (a 18/2016. EMMI rendelet szerinti új KKK-k alapján), valamint a tantervi hálónak, és tanterveknek a tanulási eredmény alapú szemlélet követelményeihez való illesztése.

Fontos nyomatékosítani, hogy az új KKK-k és ezzel együtt a tanulási eredményekben való gondolkodás jelentős szemléletváltást, és – bár nem titkoltan idő- és energiaráfordítást is, de – ezzel együtt komoly megújulási, fejlődési lehetőséget jelent a magyar felsőoktatásban. Kimenet-, illetve tartalomszabályozás váltja fel a korábbi bemeneti és folyamatszabályozást, s az új szemlélet jegyében szükséges megújítani a tanterveket, átfogalmazni a tantárgyak követelményeinek leírását, adott esetben frissíteni, bővíteni a tanításmódszertani eszköztárat, fejleszteni a mérés-értékelési eljárásokat. Annak tudatosítása, hogy mindezt a kívánt tanulási eredmények elérése érdekében szükséges megtenni, oda kell vezetnünk, hogy ne csak formális, gépies átírást jelentsen a jogszabályi kötelezettségeknek való megfelelés, hanem tudatos minőségfejlesztést, megújulást. Mindennek következetes gyakorlati alkalmazása a képzések során egyaránt szolgálja a hallgató, az oktató, s ezáltal a képző intézmény és nem utolsósorban a munkaerő-piac érdekeit.

A tanulási eredmény fogalomrendszere

A felsőoktatási intézmények autonómiáját, ugyanakkor felelősségét is nagymértékben megnöveli a képzések tanulási eredmény alapú kimeneti szabályozása. Ebben fontos szerepet játszanak a képesítési keretrendszerek, amelyek rendszerszintű működéséhez elengedhetetlen, hogy tanulási eredmények formájában kerüljenek meghatározásra a képzési programok, modulok, és a tantárgyak is. Szükséges, hogy az új szemléletmód áthassa az egyetemi szférát, szereplői megértsék és magukévá tegyék azt.

Az új látásmód egyik lényegi eleme, hogy nem azt fogalmazzuk meg először, hogy mit csináljon a tanár, vagy mit csináljunk az órákon, hanem megtervezzük és rögzítjük azt, hogy milyen tanulási eredményeket kívánunk elérni. Ezt szem előtt tartva tervezzük meg módszereinket, melyekkel az adott eredmények a leghatékonyabban elérhetőek és értékelhetőek. A tanulási eredmény alapú gondolkodásban a tervezés folyamata tehát megfordul. Ez persze nem jelenti azt, hogy a szemlélet és annak alkalmazása mindenki számára új, hiszen vannak képzési területek, tantárgyak, ahol ezen elvek eddig is érvényben voltak, a felülvizsgálat, aktualizálás viszont mindenhol hasznos és szükséges is, amikor ehhez jogszabályi kötelezettség is társul.

Mindenekelőtt tisztázni szükséges a tanulási eredmények fogalmát. Ahogyan azt már korábban is rögzítettük, a tanulási eredmény ebben az összefüggésben nem más, mint a tanulási szakasz végére elérhető kimeneti követelmények leírása, kontextusba helyezett, az MKKR-hez illeszkedő tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség terminológiájában meghatározott cselekvő szintű kompetencialeírás. Akkor, amikor tanulási eredmény alapú megközelítést alkalmazunk, azt helyezzük előtérbe, hogy a hallgató az adott képzési szakasz vagy képzési program befejezésekor milyen ismeretek birtokában van, milyen szinten tudja értelmezni azokat, valamint miként, és az autonómia milyen szintjén tudja megszerzett tudását alkalmazni. A fent említett szintleíró kategóriák, az ún. deskriptorok tehát a következők: tudás, képesség, attitűd és az autonómia-felelősség.

⁸1785/2016. (XII. 16.) Kormányhatározat „Fokozatváltás a felsőoktatásban középtávú szakpolitikai stratégia 2016” elfogadásáról . 1359/2017. (VI. 12.) Kormányhatározat a „Fokozatváltás a felsőoktatásban középtávú szakpolitikai stratégia 2016” 2016–2020 évekre vonatkozó cselekvési tervéről

⁹ EFOP-3.4.3-16 Felsőoktatási intézményi fejlesztések a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében

Tudás

Ebbe a kategóriába az adott szakterülettel kapcsolatos elvárt ismereteket írjuk. Az itt megfogalmazottak azt mutatják meg, hogy adott szinten a hallgató milyen fogalmaknak, lexikális anyagrészeknek, illetve ezek összefüggéseinek mint ismereteknek a birtokába kell, hogy jusson.

„A tudás kategóriájába tehát képzetek, fogalmak, tények, definíciók, szabályok, leírások, törvények, elméletek, rendszerek, összefüggések, szabályok tudása tartozik.” (Farkas 2017, 16) Ezen ismeretek mélységét és kiterjedését fontos meghatározni és szakmaspecifikusan rögzíteni.

Jelen segédanyagban találhatunk jól, illetve kevésbé jól megfogalmazott tudás-típusú tanulási eredményeket a képzési terület különböző képzéseinek KKK-iból válogatva.

Képesség

„A képesség (készségek és képességek) a procedurális tudást, azaz az ismeretalkalmazó tudást jelenti, illetve a procedurális tudás formáit írja le.” (Farkas 2017, 17) Ebben az esetben tehát a tudáskategóriával szemben nem ismeret-jellegű, hanem az ismeret alkalmazására vonatkozó elvárt tanulási eredmények kerülnek megfogalmazásra, mégpedig az MKKR értelmezéséből kiindulva, ami „a képességeket kognitív (logikai, intuitív és kreatív gondolkodás használata) és gyakorlati (kézügyesség, valamint módszerek, anyagok, eszközök, műszerek használata) szempontból írja le.” (Farkas 2017, 17)

A kognitív képességek jelen esetben azt jelentik, hogy az adott területen adódó feladatoknak, problémák megoldásához szükséges eljárásokat mennyire ismeri a hallgató, és milyen szinten képes azokat használni (legyen szó rutin-műveletekről vagy akár komplex stratégiákról). A gyakorlati képességekkel kapcsolatos elvárt tanulási eredmények pedig tényleges cselekvések, tevékenységek, illetve ezek kivitelezésének képességére irányuló állítások, melyekre szintén találhatóak sikeresen és kevésbé rendszeresen megfogalmazott példák a segédanyagban.

Attitűd

„Az attitűd érzelmi, emocionális komponens, elkötelezettség, a szakmával, a munkával összefüggő felfogásbeli kérdések, értékelő viszonyulások összessége. Az attitűdök olyan viselkedési és magatartásformák, amelyek egyaránt vonatkozhatnak a tanulásra és a munkára. Az attitűdök kapcsolódnak a tudáshoz, a képességhez és az önállósághoz.” (Farkas 2017, 18).

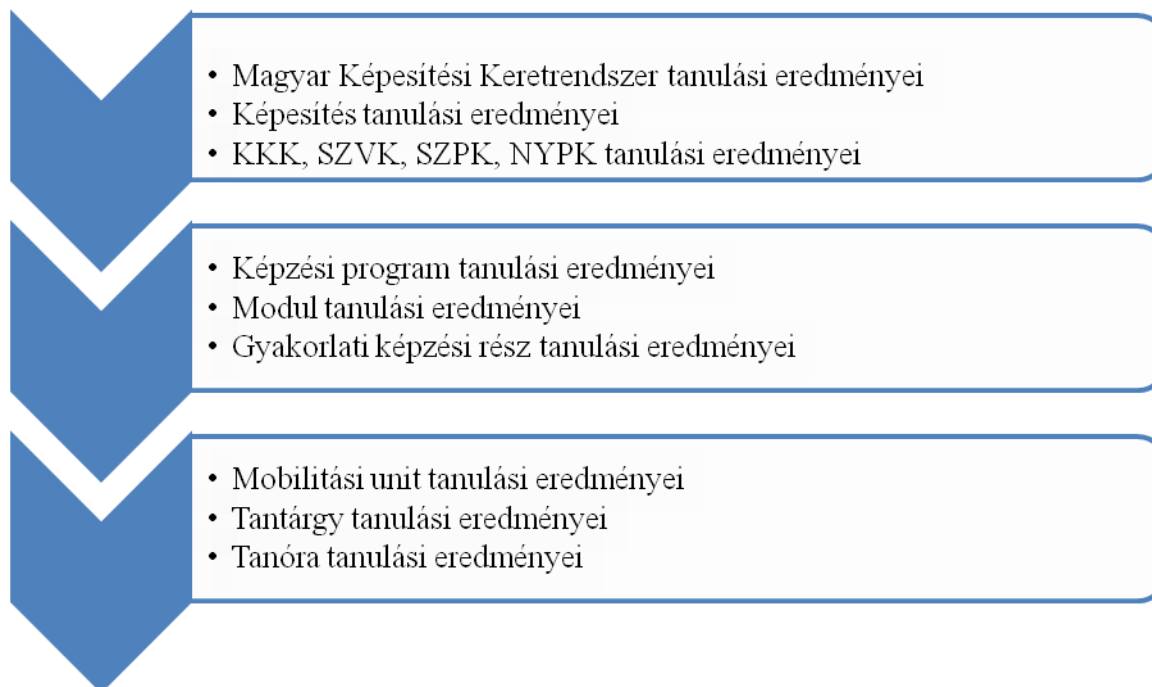
Ahogy az a jegyzetben mellékelt szakterületi példákból is jól látható, az attitűd kategóriában például olyan megfogalmazások találhatóak, melyek arra utalnak, hogy az illető mennyire érdeklődő, nyitott az adott szakma vagy terület, és annak igényes művelése iránt, beleértve azt is, hogy mennyire fogékony az új információk, módszerek megismerésére, milyen hajlandóságot és érzékenységet mutat bizonyos területeken.

Autonómia-felelősség

„Minden tevékenységet jellemez az, hogy egy adott személy milyen önállósággal, milyen mértékű felelősségvállalással tudja azt végrehajtani. Azaz miben képes egyéni munkavégzésre, és miben van még szüksége ellenőrzésre, segítségre, illetve miért vállal felelősséget, hogyan vesz részt a társas környezetben zajló tevékenységekben.” (Farkas 2017, 19) Ezen deskriptor tehát leírja, milyen felelősségi szinten képes ellátni adott tevékenységeit a hallgató (értve ez alatt a saját, illetve mások munkájáért vállalt felelősséget). Itt annak is hangot adunk, hogy az önállóság vagy éppen az együttműködésre való készség milyen foka várható el az alanytól az adott szakterületi tevékenység elvégzése, kivitelezése során.

A deskriptorok az oktatás minden szintjén jelen vannak, értelmezhetőek az MKKR-től a képzési program tanulási eredményein át a különböző modulokon, tantárgyakon keresztül egészen az egyes tanórákig. Természetes, hogy a legmagasabb szinteken (MKKR, képzési területek szintleíró kimeneti jel-

lemzői¹⁰) általánosabban, holisztikusabban vannak megfogalmazva az elvárt tanulási eredmények. A KKK-k esetében ez már szakspecifikus kell(ene) legyen, jelezve, hogy a teljes képzési folyamat végére melyek a kitűzött célok, a végzett hallgatókkal szemben támasztható konkrét szakmai és tágabb társadalmi-gazdasági elvárások. A képzési modulok, tantárgyak esetében pedig még ennél is pontosabban szükséges megfogalmazni, hogy milyen ismereteknek, készségeknek kerülnek birtokába ezek során a hallgatók, de akár az egyes tanóráknak is lehetnek elvárt, megfogalmazott, konkrét tanulási eredményei.

1. ábra: A tanulási eredmények szintjei (forrás: Farkas 2017, 13)

A Magyar Képesítési Keretrendszer

Ahhoz, hogy az Európai Unió tagországaiban megszerzett különböző szintű és struktúrájú képesítések összehasonlíthatóak, egymásnak megfeleltethetők és egymás számára elismertethetők legyenek, szükséges az Európai Képesítési Keretrendszer. Az egész életen át tartó tanulás Európai Képesítési Keretrendszerét (továbbiakban: EKKR) 2008-ban hozták létre, és tartalmazza az összes formális képzési forma, illetve nem formális képzési program képesítéseit, azokat tartalomtól függetlenül nyolc referenciaszintbe sorolva tanulási eredmény alapú kimenetek alapján. Ahhoz, hogy a különböző oktatási- és képzési rendszerek képesítései összehasonlíthatóak legyenek, és megfeleltethetők az EKKR-nek, nemzeti képesítési keretrendszerekre van szükség.

Magyarország képesítési keretrendszere a már említett Magyar Képesítési Keretrendszer, amelyben a hazai képesítések szerepelnek a közneveléstől a felnőttkori tanulásig, beleértve a szakképzést, a felsőoktatást és a doktori képzést is. „Az MKKR, követve az EKKR struktúráját nyolc szintet¹¹ tartalmaz, ugyanakkor az MKKR szintleíró deskriptorai számukat illetően eltérnek az EKKR kategóriáitól. Míg az EKKR három deskriptort (tudás, képesség, felelősség-autonómia) használ az egyes kimeneti szintek leírására, addig a magyar képesítések leírása szintenként négy deskriptor (tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség) segítségével történik.” (Farkas 2017, 5-6) A 8 szint leírása hierarchikus, felfelé

¹⁰ Az utóbbiak közül példaként a 6. szintet (alapképzés: BA, BSc) kiemeltük és képzési területenként a következő fejezetben szerepeltettük

¹¹ A szintek egymásra épülnek. A magasabb szintek magukban foglalják az alacsonyabb szintek tanulási eredményeit is. Az 1. szint a legalacsonyabb, a 8. szint a legmagasabb.

haladva a kompetenciák egyre magasabb szerveződési szintje jelenik meg, építve az előző szintre és magában foglalva annak kompetenciáit.

Az MKKR alsó négy szintjébe a köznevelésben megszerezhető végzettségek, a felső négy szintjébe pedig a felsőoktatásban megszerezhető szakképzettségek lettek besorolva. A felsőoktatási szakképzések az 5-ös, az alapképzések a 6-os, a mesterképzések a 7-es szintet képviselik, de a felsőoktatásban a képzések tervezésénél figyelembe szükséges venni a 4-es szintet, hiszen ez a belépő szint, valamint a 8-as szintet is, mert a doktori képzés már ennek feleltethető meg. Jelen segédanyagunk tartalmazza a képzési terület felsőoktatást érintő tanulási eredmény alapú, szintleíró, kimeneti jellemzőit is.

A tanulási eredmény alapú képzésfejlesztés logikája

Az oktatás, képzés mindig célorientált tevékenység, és ideális esetben ez a célorientáltság tükröződik a tantervekben, azok fejlesztésében, és az oktatáshoz kapcsolódó tananyagfejlesztésben is. Ezen tevékenységek tehát szükségszerűen tudatos alkotófolyamatok. „A képzés minőségét, megvalósíthatóságát, koherenciáját a képzés alapvető szakmai-logikai felépítése, azaz a cél – tanulási eredmény alapú kimeneti követelmények – tanítási folyamat (tartalom, idő, tanulási-tanítási stratégiák, módszerek, eszközök, tanulástámogatás) – értékelő rendszer egymásból származtatott rendszere, kontextusa biztosítja.” (Farkas 2017, 47) Az első lépés tehát minden esetben a képzési cél minél pontosabb és egyértelműbb meghatározása, legyen szó akár teljes tantervről, tantárgyról vagy szakmai gyakorlatról, akár fejlesztendő tananyagról.

2. ábra: A tanulási eredmény alapú tanterv- és tantárgyfejlesztés logikája (forrás: Farkas 2017, 48)

A felelősen gondolkodó, minőséget és szakmai igényességet szem előtt tartó tantervfejlesztő minden tantárgy esetében (a tananyagfejlesztő pedig a fejlesztendő tananyagok esetében) végiggondolja és kidolgozza, hogy az mivel járul hozzá a képzési célokhoz. Ennek megfelelően fogalmazza meg a kívánt tanulási eredményeket, és tervezi meg az addig tartó folyamatot (még akkor is, ha a MAB akkreditációs követelményrendszerében csak a KKK-k vonatkozó tanulási eredményeinek átmásolását várja el egy szakindítási dokumentumban).

Mi most e segédletben a tantárgyak kimeneti követelményeinek tanulási eredményekben történő megfogalmazásához kívánunk segítséget nyújtani többek között azzal, hogy ennek megvalósítására indoklással ellátott, konkrét – jó és nem jó – példákat is hozunk a képzési terület KKK-iból.

A tanulási eredmények kialakításával és megfogalmazásával kapcsolatban le kell szögeznünk, hogy nincs általánosan elfogadott, egységesen kidolgozott szabályrendszer, azonban mindenképpen ajánlott figyelembe venni bizonyos szempontokat. Ilyenek például az alábbiak:

„A tanulási eredmény

- az adott tanóra/tantárgy/modul/tevékenység/szakma/szakképzettség értékelhető és mérhető (vagy munkavégzés közben megfigyelhető) kompetenciáit írja le (a mérhetőség kulcskritérium),
- a tanulási folyamat befejezésének az elvárt konkrét és mérhető teljesítményeit (eredményét) határozza meg, és nem a tanulási útvonalat,
- a hallgató és nem az oktató szempontjából van leírva,
- kellően tevékenység- vagy szakmaspecifikus, az adott szakképzettségre jellemző terminológiát használja,
- konkrét, világosan érthető cselekvést jelentő igét (+ tárgyat), és egyéb specifikáló kontextust tartalmaz,
- alapos és megfelelő részletezettségű, egyértelműen utal az adott kompetencia autonómia és felelősség szintjére,
- igazodik az adott végzettség/képesítés MKKR szintjéhez,
- kialakításának alapját képezheti a KKK, de képzésfejlesztéskor mindig az adott tevékenységből, munkafolyamatból kell kiindulni.” (Farkas 2017, 57)

Ami a nyelvezetet illeti, a jól megírt tanulási eredményekre jellemző, hogy azok megfogalmazása során...

- ügyelünk arra, hogy a tanulási eredmény a megfelelő deskriptor alá kerüljön besorolásra (ne legyen kategóriatévesztés),
- kerüljük a tartalmi kidolgozatlanságot, a túl általános megfogalmazást (azaz legyen konkrét és egyértelmű),
- úgy fogalmazunk, hogy az adott tanulási eredmény mérhető és értékelhető legyen,
- aktív, cselekvő igét használunk, melyek a szakterülethez illeszkedőek, és jól érthetőek (ez azt jelenti, hogy vannak általánosan használható igék, de azok sora kiegészíthető szak- illetve szakmaspecifikus nyelvi formulákkal),
- meghatározzuk a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását (arra a területre jellemző kifejezéseket használunk, melyben a megszerzett kompetenciákat használni kell),
- az elérendő szintet, és a kívánt mélységet is meghatározzuk (figyelembe véve, hogy mi képezi a bemeneti szintet, és mi az, amit már a ráépülő szintek kell, hogy fejlesszenek),
- célszerű továbbá meghatározni azt a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik. Ez utóbbi kapcsán azonban mindenképpen meg kell jegyezni, hogy a szakmai kompetenciákon túl olyan általános kompetenciákat is tartalmaznia kell a kimeneti követelményeknek, melyek lehetővé teszik az előbbiek megalapozását, és mint ilyenek, szintén nélkülözhetetlenek, és kialakításra, fejlesztésre szorulnak.

A fent említett szempontokat figyelembe véve hozunk példákat tanulási eredményekre e segédanyagban a képzési területen érvényben lévő KKK-k¹² leírásai alapján, kiegészítésként pedig példákat találhatnak ugyanezen forrásból az alkalmazható kifejezésekre, igékre, nyelvi formulákra is. Ez utóbbiakat mindenki saját területének szókincse segítségével szabadon tovább bővítheti, kiegészítheti.

¹² 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet (a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról)

Befejezés

Amikor az oktató érzi, hogy neki is komoly felelőssége van abban, milyen lesz annak a képzésnek a megítélése, melyben ő is dolgozik, milyenek lesznek a jövő szakemberei, akiket ő is képez, elgondolkodik a felsőoktatásban végzett munkáján. Amennyiben a tanulási eredményekre vonatkozó előírások teljesítésekor nemcsak nyelvtani, technikai átírást végez tantárgyleírásain, tananyagain, hanem azonosulva a szemlélettel újragondolja oktatási tevékenységét, fontos állomáshoz érkezik. A tantárgyak, tantervek, tananyagok tanulási eredmény alapú fejlesztése ugyanis az első lépés a képzések minőségfejlesztése terén. Az oktatói munka hatékonysága és a hallgatók tanulási eredményessége érdekében azonban ennél átfogóbb változás szükséges, mert a minőségfejlesztő hatás csak úgy érhető el, ha a látásmódot magukévá teszik az oktatók, gyakorlatvezetők, tananyagfejlesztők, ezt egymással összehangolják, és mindez megjelenik mindennapi munkájukban is. Így lehetőség nyílik arra, hogy átalakuljon akár a képzés teljes folyamata, miközben frissül az abban tevékenykedők tanításmódszertani repertoárja és értékeléskultúrája is.

A tantárgyfejlesztéshez e jegyzetben további segítségeket kívánunk nyújtani azzal, hogy kilenc képzési terület¹³ tanulási eredmény alapú, szintleíró jellemzői közül az 5., 6., és 7. szintet (FOSZ, BA/ BSc, MA/MSc) kiemeljük és közreadjuk¹⁴. Ezen kívül példákat közlünk – szintén képzési területenként – jól és nem jól megírt tanulási eredményekre deskriptorok szerint (kiemelve, hogy az egyes megfogalmazások mely kritériumoknak felelnek meg, s melyeknek nem), sőt az adott területre jellemző nyelvi formulákból, igékből is készítettünk egy válogatást, melyek segítséget nyújthatnak a tanulási eredmények megfogalmazásában. Találnak a segédanyagban még két önellenőrző kvízt, hogy ezek kérdéseit megválaszolva mindenki ellenőrizhesse, birtokában van-e, és ha igen, milyen mértékben a tanulási eredmény alapú szemléletnek.

A további tevékenységhez kínálunk – szándékaink szerint – hasznos segítséget és kívánunk mindenkinek jó munkát!

SZTE T.E.A.M.

Irodalom

Farkas Éva (2017): Tanulási eredmény alapú tanterv- és tantárgyfejlesztés a felsőoktatásban. Szegedi Egyetemi Kiadó Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó, Szeged

¹³ Agrártudományi, bölcsészeti- (és társadalomtudományi), egészségtudományi, gazdaságtudományi, informatikai, jogtudományi, műszaki és természettudományi képzési területek

¹⁴ A Magyar Rektori Konferencia honlapján szereplőknek megfelelően (www.mrk.hu Letöltve: 2018.01.12.)

ÖNELLENŐRZŐ TESZT I.

A tanulási eredmény alapú képzésfejlesztés kontextusa és elméleti keretei című előadáson elsajátított tanulási eredmények ellenőrzéséhez

A teszt kitöltéséhez kb. 20 perc szükséges.

- 1) Olvassa el és gondolja át az állításokat! Az állítások mellé írjon **I** betűt vagy **H** betűt annak megfelelően, hogy igaznak vagy hamisnak ítéli az adott állítást.

(Megszerezhető pontszám: 12 pont)

Sorszám	Állítás	I vagy H
1.	A tanulási eredmények azt határozzák meg, hogy az oktátónak mit kell tanítani ahhoz, hogy a hallgató eredményes vizsgát tudjon tenni.	
2.	A tanulási eredmények a Magyar Képesítési Keretrendszerhez illeszkedő tudás + képesség + attitűd + autonómia-felelősség kontextusában meghatározott cselekvő szintű kompetencialeírások.	
3.	Az új – tanulási eredmény alapú – képzési és kimeneti követelményeket 2017 szeptemberétől minden képzési szinten és minden évfolyamon alkalmazni kell a felsőoktatásban.	
4.	A felsőoktatási szakképzettséget igazoló oklevél tartalmazza az adott szakképzettség EKKR és MKKR szerinti szintjét.	
5.	Az MKKR segíti az egyes képzési szintek közötti különbség megértését.	
6.	Egy adott szak tantervének fejlesztésekor feltétlenül együtt kell kezelni azt az eggyel alatta és eggyel felette lévő szinteken elhelyezkedő szakokkal.	
7.	Míg a KKK tanulási eredményei a szakképzettség megszerzésének követelményeit írják le, addig a tantárgyak tanulási eredményei a KKK tanulási eredményeinek hatékony elérését biztosító követelményeket határozzák meg.	
8.	Egy tantárgy kimeneti követelményeit meghatározó tanulási eredményekben csak a szakmaspecifikus kompetenciákat kell meghatározni.	
9.	A tantárgy követelményei a hallgatóval szemben támasztott tartalmi elvárásokat rögzítik, azaz azokat a tanulási eredményeket, amelyeket a félév/tanév végére a hallgatónak – a tanulási folyamat eredményeképpen, a tantárgy/kurzus elvégzésével – optimális esetben el kell érnie, és amely tanulási eredmények alapján – a számonkérés eredményes teljesítésével – a hallgató jogosult a tantárgyi kreditek megszerzésére.	
10.	Az értékelés formája és módszere valamint minősége nem befolyásolja a hallgató tanulási folyamatát.	
11.	A tanulási eredmény alapú gondolkodás nem igényli a tanításmódszertani és értékelési kultúra frissítését és fejlesztését.	
12.	A képzési program fejlesztés/tantárgyfejlesztés és a tananyagfejlesztés egymással szorosan összekapcsolódó folyamat. A tananyagfejlesztés alapja a képzési program, a tanterv illetve a tantárgyleírás.	

- 2) Egészítse ki a mondatot! A hiányzó MKKR szintet írja a kipontozott részre!

(Megszerezhető pontszám: 2 pont)

A felsőoktatási szakképzés az MKKRszintjén, a mesterképzés az MKKRszintjén helyezkedik el.

- 3) Egészítse ki a mondatot! A hiányzó szavakat írja a kipontozott részre!

(Megszerezhető pontszám: 4 pont)

A tanulási eredmény alapú szemlélet aés ahelyezi a középpontba, amelyben maga a és a hallgató által elért a lényeges.

4) Melyik állítás fejezi ki szakmailag legpontosabban a tanulási eredmény alapú megközelítés lényegét? Karikázza be a szakmailag leginkább helytálló állítás betűjelét!

(Megszerezhető pontszám: 2 pont)

- a) A tanulási eredmények elsősorban tudás és képesség kontextusában kifejezett állítások arra vonatkozóan, hogy a hallgatónak mit kell tanulnia az adott képzésen és a képzés elvégzése után milyen kompetenciákkal kell rendelkeznie annak érdekében, hogy helyt tudjon állni a szakmai életében és a magánéletében egyaránt.
- b) A képesítések tanulási eredmény alapú megközelítése azt vizsgálja, hogy a hallgató egy meghatározott képzési/tanulási szakasz befejezésekor milyen szintű ismeretekkel rendelkezik, mennyire érti, s milyen mértékben képes értelmezni ezeket az ismereteket, miként tudja a megszerzett tudást alkalmazni, illetve hogy szert tett-e egy adott terület eredményes és autonóm műveléséhez szükséges kompetenciákra.
- c) A tanulási eredmények tudás, képesség, attitűd, autonómia-felelősség kategóriákban kifejezett követelmények, amelyeket a hallgatóknak birtokolniuk kell a tanulási folyamat végére. A tanulási eredményeket objektívan kell mérni, ezért minden esetben részletes pontozással ellátott tesztekkel kell alkalmazni a vizsgákon.

5) Válassza ki a felsorolt állítások közül, hogy a tanulási eredmények alkalmazásának melyek a legjelentősebb előnyei az Ön számára! Karikázza be annak a 3 állításnak a betűjelét, amelyek az Ön számára a legfontosabb előnyöket jelentik.

(Megszerezhető pontszám: 3 pont)

A tanulási eredmény alapú követelménytámasztás...

- a) következetesebbé, átgondoltabbá teszi a tanulási-tanítási folyamat megtervezését és kivitelezését, a követelmények meghatározását
- b) következetesebb, objektívebb értékelést tesz lehetővé, könnyebb az értékelési kritériumok kialakítása, hatékonyabb és változatosabb értékelési formák valósíthatók meg
- c) előnye, hogy már a képzés kezdetén ismert a végeredmény, így a hallgatók világosabban látják az elvárásokat, amelyeknek meg kell felelniük; világossá és egyértelműbbé teszi az oktatás célját, ezáltal növeli a hallgató motivációját
- d) módszertani megújulásra ösztönöz
- e) lehetővé teszi az eredményesség mérését, mert a képesítés tanulási eredményei azt is meghatározzák, hogy mikor tekintünk eredményesnek egy tanulási-tanítási folyamatot
- f) könnyebbé teszi a más intézményekkel, gyakorlati helyekkel történő együttműködést, a mobilitási programok kialakítását
- g) lehetővé teszi az intézmények, képzések vagy képzési szintek és formák közötti átjárhatóságot, az egyéni tanulási utak kialakítását
- h) lehetővé teszi a nem formális tanulási környezetben szerzett tanulási eredmények beszámítását a formális tanulási folyamatba

6) Karikázza be annak a 3 állításnak a betűjelét, amellyel Ön a leginkább egyetért!

(Megszerezhető pontszám: 3 pont)

- a) A tanulási eredmény alapú tanulás és tanítás eszközt ad arra, hogy javítani tudjuk a hallgatóink tanulási eredményességét és a hallgatók képességeiben mérhető fejlődés történetét.

- b) Egy szakképzettség tanulási eredményekben történő leírása nem pusztán technikai átírás, hanem értékorientáció is. Meghatározza azt, hogy milyen tudással, képességekkel rendelkező, milyen felelősségi és önállósági szinten dolgozni tudó szakembereket akarunk képezni.
- c) A tanulási eredmények meghatározzák az oktatási folyamat elvárt eredményességét is, valamint világos, értelmezhető, kézzel fogható információkat nyújtanak a hallgató, a szülő, az oktatók, intézményvezetők, munkaadók számára.
- d) A fejlesztési folyamatnak a tantervek, tantárgyi programok tanulási eredmény alapú kidolgozása az első szükséges, de nem elégséges lépése. Nem csak a tanterveket kell megváltoztatni, hanem fejleszteni szükséges az oktatók tanításmódszertani és mérésmethodikai kultúráját is.
- e) Az értékelés minőségét meghatározza a megfogalmazott tanulási eredmények minősége!
- f) A képzés minőségét, megvalósíthatóságát, koherenciáját a képzés alapvető szakmai logikai felépítése, azaz a cél – tanulási eredmény alapú kimeneti követelmények – tanítási folyamat (tartalom, idő, tanulási-tanítási stratégiák, módszerek, eszközök, tanulástámogatás) – értékelő rendszer egymásból származtatott rendszere, kontextusa biztosítja.

Megoldókulcs:

1. feladat

(1) Hamis; (2) Igaz; (3) Hamis; (4) Igaz; (5) Igaz; (6) Igaz; (7) Igaz; (8) Hamis; (9) Igaz; (10) Hamis; (11) Hamis; (12) Igaz

Minden jó válasz 1 pontot ér, összesen 12 pont szerezhető

2. feladat: Felsőoktatási szakképzés MKKR **5-ös szint**, mesterképzés MKKR **7-es szint**.

Minden jó válasz 1 pontot ér, összesen 2 pont szerezhető

3. feladat: A tanulási eredmény alapú szemlélet a **tanulást** és a **hallgatót** helyezi a középpontba, amelyben maga a **tanulási folyamat** és a hallgató által elért **kompetenciafejlődés (vagy tanulási eredmény)** a lényeges.

Minden jó válasz 1 pontot ér. Ha a tanulási folyamat helyett csak a tanulás szerepel, az is elfogadható. A kompetenciafejlődés helyett a tanulási eredmény is elfogadható.

Összesen 4 pont szerezhető.

4. feladat: A jó válasz a b)

A jó válasz 2 pontot ér.

5. feladat: Bármelyik válasz megjelölése pontot ér. Valamennyi állítás a tanulási eredmények alkalmazásának előnyeit fogalmazza meg. Hogy a válaszadó melyik előnyt tekinti saját maga számára a legfontosabbnak, a saját egyéni preferenciája határozza meg. A feladat célja, hogy a válaszadó végig gondolja, hogy saját maga számára milyen előnyöket hordoz a tanulási eredmény alapú gondolkodásmód.

Összesen 3 pont szerezhető.

6. feladat: Bármelyik állítás megjelölése pontot ér. A felsorolt állítások közül valamennyi igaz. Hogy a válaszadó számára melyek azok az állítások, amelyekkel a leginkább egyetért, a saját egyéni szakmai preferenciája határozza meg. A feladat célja, hogy a válaszadó végig gondolja az állításokat és saját maga számára feldolgozza az állítások lényegi elemeit.

Összesen 3 pont szerezhető.

Értékelés:

Megszerezhető összes pontszám: 26 pont

Ha az Ön pontszáma 23 és 26 pont között van: Ön jól ismeri az MKKR célját, funkcióját, tisztában van a tanulási eredmény alapú gondolkodás fogalomrendszerével, érti a tanulási eredmény alapú tantárgyfejlesztés lényegét és logikáját, látja a tanulási eredmények alkalmazásának előnyeit! Gratulálunk! Eredményes tanulási eredmény alapú tantárgyfejlesztést kívánunk!

Ha az Ön pontszáma 20-23 pont között van: Ön alapvetően tisztában van az MKKR céljával, funkciójával, a tanulási eredmény alapú gondolkodás fogalomrendszerével, a tanulási eredmény alapú tantárgyfejlesztés lényegével és logikájával, ugyanakkor vannak apróbb hiányosságok a tudásában. Javasoljuk, hogy nézze át újra azokat a kérdéseket, amelyekre nem a helyes választ jelölte meg és keresse meg az adott témával kapcsolatos témakört az előadás anyagában.

Ha az Ön pontszáma 17-20 pont között van: Ön rendelkezik tudással az MKKR céljáról, funkciójáról, a tanulási eredmény alapú gondolkodás fogalomrendszeréről, a tanulási eredmény alapú tantárgyfejlesztés lényegéről és logikájáról, ugyanakkor tudásában jelentősebb hiányosságok vannak. Javasoljuk, hogy mélyüljön el az előadás anyagában és pótolja a hiányzó tudáselemeket annak érdekében, hogy eredményes tanulási eredmény alapú fejlesztő munkát tudjon végezni.

Ha az Ön pontszáma 16 pont alatt van: Az Ön MKKR-rel, tanulási eredmény fogalomrendszerével, alkalmazási lehetőségeivel, a tanulási eredmény alapú tantárgyfejlesztéssel kapcsolatos tudásában jelentős hiányosságok vannak. Javasoljuk, hogy mélyüljön el az előadás anyagában valamint a javasolt szakirodalmakban és pótolja a hiányzó tudást, mielőtt jelentkezik a tanulási eredmény alapú képzésfejlesztés tréningre vagy elkezdi a tantárgyai követelményeinek tanulási eredmény alapú kidolgozását. A hiányzó tudáselemek pótlása segíteni fogja Önt abban, hogy eredményesebb és hatékonyabb legyen a tanulási eredmény alapú tantárgyfejlesztésben.

ÖNELLENŐRZŐ TESZT II.

A tanulási eredmény alapú képzésfejlesztés a gyakorlatban I. című tréningnapon elsajátított tanulási eredmények ellenőrzéséhez

1.Válassza ki az alábbiak közül azokat a kijelentéseket, amelyek igazak, és amelyek hamisak! (12 pont)

	állítás	I vagy H
1.	A tanulási eredmény cselekvő szintű kompetencialeírás.	
2.	Az MKKR leírja a szakterület-specifikus kompetenciákat.	
3.	A KKK-ban leírt minden egyes tanulmányi eredményhez egy-egy kurzus rendelhető hozzá.	
4.	A tudás kategóriában a tanulási eredményeket specifikáljuk azok mélysége, kiterjedése és komplexitása szerint.	
5.	Az attitűd kategóriában a szakmával, munkával összefüggő felfogásbeli kérdések, a szakmai nézetek, viselkedési és magatartásformák fogalmazhatók meg.	
6.	A hallgató számára már a képzés kezdetén ismert a kimenet alapú képzésben a végeredmény, így világosan látja az elvárásokat, amelyeknek meg kell felelnie.	
7.	Az oktató a kimenet alapú képzés során nehezebben tudja megfogalmazni a követelményeket, s ez megnehezíti a számonkérést is.	
8.	A munkáltató számára az MKKR szint világosabbá teszi, hogy milyen tudással, képességekkel és attitűdökkel rendelkezhet a leendő munkatárs, és munkáját mennyire önállóan tudja végezni.	
9.	Az MKKR 8. szintjén még nem szükséges egy adott téma megállapodott és vitatott összefüggéseinek kutatási szintű ismerete.	
10.	A tanulási eredmények leírásakor a képesség kategóriánál a legjobb, és legcélszerűbb, ha aktív igéket használunk.	
11.	A szakképzettség tanulási eredményekben történő leírása egyszerű technikai átírás, olyan kifejezéseket kell használni, amelyek illenek hozzá.	
12.	Az adott tantárgy kimeneti eredményeinek leírásában kizárólag szakmai kompetenciák szerepelhetnek.	

2.Állapítsa meg a következő tanulási eredményekről, hogy melyik kategóriához tartoznak! Jelölje a táblázatban x-el! (14 pont)

Tanulási eredmény	Tudás	Képesség	Attitűd	Felelősség/ autonómia
Képes az egyének, családok, csoportok, közösségek jog- és érdekérvényesítő képességének fejlesztésére.				
Rugalmasan kezeli az ellátórendszerben bekövetkező változásokat, nyitott a problémamegoldásra.				
Tisztában van a fogyatékoságok, sérülések, akadályozottságok felismerésének, differenciálásának kritériumaival.				
A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6-12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.				
Nyitott innovatív gyógypedagógiai elképzelések és megoldások megismerésére, törekszik a bizonyítékalapú módszerek alkalmazására.				
Saját művészeti koncepciót alkot, melyet önállóan valósít meg a festészet, a grafika területén.				
Ismeri a jogra és államra vonatkozó legfontosabb elméleti megközelítéseket, az állami irányítás jogi hátterét és működésének elveit.				
Megteremti a higiénias feltételeket.				
Elkötelezett az egyenlő bánásmód elve és gyakorlata mellett.				
Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz.				
Fokozott felelősséggel jár el munkája ellátásában, a tudomására jutott adatok, információk kezelésében és azok megosztása során.				
Rendelkezik íratkezelési, szerkesztési alapismeretekkel, a jogi, jogászai írás alapelemeivel.				
Az informatikai fejlesztésekben irányítás alatt tevékenykedik.				
Tisztában van a megelőzés (primer, szekunder és terciér prevenció) elméleti és gyakorlati alapjaival, az egészségügyi szűrővizsgálatok elvi alapjaival, a gyakorlati megvalósítás módszereivel és rendszerével.				

3. Az alábbi, tanulási eredményeket megfogalmazó nyelvi formulákat csoportosítsa kategóriák szerint! Írja be a táblázatba a megfelelő kategóriához az oda tartozó nyelvi formulát! (24 pont)

azonosítja; szakszerűen működteti; vállalja és képviseli; értékeli; kritikusan szemléli; folyamatosan törekszik; kezdeményezi és irányítja; felméri és elemzi; részletekbe menően ismeri; szakszerűen használja; magára nézve kötelezőnek fogadja el; ismeri és érti; irányítással részt vesz; felismeri; önállóan hoz döntést; tisztában van; értelmezi; együttműködik; ; értékeli beosztottait; azonosul; megérti és átlátja; maradéktalanul betartja; alkalmazza; felelősséget vállal;

Tudás	Képesség	Attitűd	Autonómia, felelősség

4. Állapítsa meg, mi a hiba az alábbi tanulási eredményekben! Jelölje x-el, melyik típushiba fordul elő! (10 pont)

Tanulási eredmény	Megfelelő nyelvi formulát használ, de nem konkrét és nem specifikus	Nem megfelelő a nyelvi formula, nem konkrét, nem specifikus, nem mérhető	Megfelelő nyelvi formulát használ, specifikus, de nem konkrét és nem mérhető
Ismeri a kémiai alapfogalmakat.			
Készség szintű ismeretekkel rendelkezik a munkája során használatos laboratóriumi számításokról.			
Munkáját a minőségi munkavégzés jellemzi.			
Érdeklődik az innovációk iránt.			

Képes együttműködni a felhasználókkal és a szakember-kollégákkal.			
Ismeri az alapvető jogi és szabvány előírásokat.			
Ismeri a nemzetiség nyelvét, kultúráját, történelmét, irodalmát.			
A tanult elméleteket és módszereket hatékonyan alkalmazza.			
Minden területen törekszik a hatékony és minőségi munkavégzésre.			
Fel tudja mérni, hogy képes-e egy rá bízott feladatot elvégezni.			

MEGOLDÓKULCS

1.feladat:

Igaz: 1, 4, 5, 6, 8, 10

Hamis: 2, 3, 7, 9, 11, 12 Minden válasz 1 pontot ér, ha ezek szerepelnek, *12 pont*

2. feladat:

Minden válasz 1 pontot ér, ha az alábbiak szerint jelölte a válaszokat, *14 pont*

Tanulási eredmény	Tudás	Képesség	Attitűd	Felelősség/ autonómia
Képes az egyének, családok, csoportok, közösségek jog- és érdekvédelemre való képességének fejlesztésére.		x		
Rugalmasan kezeli az ellátórendszerben bekövetkező változásokat, nyitott a problémamegoldásra.			x	
Tisztában van a fogyatékosok, sérültek, akadályozottságok felismerésének, differenciálásának kritériumaival.	x			
A nevelési, fejlesztési célokat, feladatokat, tartalmakat képes a 6-12 éves gyerekek személyiségére, szociokulturális környezetének főbb jellemzőire tekintettel, differenciáltan tervezni.		x		
Nyitott innovatív gyógypedagógiai elképzelések és megoldások megismerésére, törekszik a bizonyíték alapú módszerek alkalmazására.			x	
Saját művészeti koncepciót alkot, melyet önállóan valósít meg a festészet, a grafika területén.				x
Ismeri a jogra és államra vonatkozó legfontosabb elméleti megközelítéseket, az állami irányítás jogi hátterét és működésének elveit.	x			
Megteremti a higiénia feltételeit.		x		
Elkötelezett az egyenlő bánásmód elve és gyakorlata mellett.			x	
Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz.		x		

Fokozott felelősséggel jár el munkája ellátásában, a tudomására jutott adatok, információk kezelésében és azok megosztása során.				x
Rendelkezik iratkezelési, szerkesztési alapismeretekkel, a jogi, jogász írás alapelemeivel.	x			
Az informatikai fejlesztésekben irányítás alatt tevékenykedik.				x
Tisztában van a megelőzés (primer, szekunder és terci-er prevenció) elméleti és gyakorlati alapjaival, az egészségügyi szűrővizsgálatok elvi alapjaival, a gyakorlati megvalósítás módszereivel és rendszerével.	x			

3. feladat Minden válasz 1 pontot ér, ha az alábbiak szerint csoportosította a nyelvi formulákat, akkor
24 pont

Tudás	Képesség	Attitűd	Autonómia, felelősség
részletekbe menően ismeri	értékeli	folyamatosan törekszik	önállóan hoz döntést
tisztában van	értelmezi	magára nézve kötelezőnek fogadja el	értékeli beosztottait
megérti és átlátja	szakszerűen működteti	együttműködik	irányítással részt vesz
ismeri és érti	alkalmazza	vállalja és képviseli	kezdemenyezi és irányítja
felismeri	szakszerűen használja	azonosul	felelősséget vállal
azonosítja	felméri és elemzi	kritikusan szemléli	maradéktalanul betartja

4. feladat

Ha az itt látható módon jelölte a hibákat, 10 pont

Tanulási eredmény	Megfelelő nyelvi formulát használ, de nem konkrét és nem specifikus	Nem megfelelő a nyelvi formula, nem konkrét, nem specifikus, nem mérhető	Megfelelő nyelvi formulát használ, specifikus, de nem konkrét és nem mérhető
Ismeri a kémiai alapfogalmakat.	x		
Készség szintű ismeretekkel rendelkezik a munkája során használatos laboratóriumi számításokról.		x	
Munkáját a minőségi munkavégzés jellemzi.		x	
Érdeklődik az innovációk iránt.			x
Képes együttműködni a felhasználókkal és a szakember-kollégákkal.		x	
Ismeri az alapvető jogi és szabvány előírásokat.	x		

Ismeri a nemzetiség nyelvét, kultúráját, történelmét, irodalmát.			x
A tanult elméleteket és módszereket hatékonyan alkalmazza.	x		
Minden területen törekszik a hatékony és minőségi munkavégzésre.	x		
Fel tudja mérni, hogy képes-e egy rá bízott feladatot elvégezni.		x	

Értékelés

Összesen elérhető pontszámok: 60 pont

Ha az Ön pontszáma 55 pont felett van: az Ön tanulási eredmény alapú tantárgyfejlesztéssel kapcsolatos tudása magas szintet ért el, érti a kimenet alapú tantárgyfejlesztés fogalomrendszerét, a tanulási eredmények írásának nyelvi formuláit, jól meg tudja különböztetni a kategóriákat. Nyugodtan hozzákezdhet a tantárgyleírása elkészítéséhez!

Ha az Ön pontszáma 45-55 pont között van: Ön alapvetően tisztában van a kimenet alapú tantárgyfejlesztés céljával, funkciójával, a tanulási eredmény alapú gondolkodás fogalomrendszerével, ismeri a nyelvi formulákat, ugyanakkor vannak apróbb hiányosságok a tudásában. Javasoljuk, hogy nézze át újra azokat a kérdéseket, amelyekre nem a helyes választ jelölte meg és keresse meg az adott témával kapcsolatos témakört az előadás és a tréning anyagában, és a szakirodalomban. Ezt követően kezdjen a tantárgyleírása elkészítéséhez!

Ha az Ön pontszáma 30-45 pont között van: Ön rendelkezik ugyan bizonyos tudással a tanulási eredmény alapú gondolkodás fogalomrendszeréről, a tanulási eredmény alapú tantárgyfejlesztés lényegéről és logikájáról, ugyanakkor tudásában jelentősebb hiányosságok vannak. Javasoljuk, hogy mélyüljön el az előadás és a tréning anyagában és pótolja a hiányzó tudáselemeket annak érdekében, hogy eredményes tanulási eredmény alapú fejlesztő munkát tudjon végezni és el tudja készíteni az önálló tantárgyleírását.

Ha az Ön pontszáma 30 pont alatt van: Önnek a tanulási eredmény alapú tantárgyfejlesztéssel kapcsolatos tudásában jelentős hiányosságok vannak. Javasoljuk, hogy mélyüljön el az előadás anyagában valamint a tréning anyagában, tanulmányozza a javasolt szakirodalmat, és pótolja a hiányzó tudását, mielőtt önállóan hozzákezd a tantárgyleírása elkészítéséhez, mert enélkül nehéz lesz az önálló munka megvalósítása.

AGRÁRTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI

FELSŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (RÖVID IDEJŰ FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉSEK) / 5. SZINT¹⁵

Az agrártudományi képzési területen folyó képzések célja olyan, a szakmájuk iránt elkötelezett szakemberek képzése, akik – alapul véve a mezőgazdasági termelés tulajdoni és vállalkozási struktúráját; a mezőgazdasági termelés erőforrásait, speciális viszonyát a természeti erőforrásokhoz; a mezőgazdaság terület- és vidékfejlesztésben betöltött szerepét; az agrárgazdasághoz kapcsolódó termékpályákat; a terület- és vidékfejlesztéshez kapcsolódó intézményrendszer különböző szerveződési szintjei által megkövetelt elméleti tudást, módszertani, problémakezelési és menedzsment ismereteket – a képzés különböző szintjein rendelkeznek a megfelelő tanulási eredményekkel.

Az egyes szintek eléréséhez az alábbi tanulási eredmények szükségesek:

- a mezőgazdasági termelés speciális erőforrásainak ismerete;
- a mezőgazdasági termelés és a természeti erőforrások közötti sajátos viszony ismerete;
- a mezőgazdasági termelés sajátosságainak megértése, a sajátosságok okainak ismerete és azok megfelelő módszerekkel való kezelése a gazdálkodás folyamatában;
- a fenntartható mezőgazdasági termelés szükségességének felismerése és megértése;
- a mezőgazdaság terület- és vidékfejlesztésben betöltött szerepének megértése;
- az agrárgazdaság és szereplői nemzetgazdaságban betöltött szerepének átlátása;
- az egyes termékpályák szereplői között fennálló összefüggések, a közöttük lévő kapcsolati viszonyok megismerése és elemzése;
- az adott szakterületen a menedzsment funkciók alkalmazása;
- hatékony munkavégzés különböző szervezetekben;
- gazdálkodással kapcsolatos problémák felismerése, problémakezelés és megoldási javaslatok kidolgozása;
- társadalmi felelősség vállalása, társadalmi értékek képviselése a gazdasági tevékenységek, a kutatás, illetve a döntések során;
- kommunikáció írásban és szóban, a modern infokommunikációs eszközrendszer használatával, adott esetben idegen nyelven is.

Az 5. szinten olyan szakemberek képzése a cél, akik képesek az agrártermelés során felmerülő feladatok hatékony, szakszerű végrehajtására

TUDÁS	KÉPESSÉGEK	ATTITÜDÖK	AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉG
a tudás mélysége, szervezettsége, kiterjedtsége, rugalmassága, formálhatósága	terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek	érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélekedések, nézetek; szándékok, törekvések	mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén
Az 5. szinten a tudás elsősorban egy (új) szakterület speciális, alapvető ismereteivel bővül. Az elméleti tudás rendszerbe szerveződik, az alkalmazás módszereinek és eszközeinek ismerete lehetőséget biztosít valamely szakterület szak-	A kognitív, kommunikációs és szociális képességek fejlettsége megalapozza a szakmai feladatok sikeres tervezését és lebonyolítását komplex problémák megoldásánál is. Az önfejlesztés különböző módszereinek ismerete	Az attitűdöket a folyamatos önképzés, az innovációk iránti nyitottság és a minőségi munkavégzésre való elköteleződés jellemzi	Az önállóság és a felelősségvállalás a saját munka mellett az együttműködő vagy irányított csoport tevékenységére is kiterjed

¹⁵ Forrás: Magyar Rektori Konferencia honlapja (www.mrk.hu)
http://www.mrk.hu/wp-content/uploads/2015/06/011_agrar_plakat_5szint_JAV.pdf (2018.01.12.)

képesítésének hosszú távú és magas szintű gyakorlásához. A szakmai szókincs elsajátítása segíti az egyértelmű szakmai kommunikációt (anyanyelven, és a más nyelven beszélőkkel való együttműködés során idegen nyelven is	kialakítja az önálló, folyamatos tanulás igényét és képességet. A döntési képességek kialakulása az etikai és jogi szabályok ismeretére, az értékek, viselkedés és életmód összefüggéseinek megértésére épül.		
---	---	--	--

A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...
Ismeri a szakterületéhez / szakirányához kapcsolódó mezőgazdasági terület alapvető fogalmait, tényeit és összefüggéseit a legfőbb gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan	Képes saját szakterületén (növénytermesztés, állattenyésztés, élelmiszertermelés erdőgazdálkodás, kertészeti termelés, stb.) a jártasságot igénylő feladatok előírások szerint (pl. környezetkímélő és -védő módon) történő végrehajtására.	Nyitott tudásának karbantartására, az adott szakterület új eredményeinek befogadására. Törekszik az újdonságok megismerésére, megértésére és alkalmazására	Fel tudja mérni, hogy képes-e egy adott probléma, feladat megoldására.
Tudja és érti saját szakterületére vonatkozóan a mezőgazdasági termelés alapvető, általános és szakspecifikus elméleti ismeretanyagát, valamint gyakorlati alkalmazásának mód- szereit és eszközeit. Rendelkezik szakterületén (pl. élelmiszer-alapanyag, -nyersanyag, takarmány-előállítás, stb.) az alapvető etikai szabályok ismeretével.	Képes a szakterület rutin feladatainak elvégzéséhez szükséges, megfelelő módszerek és eszközök önálló megválasztására és alkalmazására	Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés iránt.	Általános szakmai felügyelet, irányítás és ellenőrzés mellett önállóan végzi munkáját.
Ismeri a mezőgazdaság adott szakterületének formális és informális intézményi és szabályozási környezetét, a gyakorlati működés fontosabb jellemzőit, a gazdálkodó szervezetek működésének mechanizmusát.	Képes a munkafeladatok megoldása során munkatársaival és vezetőivel együttműködni, a vezetői vagy tanácsadói munkát kiszorgálni. Képes megadott algoritmusokkal és szakmai iránymutatás szerint – operatív szinten – eljárások lebonyolítására, döntések előkészítésére.	A jobbítás szándékával kritikusan, de együttműködési szándékkal szemléli saját munkáját és a környezetében zajló szakmai tevékenységeket. Elfogadja munkahelye munka- és szervezeti kultúráját, etikai elveit, és aszerint cselekszik.	Operatív döntéseit a szakterület jogi, etikai szabályainak figyelembevételével hozza meg.
Ismeri a gazdálkodó szervezetek fontosabb működési (gazdálkodási, munkáltatói, stb.) szabályait.	Képes a munkavállalással, vállalkozással kapcsolatos felelős döntések meghozatalára.		
Ismeri a feladatok megoldására szerveződő csoportok működési mechanizmusát, az irányításukra vonatkozó alapelveket.	Képes csoportok, brigádok irányítási feladatainak ellátására.	Empatikus mások szakmai problémái iránt.	Felelősséget érez saját és az általa irányított szakmai csoport – munkaszervezeti egység – munkája, eredményei és kudarcai iránt.

Ismeri és érti a szakterület szakirány szerint releváns és alkalmazható elemi, szakterületspecifikus információgyűjtési és feladat-, illetve probléma-megoldási módszereit.	Képes operatív szinten a problémák ok-okozati összefüggéseinek feltárására, magyarázatára, következtetések levonására, javaslatok megfogalmazására.	Törekszik a szakterületéhez kapcsolódó folyamatok mélyebb megértésére.	Vállalja a felelősséget a szakterületével kapcsolatos következtetések levonásáért, önálló javaslatok megfogalmazásáért
Tisztában van az élethosszig tartó tanulás jelentőségével.	Képes tudását fejleszteni, és ehhez alkalmazni a tudásszerzés, önfejlesztés különböző módszereit, valamint a legkorszerűbb információs és kommunikációs eszközöket.	Nyitott az új termelési módszerek nyomon követésére és azok befogadására.	Önállóan képes szakmai ismereteinek bővítésére.
Alapszinten tájékozott a K+F tevékenység céljairól, fontosságáról.	Képes megérteni szakterülete kutatási projektjeinek céljait, valamint képes utasítások alapján azok megvalósításában közreműködni.	Érdeklődő a tudományos kutatás iránt, és törekszik annak etikai szabályait megismerni és azokat betartani.	Felelősséget vállal a K+F tevékenységben végzett munkájáért, a létrehozott eredmények valóságáért.
Ismeri a szakterület szakmai szókincsét.	Képes szaknyelven kommunikálni munkatársaival és a munkáját irányító vezetőkkel.	Elfogadja szakmája társadalmi szerepét, értékeit.	Szakmai beszámolóit, jelentéseit maga készíti.
Ismeri a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az IKT által nyújtott lehetőségeket. Alapszinten ismeri szakterületének szókincsét legalább egy idegen nyelven.	Képes segédeszközökkel tájékozódni egyszerű idegen nyelvű szakmai szövegekben.		

**AZ AGRÁRTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ,
SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI
FELSŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (ALAPFOKOZAT; BA/BSC) / 6. SZINT¹⁶**

A 6. szinten olyan szakemberek képzése a cél, akik szintetizáló képességükkel felismerik az egyes ágazatok közötti kapcsolatok szükségességét, komplex módon tudják kezelni a mezőgazdasági termelést.

TUDÁS	KÉPESSÉGEK	ATTITÜDÖK	AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉG
<i>a tudás mélysége, szervezethez, kiterjedtségéhez, rugalmasságához, formálhatóságához</i>	<i>terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek</i>	<i>érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélekedések, nézetek; szándékok, törekvések</i>	<i>mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén</i>
Az 5. szinten a tudás elsősorban egy (új) szakterület speciális, alapvető ismereteivel bővül. Az elméleti tudás rendszerbe szerveződik, az alkalmazás módszereinek és eszközeinek ismerete lehetőséget biztosít valamely szakterület szakképesítésének hosszú távú és magas szintű gyakorlásához. A szakmai szókinccs elsajátítása segíti az egyértelmű szakmai kommunikációt (anyanyelven, és a más nyelven beszélőkkel való együttműködés során idegen nyelven is	A kognitív, kommunikációs és szociális képességek fejlettsége megalkotja a szakmai feladatok sikeres tervezését és lebonyolítását komplex problémák megoldásánál is. Az önfejlesztés különböző módszereinek ismerete kialakítja az önálló, folyamatos tanulás igényét és képességét. A döntési képességek kialakulása az etikai és jogi szabályok ismeretére, az értékek, viselkedés és életmód összefüggéseinek megértésére épül.	Az attitűdöket a folyamatos önképzés, az innovációk iránti nyitottság és a minőségi munkavégzésre való elköteleződés jellemzi	Az önállóság és a felelősségvállalás a saját munka mellett az együttműködő vagy irányított csoport tevékenységére is kiterjed

A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...
Ismeri a szakterületéhez / szakirányához kapcsolódó mezőgazdasági terület alapvető fogalmait, tényeit és összefüggéseit a legfőbb gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan	Képes saját szakterületén (növénytermesztés, állattenyésztés, élelmiszertermelés erdőgazdálkodás, kertészeti termelés, stb.) a jártasságot igénylő feladatok előírások szerint (pl. környezetkímélő és -védő módon) történő végrehajtására.	Nyitott tudásának karbantartására, az adott szakterület új eredményeinek befogadására. Törekszik az újdonságok megismerésére, megértésére és alkalmazására	Fel tudja mérni, hogy képes-e egy adott probléma, feladat megoldására.

¹⁶ Forrás: Magyar Rektori Konferencia honlapja (www.mrk.hu)
http://www.mrk.hu/wp-content/uploads/2015/06/012_agrar_plakat_6szint_JAV.pdf (2018.01.12.)

Tudja és érti saját szakterületére vonatkozóan a mezőgazdasági termelés alapvető, általános és szakspecifikus elméleti ismeretanyagát, valamint gyakorlati alkalmazásának mód- szereit és eszközeit. Rendelkezik szakterületén (pl. élelmiszer-alapanyag, -nyersanyag, takarmány-előállítás, stb.) az alapvető etikai szabályok ismeretével.	Képes a szakterület rutin feladatainak elvégzéséhez szükséges, megfelelő módszerek és eszközök önálló megválasztására és alkalmazására	Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés iránt.	Általános szakmai felügyelet, irányítás és ellenőrzés mellett önállóan végzi munkáját.
Ismeri a mezőgazdaság adott szakterületének formális és informális intézményi és szabályozási környezetét, a gyakorlati működés fontosabb jellemzőit, a gazdálkodó szervezetek működésének mechanizmusát.	Képes a munkafeladatok megoldása során munkatársaival és vezetőivel együttműködni, a vezetői vagy tanácsadói munkát kiszolgálni. Képes megadott algoritmusokkal és szakmai iránymutatás szerint – operatív szinten – eljárások lebonyolítására, döntések előkészítésére.	A jobbítás szándékával kritikusan, de együttműködési szándékkal szemléli saját munkáját és a környezetében zajló szakmai tevékenységeket. Elfogadja munkahelye munka- és szervezeti kultúráját, etikai elveit, és aszerint cselekszik.	Operatív döntéseit a szakterület jogi, etikai szabályainak figyelembevételével hozza meg.
Ismeri a gazdálkodó szervezetek fontosabb működési (gazdálkodási, munkáltatói, stb.) szabályait.	Képes a munkavállalással, vállalkozással kapcsolatos felelős döntések meghozatalára.		
Ismeri a feladatok megoldására szerveződő csoportok működési mechanizmusát, az irányításukra vonatkozó alapelveket.	Képes csoportok, brigádok irányítási feladatainak ellátására.	Empatikus mások szakmai problémái iránt.	Felelősséget érez saját és az általa irányított szakmai csoport – munkaszervezeti egység – munkája, eredményei és kudarcai iránt.
Ismeri és érti a szakterület szakirány szerint releváns és alkalmazható elemi, szakterületspecifikus információgyűjtési és feladat-, illetve problémamegoldási módszereit.	Képes operatív szinten a problémák ok-okozati összefüggéseinek feltárására, magyarázatára, következtetések levonására, javaslatok megfogalmazására.	Törekszik a szakterülethez kapcsolódó folyamatok mélyebb megértésére.	Vállalja a felelősséget a szakterületével kapcsolatos következtetések levonásáért, önálló javaslatok megfogalmazásáért
Tisztában van az élet-hosszig tartó tanulás jelentőségével.	Képes tudását fejleszteni, és ehhez alkalmazni a tudásszerzés, önfejlesztés különböző módszereit, valamint a legkorszerűbb információs és kommunikációs eszközöket.	Nyitott az új termelési módszerek nyomon követésére és azok befogadására.	Önállóan képes szakmai ismereteinek bővítésére.
Alapszinten tájékozott a K+F tevékenység céljairól, fontosságáról.	Képes megérteni szakterülete kutatási projektjeinek céljait, valamint képes utasítások alapján azok megvalósításában közreműködni.	Érdeklődő a tudományos kutatás iránt, és törekszik annak etikai szabályait megismerni és azokat betartani.	Felelősséget vállal a K+F tevékenységben végzett munkájáért, a létrehozott eredmények valóságáért.

Ismeri a szakterület szakmai szókincsét.	Képes szaknyelven kommunikálni munkatársaival és a munkáját irányító vezetőkkel.	Elfogadja szakmája társadalmi szerepét, értékeit.	Szakmai beszámolóit, jelentéseit maga készíti.
Ismeri a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az IKT által nyújtott lehetőségeket. Alapszinten ismeri szakterületének szókincsét legalább egy idegen nyelven.	Képes segédeszközökkel tájékozódni egyszerű idegen nyelvű szakmai szövegekben.		

**AZ AGRÁRTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ,
SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI
FELSŐOKTATÁSI 2. CIKLUS (MESTER FOKOZAT; MA/MSc) / 7. SZINT¹⁷**

A 7. szinten olyan szakemberek képzése a cél, akik ismerik, felismerik a más tudományterületekkel (természettudományok, társadalomtudományok, stb.) való kapcsolódásokat, kölcsönhatásokat; szükség szerint új kapcsolódásokat alakítanak ki.

TUDÁS	KÉPESSÉGEK	ATTITÜDÖK	AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉG
a tudás mélysége, szervezethez, kiterjedtségéhez, rugalmasságához, formálhatóságához	terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek	érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélekedések, nézetek; szándékok, törekvések	mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén
A 7. szinten az adott szakterületre vonatkozó átfogó tudás mellett új vonásként jelenik meg a szakterület tágabb rendszerben való elhelyezése, rokon szakterületekhez való kapcsolása, e tágabb rendszerben megvalósuló kapcsolat és hatásrendszer felismerése.	Az új „látásmód” az interdiszciplináris megközelítés és a szakterületre jellemző megismerési módszerek szakszerű alkalmazási képessége révén valósulhat meg. A szükséges tudás megszerzésének feltétele az idegennyelvi képességek kialakulása.	A szakma egyre szélesebb körű rendszerbe illesztése révén nő a szakmai identitás tudatossága, megalapozottságának mértéke; kialakul a hivatástudat.	A létrejövő együttműködésekben jellemzővé válik az egyenrangú szerep, a partneri viszony vállalása.

A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...
Biztos tudással rendelkezik a szakterületével rokon természettudományi területeken, ismeri azok fontosabb összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő fogalmi rendszereket.	Képes eligazodni és szakmailag megalapozott véleményt alkotni az agrárgazdasághoz kapcsolódó hazai és nemzetközi gazdaságpolitikai valamint társadalmi eseményekkel kapcsolatban.	Ismeri és vállalja azokat az átfogó és speciális viszonyokat, azt a szakmai identitást, amelyek szakterülete sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét alkotják.	Nagyfokú önállósággal rendelkezik átfogó és speciális szakmai kérdések kidolgozásában, szakmai nézetek képviselésében. Mind-ezekért felelősséget vállal.
Ismeri és érti a szakterületen lejátszódó folyamatokat (az agrárgazdálkodás biológiai, műszaki, jogszabályi feltételrendszerét, társadalmi beágyazottságát), a köztük lévő összefüggéseket, és azo-	Képes saját álláspont kialakítására, és annak vitában történő megvédésére általános társadalmi, agrárgazdasági, és speciális, a szakterülethez tartozó kérdésekben.	Nyitott és fogékony a korszerű és innovatív eljárások megismerésére és gyakorlati alkalmazására.	Végiggondolja és képviseli az adott szakterület etikai kérdéseit

¹⁷ Forrás: Magyar Rektori Konferencia honlapja (www.mrk.hu)
http://www.mrk.hu/wp-content/uploads/2015/06/013_agrar_plakat_7szint_JAV.pdf (2018.01.12.)

kat alkotó módon tudja alkalmazni. Részletesen ismeri az adott szakterület működésének sajátosságait (a mezőgazdaság vidékmegtartó és -fejlesztő szerepét) és a sajátosságok okait	Értő, elemző módon követi szakterülete meghatározó hazai és nemzetközi szakirodalmát.		
Ismeri az emberi jólét és az agrárágazat kapcsolatát, az agrárágazat kulturális relációit, kultúrákon átívelő szerepét, hagyományait. Széleskörű általános műveltséggel, társadalom- és agrártörténeti ismeretekkel rendelkezik.	Képes ismeretei szintetizálására, önképzése hatékony megszervezésére, nem csak szakmai, hanem általános műveltségi területeken is.	Nyitott az agrárágazat paradigmaváltozásaira. Elkötelezett a környezetvédelem és a fenntartható agrárgazdaság iránt.	Felelősséget érez az agrárgazdálkodás vidéken betöltött szerepének alakulásában.
Részletesen ismeri és alkalmazza a szakterületen gyakorlatban használt eszközöket és módszereket, tisztában van ezek jogi szabályozásával	Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban képes a módszerek és technikák széles körének gyakorlati alkalmazására. Képes a szakmai tevékenységével kapcsolatos jogszabályok önálló értelmezésére és alkalmazására.	Felismeri az értékeket, fogékony a hatékony megoldást jelentő módszerek és eszközök alkalmazására.	Gyakorlati tapasztalatai birtokában önállóan dönt meghatározott munkafolyamatok megvalósítási módját, pl. időzítését illetően.
Részletesen ismeri – hazai és nemzetközi relációban egyaránt – a szakterület tevékenységrendszerének tervezési és megvalósítási, végrehajtási módszereit, szabályait és a kapcsolódó sajátosságokat. Ismeri a gazdaság, a társadalom és az agrárágazat viszonyát. Birtokában van a szakterületen alkalmazható általános és az agrárgazdaság egészében alkalmazható korszerű vezetésméleti és alkalmazott pszichológiai ismereteknek. Ismeri és érti az adott szakterület működésének jogszabályi környezetét, a fennálló összefüggéseket.	Képes a szakterület tevékenységrendszerének meghatározására, megtervezésére, megszervezésére. Képes a meghatározott tevékenységek végrehajtásához szükséges feltételek biztosítására, a megvalósítás folyamatos irányítására és ellenőrzésére, illetve ennek megszervezésére. A szervezet munkájának korszerűsítése érdekében képes a változtatás feltételeinek megteremtésére és a változtatás megvalósítására.	Felismeri és elfogadja – a szakterület sajátosságai miatt – döntésének korlátait és kockázatát. Munkavégzésében jogkövető magatartás jellemzi, és ezt elvárja beosztottjaitól is.	Szakmai felelősségtudattal hoz döntéseket. Vállalja döntéseinek következményeit

Ismeri a vezetési funkciók különböző szintjeit, értékelésének mód- szereit, valamint a konfliktuskezelési technikákat. Ismeri a team és projekt-munka sajátosságait, rendelkezik vezetői ismeretekkel.	Képes a vezetői tevékenység különböző funkcióinak gyakorlati végrehajtására, a vezetettek motiválására, teljesítményük értékelésére, a felmerülő konfliktusok jogszerű és hatásos kezelésére. Képes team vagy projekt kialakítására, önálló irányítására.	Nyitott, kezdeményező, empatikus. Határozott, kitartó, de elfogadja a szakmailag megalapozott kritikai észrevételeket. Önmagával szemben is kritikus és igényes.	Felelősséggel vállalja a kezdeményező szerepet az együttműködés kialakítására.
Szakterülete és a vele szorosan összefüggő területek (természettudományi, közgazdasági, jogi, stb.) részletes ismeretének birtokában felismeri a gazdasági rendszer/ek működésének hatékonyságát korlátozó tényezőket.	Képes az adott szakterület ismeretrendszerét alkotó elképzelések különböző területeinek részletes analízisére, az átfogó és speciális összefüggések feltárására. Képes a szakmai problémák beazonosítására, azok sokoldalú, interdiszciplináris megközelítésére, valamint a megoldáshoz szükséges részletes elvi és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására.	Elkötelezett a problémák szakmai alapokon nyugvó megoldására. Megfontolt, véleményét szakmai szempontoknak rendeli alá. Képes szakmája összefoglaló és részletezett problémaköreinek megértésére és hiteles közvetítésére.	Egyenrangú partner a szakmai és szakterületek közötti kooperációban.
Ismeri a K+F+I stratégiai szerepét az agrárgazdaságban. Van rálátása az EU, a szakpolitika és a vállalati szintű K+F+I tevékenységek összefüggéseire, a fennálló kölcsönhatásokra. Ismeri szakterületének sajátos kutatási módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait.	Az agrárgazdaságra vonatkozó elemzéseit képes ágazatokon átívelően, összefüggéseiben, komplexen megfogalmazni és értékelni. Aktív résztvevő kutatási, fejlesztési projekteken. Az irányított szervezet munkáját (tevékenységét), gyakorlati problémáit tudományos igényességgel és megfelelő módszerekkel elemzi.	Fontos számára a tudományos kutatás etikai szabályainak és normarendszerének betartása.	

PÉLDÁK JÓ ÉS NEM JÓ TANULÁSI EREDMÉNYEKRE

(a példák forrása: 18/2016 EMMI rendeletben szereplő képzési és kimeneti követelmények¹⁸)

AGRÁRTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET

1. TUDÁS – JÓ PÉLDÁK

Ismeri a mezőgazdasági termelés és az agrárgazdaság egészére vonatkozó vidékfejlesztési térbeli alapfogalmakat, tényeket, főbb jellegzetességeket és összefüggéseket, a releváns agrárgazdasági szereplőket, funkciókat és folyamatokat hazai és nemzetközi szinten.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Ismeri a magyar lótenyésztési kultúrát, annak történelmét és a jelenlegi tenyésztésszervezést.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Ismeri a tenyésztésszervezés jogi szabályozását, az abban szerepet vállalókat, különösen a lótenyésztő szervezetek feladatát, jogát és kötelezettségét.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Rendelkezik a vadgazdálkodás és a vadászat alapvető etikai szabályainak ismeretével, ismeri a vadászok etikai szabályzatát.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

¹⁸ 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról

Ismeri a vad tartásának és hasznosításának lehetőségeit és módszereit, az elejtett vad kezelésének és értékesítésének élelmiszerhigiéniai feltételeit, a vad, mint élelmiszer alapanyag tárolására, szállítására, feldolgozására vonatkozó szabályokat.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

2. TUDÁS – NEM JÓ PÉLDÁK

Ismeri a mezőgazdasági ágazatokban használatos korszerű technológiákat és azok gyakorlati alkalmazását.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Ismeri a gazdálkodási és a termék-előállítási folyamatokat.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Rendelkezik a vidékfejlesztési szakterületen alkalmazható általános és az agrárgazdaság egészében alkalmazható korszerű vezetéselméleti és alkalmazott pszichológiai ismeretekkel.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Van rálátása az Európai Unió, a szakpolitika és a vállalati szintű K+F+I tevékenységek összefüggéseire, a fennálló üzem- és gazdaságtani kölcsönhatásokra.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Ismereteit folyamatosan bővíti a kamarai és egyéb szakmai továbbképzéseken.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

3. KÉPESSÉG – JÓ PÉLDÁK

Képes a lovak szakszerű felvezetésére, alapszintű lovaglási és fogathajtási feladatok végrehajtására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes a vadgazdálkodás területén működő vállalkozások, vadgazdálkodási egységek, termelőüzemek ágazati irányítására és ezek gazdálkodásának szakszerű működtetésére, figyelembe véve a környezetgazdálkodási, környezetvédelmi és természetvédelmi, valamint élelmiszer-biztonsági előírásokat is.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes saját szakterületén (lótenyésztés, lótartás, takarmányozás) a jártasságot igénylő feladatok előírások (útmutatók, technológiai leírások, jogszabályok) szerinti végrehajtására, dokumentálására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes vidékfejlesztési programok megtervezésére, lebonyolítására, erőforrások elosztására, szakmai döntéseket megalapozó javaslatok kidolgozásában való részvételre.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes felmérni a termék-előállítási folyamatokhoz kapcsolódó feladatokhoz szükséges személyi és tárgyi feltételeket.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

4. KÉPESSÉG – NEM JÓ PÉLDÁK

Ismeri a környezet és a mezőgazdasági termelés egymásra hatását és képes munkájában komplex szemlélettel dönteni.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Folyamatosan figyelemmel kíséri a környezetvédelmi, higiéniai, élelmiszer-biztonsági, élelmiszer-egészségügyi, munkavédelmi előírásokat, valamint betartja és betartatja azokat.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes a szakmai ismeretek szintetizálására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes team vagy projekt kialakítására, irányítására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes korszerű informatikai eszközök alkalmazására, szakszerű és hatékony szóbeli és írásbeli kommunikációra.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

5. ATTITÜD – JÓ PÉLDÁK

Elkötelezett az ökológiai gazdálkodás szellemisége, filozófiája a környezetvédelem, a természetvédelem és a fenntartható mezőgazdálkodás élelmiszerlánc biztonság és egészség szempontjait is érvényesítő törekvései iránt, és ezt a szakmai és szélesebb társadalmi közönség felé is hitelesen, korrekten közvetíti.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

Nytitott a vadbiológia és a kapcsolódó tudományterületek alapvető eredményeinek és jellemzőinek hiteles közvetítésére szakmai és nem szakmai célcsoportok számára egyaránt.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

Részt vesz a szakmai, vezetői fejlődését szolgáló továbbképzéseken, tréningeken.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

Nytitott tudásának korszínvonalon tartására, a szakterületén új eredmények befogadására, törekszik az újdonságok megismerésére, megértésére, alkalmazására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

A jobbítás szándékával kritikusan, de együttműködési szándékkal szemléli a saját munkáját és a környezetében zajló lötenyésztéssel, lórtartással és lóképzéssel kapcsolatos szakmai tevékenységet.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÚD?	☒

6. ATTITÚD – NEM JÓ PÉLDÁK

Nytott a (családi) gazdaságok menedzsmentjére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív ígét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÚD?	☒

Felelős az élelmiszerlánc-biztonsági feltételek betartásáért.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív ígét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÚD?	☒

Munkájában elkötelezett.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív ígét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÚD?	☒

Elfogadja szakmája társadalmi szerepét, értékeit.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív ígét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÚD?	☒

Rugalmas és kreatív.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÚD?	☒

7. AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG – JÓ PÉLDÁK

A személyi és tárgyi feltételek ismeretében képes a gazdálkodási folyamatok irányítására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA - FELELŐSSÉG?	☒

Felelősséggel irányítja a rábízott munkaerő előírás szerinti munkavégzését, és a lóállomány értékének megtartását, növelését.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA - FELELŐSSÉG?	☒

Ellenőrzi, illetve ellenőrizteti gépek, berendezések biztonságos működését.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA - FELELŐSSÉG?	☒

Értékeli a beosztottak munkavégzésének hatékonyságát, eredményességét és biztonságosságát.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA - FELELŐSSÉG?	☒

Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA - FELELŐSSÉG?	☒

8. AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG – NEM JÓ PÉLDÁK

Felelősségtudata a magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai, egészség szempontú normákat, szabályokat illetően is megnyilvánul.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG?	☒

Elkötelezett a mezőgazdasági termelés pozitív társadalmi megítélésének fenntartása, javítása iránt.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG?	☒

Vidékfejlesztésre vonatkozó ismeretek és módszerek alapján részletes önálló elemzést, alapvető összefüggések feltárását végzi, önálló következtetéseket von le.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG?	☒

Biztosítja a termelési folyamatok feltételeit.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG?	☒

A szakmai beszámolót önállóan készíti el.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG?	☒

PÉLDÁK A TANULÁSI EREDMÉNYEK ÍRÁSAKOR ALKALMAZHATÓ JELLEMZŐ IGÉKRE, KIFEJEZÉSEKRE

Agrártudományi képzési terület

A táblázatban szereplő példák a képzési terület KKK-iból¹⁹ származnak kiegészítve az első tréningnapon²⁰ a résztvevők által gyűjtött kifejezésekkel. Mindez kiindulópontként használható, tovább bővíthető, bővítendő.

Tudás	Képesség	Attitűd	Autonómia-felelősség
érti	alkalmaz (pl. megfelelő módszereket és eszközöket)	elfogad	biztosít (feltételeket)
felismeri	átlát	elkötelezett	betart
ismeri	dokumentál	érdeklődik	betartat
tudja	elemzési feladatokat végez	figyelemmel kísér	döntést hoz
felsorolja	felmér	fogékony	ellenőriz
felvázolja	feltár (hibákat, hibalehetőségeket)	képviseli (pl. hitelesen)	irányít, vezet
megnevezi	gazdálkodik	nyitott	naprakészen tart (pl. nyilvántartást, engedélyeket)
	gyűjt, nyilvántart, szolgálat (információkat)	törekszik	felelősséget vállal
	javaslatokat fogalmaz meg	figyelembe veszi	együttműködik
	következtetéseket fogalmaz meg	hajlandó	kezdeményez
	megválaszt (pl. módszereket)	... értékrenddel rendelkezik	véleményét képviseli
	végrehajt	kezdeményező	önállóan / irányítás mellett / szakmai útmutatás mellett / csoport tagjaként...
	szervezési feladatokat végez	érzékenységet mutat valami iránt	
	szaknyelven kommunikál		
	kezel, önállóan használ		
	fejleszt, továbbfejleszt		
	előállít		
	kialakít		
	elemez		

¹⁹ 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet (a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról)

²⁰ 2018.01.19. SZTE Mezőgazdasági Kar, Hódmezővásárhely

BÖLCSESZETTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI

FELSŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (RÖVID IDEJŰ FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉSEK) / 5. SZINT²¹

A bölcsészettudományi képzési területen folyó képzések – a képesítés szintjétől függően – az alábbi fő tanulási eredmények elérését tűzik célul:

- képesség közösségek és egyének írott, képi és szóbeli kulturális tapasztalatának megfogalmazására és alakítására;
- a humán műveltség történeti természetének, a vállalható és elutasítandó múlt hagyományának, a nemzeti tradíciónak és az európai, illetve a multikulturális szemléletnek ismerete és közvetítése;
- jártasság magyar és idegen nyelvű írott szövegek, szóbeli megnyilatkozások és multi-mediális jelenségek kontextusfüggő, több szempontú értelmezésében;
- képesség változatos céloknak és szempontoknak megfelelően szövegek és kulturális jelenségek értelmezésére és alkotására;
- otthonosság a kulturális élet mindennapi viszonyaiban;
- képesség emberi, kulturális problémák kreatív kezelésére és e területen összetett feladatok rugalmas megoldására.

TUDÁS	KÉPESSÉGEK	ATTITÜDÖK	AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉG
<i>a tudás mélysége, szervezettsége, kiterjedtsége, rugalmassága, formálhatósága</i>	<i>terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek</i>	<i>érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélekedések, nézetek; szándékok, törekvések</i>	<i>mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén</i>
Az 5. szinten a tudás elsősorban egy (új) szakterület speciális, alapvető ismereteivel bővül. Az elméleti tudás rendszerbe szerveződik, az alkalmazás módszereinek és eszközeinek ismerete lehetőséget biztosít valamely szakterület szakképesítésének hosszú távú és magas szintű gyakorlásához. A szakmai szókincs elsajátítása segíti az egyértelmű szakmai kommunikációt (anyanyelven, és a más nyelven beszélőkkel való együttműködés során idegen nyelven is	A kognitív, kommunikációs és szociális képességek fejlettsége megalapozza a szakmai feladatok sikeres tervezését és lebonyolítását komplex problémák megoldásánál is. Az önfejlesztés különböző módszereinek ismerete kialakítja az önálló, folyamatos tanulás igényét és képességet. A döntési képességek kialakulása az etikai és jogi szabályok ismeretére, az értékek, viselkedés és életmód összefüggéseinek megértésére épül.	Az attitűdöket a folyamatos önképzés, az innovációk iránti nyitottság és a minőségi munkavégzésre való elköteleződés jellemzi	Az önállóság és a felelősségvállalás a saját munka mellett az együttműködő vagy irányított csoport tevékenységére is kiterjed

²¹ Forrás: Magyar Rektori Konferencia honlapja (www.mrk.hu)
http://www.mrk.hu/wp-content/uploads/2015/06/015_bolcsesz_plakat_5szint_JAV.pdf (2018.01.12.)

A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...
Áttekintéssel rendelkezik bölcsész szakterületének elvi alapjairól, gyakran használt módszereiről, gyakorlati eljárásairól, lehetőségeiről és hatáiról.	Bölcsész szakterületének elméleti alapjai, módszerei és eszközei alkalmazásával képes mindennapos problémák megoldására	Nyitott szakterülete elméleti alapjainak, módszereinek mélyebb megismerésére.	Szakmai programokon szervezői feladatokat önállóan és felelősen lát el.
Ismeri a magyar és európai identitás kereteit, képes felidézni néhány meghatározó dokumentumát.	Értelmezi Magyarország és az Európai Unió eszméit és dokumentumait saját munkájával kapcsolatban.	Elfogadja a magyar és európai identitás vallási, társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét, értékeit.	Írásbeli és szóbeli részfeladatokat önállóan és felelősen lát el.
Tudomása van az Európán kívüli kultúrák létezéséről.	Értelmező tevékenységében legalább egy Európán kívüli kultúra látásmódját is alkalmazza.	Igénye van az Európán kívüli kultúrák megismerésére.	
Különbséget tesz szakterületének legfontosabb írásbeli és szóbeli szövegtípusai között.	Munkavégzése során megfelelően érti és alkalmazza a különböző szövegtípusokat.	Törekszik arra, hogy kommunikációjában közérthető legyen.	
Átlátja bölcsész szakterületének munkavállalással, vállalkozással kapcsolatos szabályait, előírásait.	Képes a vezetők munkáját segítő asszisztensi és szakreferensi feladatok ellátására.	Bölcsész szakterületének munkavállalással, vállalkozással kapcsolatos szabályait, előírásait elfogadja.	Folyamatos szakmai önellenőrzés mellett a munkahelyi elvárásoknak megfelelően önállóan végzi munkáját.
Tájékozott a szakmájához kapcsolódó legfontosabb források és keresőprogramok körében.	Megadott szempontok szerint szakmájához kapcsolódóan információkat gyűjt és rendszerez.	Érdeklődik szakterületének új kulturális és tudományos forrásai iránt.	Felelősséget vállal a webes térben kifejtett tevékenységéért.
Tisztában van szakterületének etikai, szerzői jogi kérdéseivel.	Szakterületének etikai elvárásait és szerzői jogi szabályait a gyakorlatban alkalmazza.	Tiszteletben tartja mások szellemi értékeit, szakmai eredményeit.	Felelősséget vállal munkája etikai és szerzői jogi vonatkozásaiért.

BÖLCSESZETTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ,

SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI

FELSŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (ALAPFOKOZAT; BA/BSC) / 6. SZINT²²

A bölcsészettudományi képzési területen folyó képzések – a képesítés szintjétől függően – az alábbi fő tanulási eredmények elérését tűzik célul:

- képesség közösségek és egyének írott, képi és szóbeli kulturális tapasztalatának megfogalmazására és alakítására;
- a humán műveltség történeti természetének, a vállalható és elutasítandó múlt hagyományának, a nemzeti tradíciónak és az európai, illetve a multikulturális szemléletnek ismerete és közvetítése;
- jártasság magyar és idegen nyelvű írott szövegek, szóbeli megnyilatkozások és multimediális jelenségek kontextusfüggő, több szempontú értelmezésében;
- képesség változatos céloknak és szempontoknak megfelelően szövegek és kulturális jelenségek értelmezésére és alkotására;
- otthonosság a kulturális élet mindennapi viszonyaiban;
- képesség emberi, kulturális problémák kreatív kezelésére és e területen összetett feladatok rugalmas megoldására.

TUDÁS	KÉPESSÉGEK	ATTITŰDÖK	AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉG
<i>a tudás mélysége, szervezettsége, kiterjedtsége, rugalmassága, formálhatósága</i>	<i>terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek</i>	<i>érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélekedések, nézetek; szándékok, törekvések</i>	<i>mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén</i>
A 6. szinten adott szakterület ismeretrendszerének és összefüggéseinek átfogó tudása, különböző elméleti megközelítései és az ezeket felépítő terminológiák ismerete, a megismerés és a problémamegoldás speciális módjainak alkalmazása jellemző.	A rutin szakmai problémák azonosítása, elméleti és gyakorlati szintű feltárásához rendelkezni kell a könyvtári és elektronikus formában megjelenő szakirodalmi források önálló feldolgozásának képességével, az analitikus és szintetikus gondolkodás és az adekvát értékelés képességével.	Az attitűdök terén ezen a szinten az adott szakma társadalmi szerepének, értékeinek elfogadása és hiteles közvetítése várható el.	A szakmai kérdések megválaszolása, a problémák megoldása önállóan vagy másokkal való kooperációban történik a felelősség egyéni vállalásával és a szakma etikai normáinak betartásával.

²² Forrás: Magyar Rektori Konferencia honlapja (www.mrk.hu)
http://www.mrk.hu/wp-content/uploads/2015/06/016_bolcsesz_plakat_6szint_JAV.pdf (2018.01.12.)

A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...
Tájékozott a kulturális jelenségek történetiségének általánosan elfogadott jellemzői, adatai körében.	Értelmezi a kulturális jelenségeket és azok történeti beágyazottságát.	Érti és elfogadja, hogy a kulturális jelenségek történetileg és társadalmilag meghatározottak és változóak.	Kialakít olyan történetileg és politikailag koherens egyéni álláspontot, amely segíti önmaga és környezete fejlődését, tudatosodását.
Ismeri a magyar és európai identitás szakterületileg legfontosabb kulturális objektumait, szövegeit, kontextusait.	Átlátja a nemzeti identitásképző diskurzusok felépítését, működését, és kulturális jelenségeket európai kontextusban értelmez.	Képviseli a magyar és az európai identitás vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.	Hatékonyan együttműködik hazai és nemzetközi kulturális közösségekkel.
Ismeri legalább egy, Európán kívüli kultúra legfontosabb vonásait. Ismeri szakterületének jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti/népszerűsítő műfajait és azok szabályrendszerét.	Képes legalább egy, Európán kívüli kultúra, eszmerendszer szempontjából saját szakterületének jelenségeit értelmezni. Több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban ír és beszél.	Igénye van az Európán kívüli kultúrák megismerésére. Tudatosan képviseli szakmájának nyelvi és kommunikációs normáit.	
Átlátja a szövegek és kulturális jelenségek befogadásának bevett eljárásait, az értelmezés szakmailag elfogadott kontextusait.	Műfajilag sokszínű szövegeket és kulturális jelenségeket értelmez.	Szakmája gondolkodásmódját hitelesen közvetíti.	Felelősséget vállal szövegeiért, tudatában van azok lehetséges következményeinek. Szakterületéről szerzett ismereteit alkalmazza önművelésében, önismeretében.
Tisztában van tudományterületének jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel.	Kiválasztja és alkalmazza a szakmai problémának megfelelő humán tudományi módszert.	Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.	Tudatosan képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak eltérő módszertani sajátosságait.
Összefüggéseiben értelmezi a bölcsész szakterület munkavállalással, vállalkozással kapcsolatos szabályait, előírásait	Adott munkahely szakmai elvárásainak megfelelően összetett feladatokat is elvégez vagy irányít.	Szakmai hivatástudat kialakítására és önképzésre törekszik. Törekszik szakmai nyelvtudásának fejlesztésére.	Felelősséget vállal egyének és csoportok szakmai fejlődéséért.
Szakterületéhez szükséges szinten ismer legalább egy idegen nyelvet, különös tekintettel a szakterminológiára.	Legalább egy idegen nyelven hatékonyan kommunikál írásban és szóban, valamint megérti a tudományterületéhez kapcsolódó szakmai szövegeket.	Törekszik szakmai nyelvtudásának fejlesztésére	Nyitott az adott idegen nyelv kulturális hátterére.

BÖLCSESZETTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI

FELSŐOKTATÁSI 2. CIKLUS (MESTER FOKOZAT; MA/MSC) / 7. SZINT²³

A bölcsészettudományi képzési területen folyó képzések – a képesítés szintjétől függően – az alábbi fő tanulási eredmények elérését tűzik célul:

- képesség közösségek és egyének írott, képi és szóbeli kulturális tapasztalatának megfogalmazására és alakítására;
- a humán műveltség történeti természetének, a vállalható és elutasítandó múlt hagyományának, a nemzeti tradíciónak és az európai, illetve a multikulturális szemléletnek ismerete és közvetítése;
- jártasság magyar és idegen nyelvű írott szövegek, szóbeli megnyilatkozások és multimediális jelenségek kontextusfüggő, több szempontú értelmezésében;
- képesség változatos céloknak és szempontoknak megfelelően szövegek és kulturális jelenségek értelmezésére és alkotására;
- otthonosság a kulturális élet mindennapi viszonyaiban;
- képesség emberi, kulturális problémák kreatív kezelésére és e területen összetett feladatok rugalmas megoldására.

TUDÁS	KÉPESSÉGEK	ATTITÜDÖK	AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉG
<i>a tudás mélysége, szervezetheze, kiterjedtsége, rugalmassága, formálhatósága</i>	<i>terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek</i>	<i>érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélekedések, nézetek; szándékok, törekvések</i>	<i>mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén</i>
A 7. szinten az adott szakterületre vonatkozó átfogó tudás mellett új vonásként jelenik meg a szakterület tágabb rendszerben való elhelyezése, rokon szakterületekhez való kapcsolása, e tágabb rendszerben megvalósuló kapcsolat és hatásrendszer felismerése.	Az új „látásmód” az interdiszciplináris megközelítés és a szakterületre jellemző megismerési módszerek szakszerű alkalmazási képessége révén valósulhat meg. A szükséges tudás megszerzésének feltétele az idegennyelvi képességek kialakulása.	A szakma egyre szélesebb körű rendszerbe illesztése révén nő a szakmai identitás tudatossága, megalapozottságának mértéke; kialakul a hivatástudat.	A létrejövő együttműködésekben jellemzővé válik az egyenrangú szerep, a partneri viszony vállalása.

A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...
Részleteiben átlátja saját szakterületének elméleti problémáit, ezek történeti, folyamatszerű összefüggéseit.	Saját szakterületén képes a kulturális jelenségek történeti elemzésére, az egy- másra épülő világképek megformálódásának kritikai értelmezésére.	Munkája és kutatásai során figyelembe veszi a kulturális jelenségek történeti, kulturális és társadalmi meghatározottságát.	Tudatosan reflektál saját történeti és kulturális beágyazottságára.
Átlátja és érti a magyar és európai identitás kulturális	Kritikusan elemzi a magyar és európai identitás konst-	Tudatosan és kritikusan képviseli a magyar és	

²³ Forrás: Magyar Rektori Konferencia honlapja (www.mrk.hu)
http://www.mrk.hu/wp-content/uploads/2015/06/017_bolcsesz_plakat_7szint_JAV.pdf (2018.01.12.)

és szellemi konstrukcióit.	rukcióit.	európai értékeket, a kulturális, vallási és társadalmi sokszínűség fontosságát.	
Alapvető ismeretekkel rendelkezik a multikulturalitás jelenségeiről és az Európán kívüli kultúrákról.	Képes az Európán kívüli kultúrák multikulturális szempontú szintetizáló elemzésére.	Igénye van az Európán kívüli kultúrákra vonatkozó ismereteinek továbbfejlesztésére.	Felelős európaiként képviseli szakmai, szellemi identitását.
Érti és átlátja a szövegek és kulturális jelenségek vizsgálatának eljárásait, az értelmezés változó kontextusait.	Különböző szövegtípusokat és kulturális jelenségeket több szempont mérlegelésével, releváns értelmezési keret kidolgozásával vizsgál.	Speciális szakmai érdeklődése elmélyül, megszilárdul.	Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt. Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
Átfogó ismeretekkel rendelkezik a bölcsészettudomány saját tudományterületére jellemző hagyományos és elektronikus forrásairól, keresőprogramjairól, katalógusairól, bibliográfiáiról.	Az információkat kritikusan elemzi, önállóan kidolgozott szempontok szerint dolgozza fel, új összefüggésekre mutat rá.	Felhasználja szakterületi tudását a jelenkori társadalmi változások megértésére.	Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.
Elmélyült ismeretekkel rendelkezik tudományterületének és határtudományainak jellemző kutatási kérdéseit, elemzési és értelmezési módszereit illetően.	Önállóan szelektálja és tudatosan alkalmazza a szakmai problémának (kérdéseknek, szövegcsoporthoz, adatokhoz stb.) megfelelő humán tudományi módszereket.	Nyitott saját tudományterületének interdiszciplináris megközelítéseire.	Felelősen képviseli azon módszereket, amelyekkel szakterületén dolgozik, és elfogadja más tudományágak autonómiáját, módszertani sajátosságait. Etikai és szakmai felelősséget vállal saját és az általa vezetett csoport produktumaiért. Képviseli saját tudományos felismeréseit, eredményeit.
Alaposan és átfogóan ismeri szakterületének jellemző írásbeli és szóbeli, tudományos és közéleti/népszerűsítő műfajait, kontextusát.	Véleményét a szakmai-tudományos elvárásoknak megfelelően (akár idegen nyelven is) megfogalmazza, szakmai fórumokon megvédi.	Törekszik arra, hogy szakmai kommunikációjában a normáknak megfelelően nyilvánuljon meg.	
Szakterületének legalább egy résztermében elmélyült ismeretekkel rendelkezik.	Önállóan és kritikai szempontokat érvényesítve tárja fel részterméje összefüggéseit.	Szem előtt tartja részterméjének szakmai és társadalmi összefüggéseit.	
Legalább két idegen nyelvet ismer a szakterületéhez szükséges szinten, különös tekintettel a szakterminológiára.	Szakterületi művelése során két idegen nyelvet hatékonyan használ.	Törekszik szakmai nyelvtudásának elmélyítésére.	

PÉLDÁK JÓ ÉS NEM JÓ TANULÁSI EREDMÉNYEKRE

(a példák forrása: 18/2016 EMMI rendeletben szereplő képzési és kimeneti követelmények²⁴)

BÖLCSESZETTUDOMÁNYI ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET

1. TUDÁS – JÓ PÉLDÁK

Ismeri az angol nyelvű kultúrák jellemző írásbeli és szóbeli, szépirodalmi, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait és azok szabályrendszerét.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Tisztában van a nyelvtudomány és az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Ismeri a szakiránynak megfelelő nyelvű országot, illetve országok földrajzi adottságainak, történelmi, politikai, társadalmi, gazdasági vonatkozásainak rendszerét.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Tájékozott a nyugati eszméletörténet alapvető korszakaiban, azok általános jellemzőiben és adataiban. Jártas a szociológia fontosabb történeti, elméleti és gyakorlati ismereteiben, a közgondolkodásnál mélyebben érti a társadalmi összefüggéseket.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

²⁴ 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról

Tájékozott a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek nyelvi és irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelései terén.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

2. TUDÁS – NEM JÓ PÉLDÁK

Ismeretekkel rendelkezik az interskandináv kommunikációról.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Vannak ismeretei a szakirányának megfelelő szláv szövegek és kulturális jelenségek befogadásának fontosabb eljárásairól és az értelmezés szakmailag elfogadott fontosabb módozatairól.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Általános tájékozottsággal rendelkezik néhány más tudományterület szakmai problémáiról.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Ismeri a szak egyes területeinek (irodalom-, nyelv- és kultúratudomány) szakkifejezéseit.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Magabiztos módszertani tudással rendelkezik, érti és átlátja a módszertani innováció lehetőségeit és perspektíváit.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

3. KÉPESSÉG – JÓ PÉLDÁK

A szinkron nyelvállapot fonetikai, fonológiai, morfológiai, szintaktikai, szemantikai, pragmatikai, valamint diskurzusszintű jellemzőinek és ezek összefüggéseinek ismeretében képes a szakírány-nak megfelelő nyelv gördülékeny, helyes, magabiztos, a mindenkori kontextusba illő használatára. Több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban ír és beszél.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes források felkutatására és összegyűjtésére a nevelés-oktatás-képzés terén folyó kutatások, fejlesztések, innovációk nemzetközi trendeknek releváns szempontok figyelembevételével. Képes az intézmények belső dokumentumainak pedagógiai alapú elemzésére, részt vesz intézmények, csoportok, egyének fejlesztési tervének készítésében, képes közreműködni ilyen tervek megvalósításában.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes a felnőttképzési programok engedélyeztetésre, akkreditációra történő előkészítésére, valamint felnőttképzéssel foglalkozó szervezetekben szakmai feladatok ellátására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes a felhasználókkal, a partnerekkel (könyvtárak, könyvtárak, könyvterjesztők, adatbázis-szolgáltatók, informatikai fejlesztők, egyéb közgyűjtemények, kulturális és oktatási intézmények), valamint a fenntartókkal való kapcsolattartáshoz szükséges szóbeli, írásbeli kommunikációra, és ezeknek a képességeknek a fejlesztésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes a nyelvtudás méréséhez kapcsolódó feladatok ellátására, mérőeszközök előállítására és értékelésére az egyes nyelvi készségek területén, illetve a fejlesztő értékelés eljárásainak alkalmazására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

4. KÉPESSÉG – NEM JÓ PÉLDÁK

Képes információk kritikusan elemzésére és önállóan kidolgozott szempontok szerinti feldolgozására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Adott munkahely szakmai elvárásainak megfelelően képes összetett feladatokat is elvégezni.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes önálló empirikus adatgyűjtésre és feldolgozásra, az empirikus kutatás különböző módszereinek alkalmazására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes a megoldandó szakmai problémák azonosítására és megértésére, elméletileg megalapozott kérdések megfogalmazására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes az általánosabb problémák és a konkrétabb, kontextusfüggő meglátások összekapcsolására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

5. ATTITÜD – JÓ PÉLDÁK

Elkötelezett a szakiránynak megfelelő nyelv és kultúra megismertetése iránt, törekszik megszerzett tudása kreatív felhasználására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒
Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒
Képviseli a magyar és az európai identitás nyelvi, vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒
Híve a tudásmegosztásnak, a folyamatos tanulásnak, képviseli, hogy egy tudásintenzív szervezet működése tagjainak felelőssége.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒
Elkötelezett a lakosság legkülönbözőbb csoportjait érintő digitális kompetenciafejlesztés területén.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

6. ATTITŰD – NEM JÓ PÉLDÁK

Fejleszti nyelvtudását.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITŰD? (képes-ség)	☒
Ismereteit empátiával, toleranciával, rugalmassággal, kreativitással alkalmazza.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITŰD? (képes-ség)	☒
Céltudatos magatartással törekszik értékek feltárására és megtartására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITŰD?	☒
Folytonosan fejleszti saját szellemi képességeit, képes arra, hogy külső segítség nélkül is módszeresen gyarapítsa tudását.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITŰD? (képesség)	☒
Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITŰD? (képesség)	☒

7. AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG – JÓ PÉLDÁK

Döntési képességgel rendelkezik a szakterületi etikai dilemmákban, javaslattal él a szabályrendszer módosítására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒
Kutatásait a szakmai etikai követelményeknek és engedélyeknek megfelelően végzi.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒
Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒
Felelősséget vállal munkatársai, szakmai közössége fejlődésének támogatásáért, a neveléstudomány elismertsége növeléséért, fejlődéséért, fejlesztéséért.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒
Szakmai meggyőződésen alapuló önálló döntéseket hoz, prioritásként kezeli a kutatásalapú véleménynyilvánítást és tevékenységet.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒

8. AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG – NEM JÓ PÉLDÁK

Elutasítja az érzelmi vagy ideológiai alapú manipulációkat, és maga sem él ilyen eszközökkel.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA? (attitűd)	☒
Nyitott a magyar és más kultúrák hátterére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA? (attitűd)	☒
Tudatosan reflektál saját történelmi és kulturális beágyazottságára.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA? (attitűd)	☒
Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA? (attitűd)	☒
Megfelelően viszonyul más kultúrákhoz.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA? (attitűd)	☒

Megfelelően viszonyul más kultúrákhoz.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA? (képesség)	☒

**PÉLDÁK A TANULÁSI EREDMÉNYEK ÍRÁSAKOR ALKALMAZHATÓ
JELLEMZŐ IGÉKRE, KIFEJEZÉSEKRE**

Bölcsészettudományi és társadalomtudományi képzési terület

A táblázatban szereplő példák a képzési terület KKK-iból²⁵ származnak kiegészítve az első tréningnapon²⁶ a résztvevők által gyűjtött kifejezésekkel. Mindez kiindulópontként használható, tovább bővíthető, bővítendő.

Tudás	Képesség	Attitűd	Autonómia-felelősség
érti	alkalmaz	elfogad(ja), elfogadó	biztosít (feltételeket)
felismeri	átlát	elkötelezett	betart
ismeri	dokumentál	érdeklődik	betartat
tudja	elemez, elemzési feladatokat végez	figyelemmel kísér	döntést hoz
felsorolja	felmér	fogékony	ellenőriz
felvázolja	feltár (hibákat, hibalehetőségeket)	képviseli (pl. hitelesen)	irányít, vezet
megnevezi	megért, értelmez	nyitott	dönt
tájékozott	értékel	törekszik	felelősséget vállal
átlátja	javaslatokat fogalmaz meg	figyelembe veszi	együttműködik
tisztában van	következtetéseket fogalmaz meg	hajlandó	kezdemenyez
elmondja	szaknyelven / adott idegen nyelven hatékonyan kommunikál	... értékrenddel rendelkezik	önállóan / irányítás mellett / szakmai útmutatás mellett / csoport tagjaként...
	végrehajt	kezdemenyező	megítél
	szervezési feladatokat végez	érzékenységet mutat valami iránt	biztosít
	megválaszt (pl. módszereket)	törekszik	korrigál
	megold	pozitívan viszonyul	javasol, javaslattal él
	fejleszt	késztetést érez	felügyel
	feldolgoz	azonosul	reflektál
	kialakít	képvisel valamit	
	összefüggésbe hoz	igénye van	
	készít, előkészít		
	(meg)tervez		
	alkot		

²⁵ 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet (a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról)

²⁶ 2018.01.22. SZTE, Bölcsészettudományi Kar, Szeged

TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI

FELSŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (RÖVID IDEJŰ FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉSEK) / 5. SZINT²⁷

A társadalomtudományi képzési területen folyó képzések a társadalmi lét újratermelésének jellemzőit, folyamatát érintően –a képesítés szintjétől függően – az alábbi fő tanulási eredmények elérését tűzik célul:

- a társadalmi alrendszerek összefüggéseinek és működésének megismerése, megértése, értelmezése;
- a társadalmi problémákra való nyitottság, empátia, szociális érzékenység;
- a munkaszervezetekbe integrálódás képessége, a hatékony munkavégzés felelőssége;
- egyéni, közösségi, szakmai, szervezeti és közéleti felelősségvállalás;
- nyílt társadalmi és szakmai vitákban a szakterület alapértékeinek képviselése.

TUDÁS	KÉPESSÉGEK	ATTITÜDÖK	AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉG
<i>a tudás mélysége, szervezettsége, kiterjedtsége, rugalmassága, formálhatósága</i>	<i>terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek</i>	<i>érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélekedések, nézetek; szándékok, törekvések</i>	<i>mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén</i>
Az 5. szinten a tudás elsősorban egy (új) szakterület speciális, alapvető ismereteivel bővül. Az elméleti tudás rendszerbe szerveződik, az alkalmazás módszereinek és eszközeinek ismerete lehetőséget biztosít valamely szakterület szakképesítésének hosszú távú és magas szintű gyakorlásához. A szakmai szókincs elsajátítása segíti az egyértelmű szakmai kommunikációt (anyanyelven, és a más nyelven beszélőkkel való együttműködés során idegen nyelven is	A kognitív, kommunikációs és szociális képességek fejlettsége megalapozza a szakmai feladatok sikeres tervezését és lebonyolítását komplex problémák megoldásánál is. Az önfejlesztés különböző módszereinek ismerete kialakítja az önálló, folyamatos tanulás igényét és képességet. A döntési képességek kialakulása az etikai és jogi szabályok ismeretére, az értékek, viselkedés és életmód összefüggéseinek megértésére épül.	Az attitűdöket a folyamatos önképzés, az innovációk iránti nyitottság és a minőségi munkavégzésre való elköteleződés jellemzi	Az önállóság és a felelősségvállalás a saját munka mellett az együttműködő vagy irányított csoport tevékenységére is kiterjed

²⁷ Forrás: Magyar Rektori Konferencia honlapja (www.mrk.hu)
http://www.mrk.hu/wp-content/uploads/2015/06/031_tarsadalom_plakat_5szint_JAV.pdf (2018.01.12.)

A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...
Ismeri a társadalomtudományi gondolkodás alapvető fogalmait és tényeit, érti az ezeken alapuló összefüggéseket a társadalom legnagyobb alrendszerei között	Képes elméleti tudását a társadalmi valóságnak a szakterülete szerinti szelvényében megfelelő rendszerezettséggel alkalmazni.	Nyitott a társadalmi kérdéseket elemző irányzatokra, azokat szakmai alapon ítéli meg.	Legjobb tudása szerint képviseli a szakterület alapértékeit.
Áttekintése van a legfontosabb elméleti megközelítésekről a társadalomtudományi gondolkodás alapjait illetően.		Nyitott a társadalmi problémákat megfogalmazó tudományos, gyakorlati, érdekképviselői csoportok nézetei és munkája iránt.	Tudatosan építi be munkájába az önkormánytolt, és ennek eredményeire építve végzi saját tudásának és képességeinek fejlesztését.
Ismeri és érti a társadalomtudományi szakterület elméleti alapjait alkotó gondolatrendszereket, az ezekre épülő intézményi szervezeti struktúrákat, a formalizált döntéshozatali rendszerek működésének alapjait, a nem formalizált hatásmechanizmusokat, valamint a szakterületnek a fentiekre épülő gyakorlati működését.	Képes beilleszkedni szakterületének intézményeibe, átlátja a szervezeti struktúrában elfoglalt helyzetét. Bekapcsolódik egyszerűbb programok lebonyolításába. Alkalmas munkavégzési csoportokba integrálódni, a kis létszámú teamektől a nagyobb létszámot igénylő akciókig egyaránt.	Empatikusan viszonyul a gazdaságilag és társadalmilag hátrányos helyzetben élőkhez. Nyitott a társadalmi vitákra, ezekben következetesen képviseli azokat az értékeket, amelyek a társadalomtudományok morális alapját képezik. Elkötelezett a társadalmi egyenlőséget és hatékonyságot egyaránt szolgáló minőségi munkavégzés mellett.	Felelősen és önállóan végzi a munkáját, ehhez elfogadja a szervezeti hierarchiából következő irányítást és ellenőrzést.
Áttekintéssel rendelkezik társadalomtudományi szakterületének alapvető módszertani ismereteiről és ezek felhasználási eszköztárának elemi lehetőségeiről.	Módszertani ismereteit hatékonyan hasznosítja. Alapszintű adminisztratív feladatokat lát el, módszertani ismeretei birtokában egyszerűbb adatbázisokat kezel.	Nyitott a szakmai és módszertani fejlesztésekre, amelyek hatékonyabban tehetik a munkavégzést.	Elfogadja a külső szakmai kritikát, ha az korrekt formában hangzik el. Az ebből levont következtetéseket szuverén módon hasznosítja munkájában.
Ismeri és átlátja a társadalom alapviszonyait normatíván meghatározó szabályozási formákat, áttekintéssel rendelkezik a jogrendszer működésének elemi összefüggéseiről.	Képes a szervezeten belüli és kívüli írásbeli és szóbeli kommunikációra, alkalmas a munkája által érintett társadalmi körnnyezettel a hatékony kapcsolatfelvételre.	Nagy szociális érzékenységgel kezeli a munkája során felmerülő társadalmi kérdéseket.	Intézményi státuszának megfelelően önálló döntéseket hoz, ennek során saját tudásanyagára és a szakmai normákra támaszkodik.
Ismeri a képzés során elsajátított szakterület alapvető szakmai szókincsét és fogalomrendszerét az oktatás nyelvén és egy idegen nyelven.	Megszerzett ismereteit bővíti, és képzettségivégzettségi szintjét folyamatosan emelve gazdagabb szakmai életmódját fut be	Szemlélete kritikus a munkahelyen és a társadalomban zajló folyamatokkal szemben, és saját teljesítményével kapcsolatosan is.	Szakmai elkötelezettségéből kiindulva szuverén módon vesz részt a közügyek intézésében.

TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ,

SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI

FELSŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (ALAPFOKOZAT; BA/BSC) / 6. SZINT²⁸

A társadalomtudományi képzési területen folyó képzések a társadalmi lét újratermelésének jellemzőit, folyamatát érintően – a képesítés szintjétől függően – az alábbi fő tanulási eredmények elérését tűzik célul:

- a társadalmi alrendszerek összefüggéseinek és működésének megismerése, megértése, értelmezése;
- a társadalmi problémákra való nyitottság, empátia, szociális érzékenység;
- a munkaszervezetekbe integrálódás képessége, a hatékony munkavégzés felelőssége;
- egyéni, közösségi, szakmai, szervezeti és közéleti felelősségvállalás;
- nyílt társadalmi és szakmai vitákban a szakterület alapértékeinek képviselése.

TUDÁS	KÉPESSÉGEK	ATTITÚDOK	AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉG
a tudás mélysége, szervezettsége, kiterjedtsége, rugalmassága, formálhatósága	terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek	érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélekedések, nézetek; szándékok, törekvések	mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén
A 6. szinten adott szakterület ismeretrendszerének és összefüggéseinek átfogó tudása, különböző elméleti megközelítései és az ezeket felépítő terminológiának ismerete, a megismerés és a problémamegoldás speciális módjainak alkalmazása jellemző.	A rutin szakmai problémák azonosítása, elméleti és gyakorlati szintű feltárásához rendelkezni kell a könyvtári és elektronikus formában megjelenő szakirodalmi források önálló feldolgozásának képességével, az analitikus és szintetikus gondolkodás és az adekvát értékelés képességével.	Az attitűdök terén ezen a szinten az adott szakma társadalmi szerepének, értékeinek elfogadása és hiteles közvetítése várható el.	A szakmai kérdések megválaszolása, a problémák megoldása önállóan vagy másokkal való kooperációban történik a felelősség egyéni vállalásával és a szakma etikai normáinak betartásával.

A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...
Ismeri a társadalomtudományi fogalomkészlet minden fontosabb elemét, érti az összefüggéseket, amelyek a társadalom bármely szaktudományos értelmezésének az alapját képezik.	Eligazodik szakterületének mélyebb összefüggései, a gyakorlat által felvetett konkrét társadalmi problémák és a lehetséges megoldási modellek között.	Nyitott a társadalmi változások dinamikus és értékalapú befogadására, fogékony az előítéletek ellen küzdő szemléleti alapok adaptálására.	Szűkebb szakmai területén, személyes felelősségi körében önálló és kezdeményező szerepet vállal az általa elfogadott társadalomfelfogás érvényesítésében.
Szaktudományos területén alapos történeti, elméleti és gyakorlati ismeretekkel bír, érti a gondolkodásnál mélyebb szintű összefüggéseket.	Szakterületének új ismereteit hatékonyan feldolgozza, magabiztosan kezeli a hagyományos és az elektronikus szakirodalmi forrásokat, a társadalomtudományi adatbázisokat és a működtetésükre szolgáló eszközöket.	Elfogadja, továbbá bátran és következetesen vállalja a társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségét, és hitelesen képviseli szűkebb és tágabb környezetében ennek szemléleti alapjait	A szervezeti struktúrában elfoglalt helyének megfelelő önállósággal és felelősséggel szervezi munkáját és az irányítása alatt dolgozó munkatársak tevékenységét.

²⁸ Forrás: Magyar Rektori Konferencia honlapja (www.mrk.hu)
http://www.mrk.hu/wp-content/uploads/2015/06/032_tarsadalom_plakat_6szint_JAV.pdf (2018.01.12.)

Ismeri és érti a szaktudománya által vizsgált társadalmi jelenségek működési mechanizmusait, az alrendszerek kapcsolódási hálóját.	Alapfokú elméleti felkészültségére építve ki tudja dolgozni szűkebb szakterületének valóságos viszonyait feltáró, a tények vizsgálatára irányuló munkahipotézisét, ennek módszertani háttérét és a feldolgozás folyamatának koncepcióját.	Érzékeny és nyitott a leg súlyosabb társadalmi problémákra, szemléletét áthatja az esetekkel és a kiszolgáltatottakkal szembeni szakmai és emberi szolidaritás.	Szakmai és társadalmi fórumokon szuverén szereplőként jeleníti meg nézeteit, felelősen képviseli szervezeti egységét és szakmai csoportját.
Áttekintéssel rendelkezik a szakterületéhez tartozó társadalmi létszféra normatív rendszereiről és működési gyakorlatokról.	Képes a munkája során megismert vagy feltárt tények alapos és részletes elemzésére, az eredményekből kibontható összefüggések feltárására.	Elkötelezett a társadalmi egyenlőség, az élet minden területén érvényes demokratikus értékek, a jogállamiság és az európai értékközösség mellett.	Önálló, konstruktív és erős érdekérvényesítő az intézményen belüli és kívüli együttműködési formákban.
A gyakorlati elemzés szintjén elsajátította szakterületének döntéshozatali folyamatait.	Szűkebb szakterületén a feldolgozott információk alapján reális értékítéleteket hoz és az ezekből levonható következtetésekre építve önálló javaslatokat fogalmaz meg.	Nyitott a szakmai innováció minden formája iránt, befogadó és egyben kritikus az elméleti, gyakorlati és módszertani újításokkal szemben.	Öntudatosan és felelősen áll ki minden kooperációs formában a társadalom, szűkebb szakmai területe és munkahelye jogi, etikai és szakmai normáinak következetes végrehajtása és védelme érdekében.
Ismeri a szakterülete működését meghatározó társadalmi, strukturális, gazdasági és politikai folyamatok legfontosabb tényezőit.		Nyitott a kritikus önértékelésre, a szakmai továbbképzés különböző formáira, az értelmiségi világlátás önfejlesztő módszereire.	
Magabiztos módszertani tudással rendelkezik, érti és átlátja a metodológiai innováció lehetőségeit és perspektíváit.			
Mindennapi szakmai szóhasználatában bizonytalanság nélkül, beépült ismeretként jelennek meg szaktudományának alapfogalmai, és a rájuk épülő speciális szakszókészlet elemei.			

TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI

FELSŐOKTATÁSI 2. CIKLUS (MESTER FOKOZAT; MA/MSc) / 7. SZINT²⁹

A társadalomtudományi képzési területen folyó képzések a társadalmi lét újratermelésének jellemzőit, folyamatát érintően – a képesítés szintjétől függően – az alábbi fő tanulási eredmények elérését tűzik célul:

- a társadalmi alrendszerek összefüggéseinek és működésének megismerése, megértése, értelmezése;
- a társadalmi problémákra való nyitottság, empátia, szociális érzékenység;
- a munkaszervezetekbe integrálódás képessége, a hatékony munkavégzés felelőssége;
- egyéni, közösségi, szakmai, szervezeti és közéleti felelősségvállalás;
- nyílt társadalmi és szakmai vitákban a szakterület alapértékeinek képviselése.

TUDÁS	KÉPESSÉGEK	ATTITÜDÖK	AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉG
<i>a tudás mélysége, szervezettsége, kiterjedtsége, rugalmassága, formálhatósága</i>	<i>terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek</i>	<i>érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélemények, nézetek; szándékok, törekvések</i>	<i>mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén</i>
A 7. szinten az adott szakterületre vonatkozó átfogó tudás mellett új vonásként jelenik meg a szakterület tágabb rendszerben való elhelyezése, rokon szakterületekhez való kapcsolása, e tágabb rendszerben megvalósuló kapcsolat és hatásrendszer felismerése.	Az új „látásmód” az interdiszciplináris megközelítés és a szakterületre jellemző megismerési módszerek szakszerű alkalmazási képessége révén valósulhat meg. A szükséges tudás megszerzésének feltétele az idegennyelvi képességek kialakulása	A szakma egyre szélesebb körű rendszerbe illesztése révén nő a szakmai identitás tudatossága, megalapozottságának mértéke; kialakul a hivatástudat.	A létrejövő együttműködésekben jellemzővé válik az egyenrangú szerep, a partneri viszony vállalása.

A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...
Magas szinten ismeri és a magabiztos gyakorlati használhatóság követelményeinek megfelelően érti és értelmezi a legfontosabb társadalomtudományi összefüggéseket.	Alapszinten eligazodik a társadalmi konfliktusok és problémák bonyolult rendszerében, szűkebb szakterületén elmélyültebb ismereteire építve aktívan be tud kapcsolódni a konfliktusok feltárásának munkálataiba	Bízik saját tudásában és képességeiben, elkötelezetten képviseli szakmai elképzeléseit.	Önállóan, bátran és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetnek működtetésében, a szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.
Elmélyült ismeretekkel rendelkezik szűkebb szakterületének minden fontosabb szegmenséről, érti	Képes a szakmai feladatok megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a külön-	Kritikusan ítéli meg a társadalomtudományok nyitottságát és sokszínűségét korlátozni igyekvő tudományos,	Önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezeti egységek létrehozásában

²⁹ Forrás: Magyar Rektori Konferencia honlapja (www.mrk.hu)
http://www.mrk.hu/wp-content/uploads/2015/06/033_tarsadalom_plakat_7szint_JAV.pdf (2018.01.12.)

szakmai specializációjában a meghatározó folyamatokat	bőző következtetések szintetizálására.	gyakorlati, jogi vagy politikai törekvéseket	és irányításában.
A szakmai munkában közvetlenül alkalmazható módszertani tudástartalmaknak birtokában van, érti a legújabb metodológiai fejlesztések lényegét, átlátja a főbb fejlődési tendenciákat.	Képes a hazai és külföldi társadalomtudományi források feltárására, feldolgozására és szakmai munkája során a leszűrt következtetések gyakorlati alkalmazására.	Határozottan és elkötelezetten kiáll a globális problémák megoldására irányuló szakmai törekvések mellett, különösen a fenntarthatóságot veszélyeztető tendenciákkal szembeni tudományos és gyakorlati erőfeszítések támogatásával	Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.
Ismeri és érti a szakterületével szoros kapcsolatban lévő társtudományok fogalmi rendszereit, lényegi összefüggéseit és főbb gondolkodási irányzatait.	Szakterületének egyes résztemáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalókat, elemzéseket készít.	Nyitott, befogadó, ugyanakkor kritikus minden szakmai innovációs törekvéssel szemben, azokat támogatja és alkalmazza, amelyek megfelelnek az értékrendjének.	Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja és képviseli a szakmai érdekeket.
Ismeri és érti azokat a hazai, európai és globális társadalmi problémákat, amelyek meghatározzák a társadalomtudományi gondolkodás alaptendenciáit.	A munkafolyamatokat a felkészültségének megfelelő szinten irányítja, eredményesen együttműködik az intézményen belüli és kívüli partnerekkel.	Nyitott és befogadó a társadalomtudományokban most formálódó minőségbiztosítási törekvésekkel szemben.	Önálló és felelős szerepeket vállal a szakmai szervezetek hazai és nemzetközi működésében, valamint az érdekérvényesítő fórumok munkájában.
Elegendő ismeretanyaggal rendelkezik ahhoz, hogy eligazodjon a társadalmi döntéshozatali mechanizmusban, értse és átlássa a különböző érdekérvényesítési csatornákat, az érdek-ütköztetés fórumait és a döntések befolyásolásának legális és etikus módszereit.	Képes az intézménye számára befogadható és végrehajtható projektek felkutatására, a pályázati és végrehajtási munka irányítására, az eredményes együttműködésre a partnerekkel.	Elkötelezetten és aktívan támogat munkahelyi pozíciójában és a közéletben minden olyan törekvést, amely a társadalmi esélyegyenlőség javítását szolgálja.	Minden szervezeti-intézményi tevékenysége során felelős módon látja veti tudását és befolyását a minőségi munkavégzés elismertetése mellett.
Ismeri és érti a korábban megtanult idegen nyelvek szaknyelvi anyagát.	Képes a változásokhoz alkalmazkodni, adaptációs koncepcióját el tudja fogadtatni munkatársaival és egyéb partnereivel is.	Nyitott és elkötelezett a nemzetközi szakmai kapcsolatok ápolásának minden együttműködési formája iránt.	Munkavégzési és társadalmi konfliktushelyzetekben önállóan és felelősen hozza meg döntéseit, következetesen képviselve a rábízottak érdekeit.
Ismeri, érti és folyamatosan fejleszti azt a tudásanyagot, amely magabiztos szellemi-műveltségi háttérrel ad a társadalomtudományok magasabb szintű műveléséhez, az eredményes és hatékony értelmiségi munkához.	Önálló szakmai koncepciókat dolgoz ki, és a vitákban megvédi az elképzeléseit.	Nyitott minden felkérésre, amely arra irányul, hogy tegye közkinccsá tudását, ismereteit.	Önállóan és felelősségteljesen vesz részt a szervezeti és a társadalmi normatív rendszerek korszerűsítésében és továbbfejlesztésében, következetesen képviselve a társadalmi egyenlőség elveit.

PÉLDÁK JÓ ÉS NEM JÓ TANULÁSI EREDMÉNYEKRE

(a példák forrása: 18/2016 EMMI rendeletben szereplő képzési és kimeneti követelmények³⁰⁾)

BÖLCSESZETTUDOMÁNYI ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET

8. TUDÁS – JÓ PÉLDÁK

Ismeri az angol nyelvű kultúrák jellemző írásbeli és szóbeli, szépirodalmi, tudományos és közéleti, népszerűsítő műfajait és azok szabályrendszerét.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Tisztában van a nyelvtudomány és az irodalomtudomány jellemző kutatási kérdéseivel, elemzési és értelmezési módszereivel, egyes részterületeinek alapvető szakkifejezéseivel.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Ismeri a szakiránynak megfelelő nyelvű országot, illetve országok földrajzi adottságainak, történelmi, politikai, társadalmi, gazdasági vonatkozásainak rendszerét.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Tájékozott a nyugati eszmetörténet alapvető korszakaiban, azok általános jellemzőiben és adataiban. Jártas a szociológia fontosabb történeti, elméleti és gyakorlati ismereteiben, a közgondolkodásnál mélyebben érti a társadalmi összefüggéseket.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

³⁰ 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról

Tájékozott a magyar nyelvű szövegek és kulturális jelenségek nyelvi és irodalmi értelmezésének ismert eljárásai és módszerei, valamint ezek szakmailag elfogadott kontextusai és értékelései terén.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

9. TUDÁS – NEM JÓ PÉLDÁK

Ismeretekkel rendelkezik az interskandináv kommunikációról.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Vannak ismeretei a szakirányának megfelelő szláv szövegek és kulturális jelenségek befogadásának fontosabb eljárásairól és az értelmezés szakmailag elfogadott fontosabb módozatairól.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Általános tájékozottsággal rendelkezik néhány más tudományterület szakmai problémáiról.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Ismeri a szak egyes területeinek (irodalom-, nyelv- és kultúratudomány) szakkifejezéseit.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Magabiztos módszertani tudással rendelkezik, érti és átlátja a módszertani innováció lehetőségeit és perspektíváit.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

10. KÉPESSÉG – JÓ PÉLDÁK

A szinkron nyelvállapot fonetikai, fonológiai, morfológiai, szintaktikai, szemantikai, pragmatikai, valamint diskurzusszintű jellemzőinek és ezek összefüggéseinek ismeretében képes a szakírány-nak megfelelő nyelv gördülékeny, helyes, magabiztos, a mindenkori kontextusba illő használatára. Több stílusregiszterben, az adott műfaj szabályrendszerének megfelelően, közérthetően, választékos stílusban ír és beszél.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes források felkutatására és összegyűjtésére a nevelés-oktatás-képzés terén folyó kutatások, fejlesztések, innovációk nemzetközi trendeknek releváns szempontok figyelembevételével. Képes az intézmények belső dokumentumainak pedagógiai alapú elemzésére, részt vesz intézmények, csoportok, egyének fejlesztési tervének készítésében, képes közreműködni ilyen tervek megvalósításában.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes a felnőttképzési programok engedélyezésre, akkreditációra történő előkészítésére, valamint felnőttképzéssel foglalkozó szervezetekben szakmai feladatok ellátására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes a felhasználókkal, a partnerekkel (könyvtárak, könyvtárak, könyvterjesztők, adatbázis-szolgáltatók, informatikai fejlesztők, egyéb közgyűjtemények, kulturális és oktatási intézmények), valamint a fenntartókkal való kapcsolattartáshoz szükséges szóbeli, írásbeli kommunikációra, és ezeknek a képességeknek a fejlesztésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes a nyelvtudás méréséhez kapcsolódó feladatok ellátására, mérőeszközök előállítására és értékelésére az egyes nyelvi készségek területén, illetve a fejlesztő értékelés eljárásainak alkalmazására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

11. KÉPESSÉG – NEM JÓ PÉLDÁK

Képes információk kritikusan elemzésére és önállóan kidolgozott szempontok szerinti feldolgozására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Adott munkahely szakmai elvárásainak megfelelően képes összetett feladatokat is elvégezni.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes önálló empirikus adatgyűjtésre és feldolgozásra, az empirikus kutatás különböző módszereinek alkalmazására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes a megoldandó szakmai problémák azonosítására és megértésére, elméletileg megalapozott kérdések megfogalmazására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes az általánosabb problémák és a konkrétabb, kontextusfüggő meglátások összekapcsolására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

12. ATTITÜD – JÓ PÉLDÁK

Elkötelezett a szakiránynak megfelelő nyelv és kultúra megismertetése iránt, törekszik megszerzett tudása kreatív felhasználására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒
Elfogadja és a gyakorlatban is megvalósítja az egészségmegőrző szemléletet és életvitelt.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒
Képviseli a magyar és az európai identitás nyelvi, vallási és társadalmi, történeti és jelenkori sokszínűségét.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒
Híve a tudásmegosztásnak, a folyamatos tanulásnak, képviseli, hogy egy tudásintenzív szervezet működése tagjainak felelőssége.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒
Elkötelezett a lakosság legkülönbözőbb csoportjait érintő digitális kompetenciafejlesztés területén.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

13. ATTITŰD – NEM JÓ PÉLDÁK

Fejleszti nyelvtudását.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITŰD? (képes-ség)	☒
Ismereteit empátiával, toleranciával, rugalmassággal, kreativitással alkalmazza.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITŰD? (képes-ség)	☒
Céltudatos magatartással törekszik értékek feltárására és megtartására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITŰD?	☒
Folytonosan fejleszti saját szellemi képességeit, képes arra, hogy külső segítség nélkül is módszeresen gyarapítsa tudását.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITŰD? (képesség)	☒
Mérlegeli a problémák sokoldalú módszertani megközelítésének lehetőségét.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITŰD? (képesség)	☒

14. AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG – JÓ PÉLDÁK

Döntési képességgel rendelkezik a szakterületi etikai dilemmákban, javaslattal él a szabályrendszer módosítására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒
Kutatásait a szakmai etikai követelményeknek és engedélyeknek megfelelően végzi.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒
Munkája során kezdeményezi az Európán kívüli szakmai közösségekkel, vitapartnerekkel való kooperációt.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒
Felelősséget vállal munkatársai, szakmai közössége fejlődésének támogatásáért, a neveléstudomány elismertsége növeléséért, fejlődéséért, fejlesztéséért.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒
Szakmai meggyőződésen alapuló önálló döntéseket hoz, prioritásként kezeli a kutatásalapú véleménynyilvánítást és tevékenységet.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒

9. AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG – NEM JÓ PÉLDÁK

Elutasítja az érzelmi vagy ideológiai alapú manipulációkat, és maga sem él ilyen eszközökkel.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA? (attitűd)	☒
Nyitott a magyar és más kultúrák hátterére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA? (attitűd)	☒
Tudatosan reflektál saját történelmi és kulturális beágyazottságára.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA? (attitűd)	☒
Kritikus tudatosság jellemzi szakmájához kapcsolódó kérdésekben.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA? (attitűd)	☒
Megfelelően viszonyul más kultúrákhoz.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA? (attitűd)	☒

Megfelelően viszonyul más kultúrákhoz.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA? (képesség)	☒

**PÉLDÁK A TANULÁSI EREDMÉNYEK ÍRÁSAKOR ALKALMAZHATÓ
JELLEMZŐ IGÉKRE, KIFEJEZÉSEKRE**

Bölcsészettudományi és társadalomtudományi képzési terület

A táblázatban szereplő példák a képzési terület KKK-iból³¹ származnak kiegészítve az első tréningnapon³² a résztvevők által gyűjtött kifejezésekkel. Mindez kiindulópontként használható, tovább bővíthető, bővítendő.

Tudás	Képesség	Attitűd	Autonómia-felelősség
érti	alkalmaz	elfogad(ja), elfogadó	biztosít (feltételeket)
felismeri	átlát	elkötelezett	betart
ismeri	dokumentál	érdeklődik	betartat
tudja	elemez, elemzési feladatokat végez	figyelemmel kísér	döntést hoz
felsorolja	felmér	fogékony	ellenőriz
felvázolja	feltár (hibákat, hibalehetőségeket)	képviseli (pl. hitelesen)	irányít, vezet
megnevezi	megért, értelmez	nyitott	dönt
tájékozott	értékel	törekszik	felelősséget vállal
átlátja	javaslatokat fogalmaz meg	figyelembe veszi	együttműködik
tisztában van	következtetéseket fogalmaz meg	hajlandó	kezdemenyez
elmondja	szaknyelven / adott idegen nyelven hatékonyan kommunikál	... értékrenddel rendelkezik	önállóan / irányítás mellett / szakmai útmutatás mellett / csoport tagjaként...
	végrehajt	kezdemenyező	megítél
	szervezési feladatokat végez	érzékenységet mutat valami iránt	biztosít
	megválaszt (pl. módszereket)	törekszik	korrigál
	megold	pozitívan viszonyul	javasol, javaslattal él
	fejleszt	késztetést érez	felügyel
	feldolgoz	azonosul	reflektál
	kialakít	képvisel valamit	
	összefüggésbe hoz	igénye van	
	készít, előkészít		
	(meg)tervez		
	alkot		

³¹ 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet (a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról)

³² 2018.01.22. SZTE, Bölcsészettudományi Kar, Szeged

AZ EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI

FELSŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (RÖVID IDEJŰ FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉSEK) / 5. SZINT³³

Az 5. szinten az egészségtudományi képzési területen folyó képzések az alábbi fő tanulási eredmények elérését tűzik ki célul:

- a folyamatos fejlődést biztosító tanulmányok során gyakorlatorientált, tudományosan megalapozott elméleti szakmai tudás (egészséges és kóros szervezet működése, vizsgáló módszerek, klinikai ismeretek, terápia, interperszonális kapcsolatok, kommunikáció, dokumentáció, menedzsment, önképzés) elsajátítása, melyet a végzettek az egészségügyi ellátó rendszer valamennyi területén (betegellátás, betegségmegelőzés, egészségmegtartás és -fejlesztés, újszülött-, gyermek- és idősgondozás, közösségi ellátás) és szintjén (alapellátástól a specializált szakellátásig) képesek alkalmazni;
- az egészségügyi ellátásra jellemző módszerek ismerete, képesség rutin szakmai feladatok standard körülmények között történő végrehajtására, valamint ezek tudományosan bizonyított elméleti alapjainak ismerete;
- az 5. szintű képzési programban előírt szakmai elvárásoknak való megfelelés;
- az önértékelés, szakmai fejlődés, továbbtanulás képessége, valamint a szakmai és etikai felelősségvállalása

TUDÁS	KÉPESSÉGEK	ATTITÜDÖK	AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉG
<i>a tudás mélysége, szervezetsége, kiterjedtsége, rugalmassága, formálhatósága</i>	<i>terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek</i>	<i>érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélekedések, nézetek; szándékok, törekvések</i>	<i>mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén</i>
Az 5. szinten a tudás elsősorban egy (új) szakterület speciális, alapvető ismereteivel bővül. Az elméleti tudás rendszerbe szerveződik, az alkalmazás módszereinek és eszközeinek ismerete lehetőséget biztosít valamely szakterület szakképesítésének hosszú távú és magas szintű gyakorlásához. A szakmai szókinccs elsajátítása segíti az egyértelmű szakmai kommunikációt (anyanyelven, és a más nyelven beszélőkkel való együttműködés során idegen nyelven is)	A kognitív, kommunikációs és szociális képességek fejlettsége megalapozza a szakmai feladatok sikeres tervezését és lebonyolítását komplex problémák megoldásánál is. Az önfejlesztés különböző módszereinek ismerete kialakítja az önálló, folyamatos tanulás igényét és képességét. A döntési képességek kialakulása az etikai és jogi szabályok ismeretére, az értékek, viselkedés és életmód összefüggéseinek megértésére épül.	Az attitűdöket a folyamatos önképzés, az innovációk iránti nyitottság és a minőségi munkavégzésre való elköteleződés jellemzi	Az önállóság és a felelősségvállalás a saját munka mellett az együttműködő vagy irányított csoport tevékenységére is kiterjed

³³ Forrás: Magyar Rektori Konferencia honlapja (www.mrk.hu)
http://www.mrk.hu/wp-content/uploads/2015/06/043_egeszseg_plakat_5szint_JAV.pdf (2018.01.12.)

A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...
Ismer alapvető fogalmakat, eszköz-rendszereket, módszereket, eljárásokat az egészségtudomány szakterületén. Ismeri az egészséges emberi szervezet alapvető felépítését, működését, az egészségkárosodások etiológiai tényezőit, megelőzésük lehetőségeit. Ismeri a kóros szervműködések alapjait. Rendelkezik általános és a szakterületére vonatkozó egészségtudományi gyakorlati ismeretekkel. Tisztában van az alkalmazott módszerekkel és eszközökkel. Ismeri az egészségügyi ellátórendszer általános felépítését, alapvető működését. Ismeri szakterületének főbb, az ágazatra jellemző gazdasági, vezetési, szervezési, elméleti sajátosságait. Ismeri szakterületének alapvető jogi és etikai szabályait. Ismeri az egészségügyi dokumentáció vezetésének és kezelésének alapvető speciális szabályait. Ismeri az egészségtudományi szakterület szakmai nyelvezetét anyanyelvi szinten és legalább egy idegen nyelven. Ismeri a személyközi kommunikáció elméleti alapjait, az alapvető kliens-vezetési technikákat. Ismeri az egészségügy főbb gazdasági összefüggéseit, a humán-erőforrás-gazdálkodás alapjait.	Képes prevenció, terápia, rekreáció, rehabilitáció területén irányítás mellett szakmai tevékenységet végezni. Képes ezeket saját szakterületén belül standard körülmények között azonosítani, és felügyelet mellett döntéseket hozni. Képes saját szakterületén, standard körülmények között rutinfeladatok kivitelezésére, végrehajtására. Képes a munkaköréhez kapcsolódó speciális eszközök rendeltetésszerű használatára, karbantartására, alpműveletek elvégzésére. Képes a csoportmunkára, és abban az esetlegesen változó szerepének felismerésére. Képes az alapvető életmentő azonnali beavatkozások kivitelezésére. Képes a klienssel és hozzátartozóival való sajátos kommunikációs megoldások alkalmazására, beleértve a metakommunikatív elemeket is. Képes tájékozódni az egészségügyi ellátórendszerben, és bekapcsolódni annak működésébe. Képes az alapvető gazdasági és szervezési ismeretek alkalmazására, illetve a rá vonatkozó jogi és etikai szabályokat betartani. Képes bekapcsolódni a munkakörével kapcsolatos szervezési feladatokba.	Ismeretei birtokában elkötelezett minden körülmények között az elsősegélynyújtásra. Mindenkor elkötelezett a kliens segítése, támogatása iránt. Szak-képzettségének és kompetenciáinak megfelelően támogatja a team tagjainak munkáját, beleértve az orvosokat is. Elfogadja az orvosok irányítását. Felelősséget vállal minden tevékenységéért, tudatában van azok lehetséges következményeinek Toleráns; előítélet-mentesen végzi munkáját. Törekszik az egyenlő bánásmódra a kliens társadalmi helyzetétől függetlenül Empatikus és határozott hozzáállással látja el a klienseket. Az egészséges életmódra, a fizikai erőnlét fejlesztésére ösztönző szemléletmóddal rendelkezik. Nyitott az új eljárások gyakorlati elsajátítására, tapasztalatszerzésre. Elkötelezett az egészségügyi ellátórendszerben betöltött szerepének megfelelő munkavégzésre. Rugalmasan kezeli az ellátórendszerben bekövetkező változásokat, problémamegoldásra törekszik. Értéknek tekinti a rekreációt. Nyitott az egészségmegőrzéshez, a megelőzéshez kapcsolódó új ismeretek iránt.

	Képes felismerni az egészséget károsító tényezőket, és saját hatáskörén belül lépéseket vagy javaslatot tenni a megoldásra. Képes a munkájára vonatkozó egészségügyi dokumentációt kezelni, naprakészen elkészíteni. Felismeri a szakterületén jelentkező főbb problémákat, kiválasztja és alkalmazza a megfelelő módszert. Képes anyanyelvén a munkájához szükséges szaknyelvet megfelelően használni. Szakmai tevékenységével kapcsolatban képes értelmezni – a kliens személyre szabott ellátása érdekében – az egészség és a társadalom közötti alapvető összefüggéseket. Képes a kliensekkel való együttműködésre és a szakmai csoportmunkára. Képes az erőforrások felkutatására és a gazdálkodás támogatására.	Nyitott az egészségügyi dokumentációt érintő változások iránt. Pontos és rendszeres. Nyitott a szakmai kapcsolatteremtésre, az együttműködésre és a kommunikációra magyar és idegen nyelven; nyitott nyelvtudásának szakmai fejlesztésére. Holisztikus, reflektív szemlélettel rendelkezik, amely meghatározza döntéseit. Törekszik arra, hogy szóbeli és írásbeli kommunikációja közérthető legyen. Empatikus módon viszonyul a kliensekhez, és korrekt szakmai kapcsolatokra törekszik.
--	--	--

**AZ EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ,
SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI
FELSŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (ALAPFOKOZAT; BA/BSC) / 6. SZINT³⁴**

Az 6. szinten az egészségtudományi képzési területen folyó képzések az alábbi fő tanulási eredmények elérését tűzik ki célul:

- a folyamatos fejlődést biztosító tanulmányok során gyakorlatorientált, tudományosan megalapozott elméleti szakmai tudás (egészséges és kóros szervezet működése, vizsgáló módszerek, klinikai ismeretek, terápia, interperszonális kapcsolatok, kommunikáció, dokumentáció, menedzsment, önképzés), hivatás- és szereptudatos magatartás elsajátítása, melyet a végzettek az egészségügyi ellátórendszer valamennyi területén (betegellátás, betegségmegelőzés, egészség- megtartás és -fejlesztés, újszülött-, gyermek- és idősgondozás, közösségi ellátás) és szintjén (alapellátástól a specializált szakellátásig) képesek alkalmazni;
- az egészségügyi ellátásra jellemző, a hivatás gyakorlásához elvárható módszerek ismerete;
- képesség szakmai rutinfeladatok változó körülmények között történő végrehajtására, kutatási programokban történő közreműködésre;
- a hivatás tudományosan bizonyított elméleteinek ismerete, amelyek alapján a végzettek szakmai tevékenységüket rendszerszerűen végzik;
- képesség analitikus és kritikus gondolkodáson alapuló döntéshozatalra;
- a 6. szintű képzési programban előírt szakmai elvárásoknak való megfelelés;
- az önértékelésre, szakmai fejlődésre, mesterképzésben való továbbtanulásra való képesség, valamint a szakmai és etikai felelősségek vállalása;
- képesség rutinfeladatokban autonóm döntéshozatalra, csoportmunkára – ezen belül a szakmai szerepek felismerésére, szakmai koordinációra, az erőforrások megosztására interprofesszionális körülmények között;
- Törekvés az egészségtudatos magatartás mindenkorai képviselésére, nevelőtevékenységre szakmai és nem szakmai környezetben egyaránt.

TUDÁS	KÉPESSÉGEK	ATTITÜDÖK	AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉG
<i>a tudás mélysége, szervezettsége, kiterjedtsége, rugalmassága, formálhatósága</i>	<i>terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek</i>	<i>érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélekedések, nézetek; szándékok, törekvések</i>	<i>mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén</i>
A 6. szinten adott szakterület ismeretrendszerének és összefüggéseinek átfogó tudása, különböző elméleti megközelítéseinek és az ezeket felépítő terminológiák ismerete, a megismerés és a problémamegoldás speciális módjainak alkalmazása jellemző.	A rutin szakmai problémák azonosítása, elméleti és gyakorlati szintű feltárásához rendelkezni kell a könyvtári és elektronikus formában megjelenő szakirodalmi források önálló feldolgozásának képességével, az analitikus és szintetikus gondolkodás és az adekvát értékelés képességével.	Az attitűdök terén ezen a szinten az adott szakma társadalmi szerepének, értékeinek elfogadása és hiteles közvetítése várható el.	A szakmai kérdések megválaszolása, a problémák megoldása önállóan vagy másokkal való kooperációban történik a felelősség egyéni vállalásával és a szakma etikai normáinak betartásával.

³⁴ Forrás: Magyar Rektori Konferencia honlapja (www.mrk.hu)
http://www.mrk.hu/wp-content/uploads/2015/06/044_egeszseg_plakat_6szint_JAV.pdf (2018.01.12.)

A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...
Átfogó tudással rendelkezik az adott szakterület ismeretrend- szeréről és összefüggéseiről, különböző elméleti megközelítéseiről és az ezeket felépítő terminológiáról; sikeresen alkalmazza a megismerés és a problémamegoldás speciális módjait. Ismeri és értelmezi az egészségügyi tudományos bizonyítékok hierarchiáját, az evidenciaszinteket és a szakmai irányelveket. Ismeri és értelmezi az egészséges szervezet működését, az egészségkárosodások etiológiai tényezőit, megelőzésük lehetőségeit és azok alapvető összefüggéseit. Alapvető patológiai, kórélettani, gyógyszer-tani ismeretekkel rendelkezik. Ismeri a rutinellátás szakmai irányelveit és protokolljait, nemzetközi standardjait, alapvető paradigmáit és koncepcióit. Ismeri az egészség-betegség fogalomrendszerét és kritériumait, valamint az	Azonosítja a rutin szakmai problémákat; azok elméleti és gyakorlati szintű feltárásához rendelkezik a könyvtári és elektronikus formában megjelenő szakirodalmi források önálló feldolgozásának képességével, az analitikus és szintetikus gondolkodás és az adekvát értékelés képességével. Képes az egészségügy tudományosan megalapozott és a legkorszerűbb szakmai irányelveken nyugvó ismeretrendszereinek alapfokú elsajátítására és elemzésére. Képes rutin szakmai problémák azonosítására, és az azok megoldásához szükséges elméleti és gyakorlati háttér feltárására, megfogalmazására, standard műveletek gyakorlati alkalmazásával történő megoldására különböző körülmények között, beleértve az eltérő szociokulturális sajátosságokat is. Képes az elmélet és a gyakorlat szintetizálására. Az élettani és a kóros működéseket egymástól elkülöníti, és ezt a tudását szakmai döntéseiben alkalmazza. Képes az egészségkárosító tényezők felderítésére saját szakterületén. Gyakorlati ismeretei alapján felismeri a szakterületéhez kapcsolódó gyakorlati problémákat; megválasztja, valamint alkalmazza a releváns, szakterületéhez kapcsolódó módszereket, valamint képes ezek kivitelezésére bármely szakmai környezetben. Szakmai tudását az adott munkahely különböző szakmai elvárásainak megfelelően alkalmazza; képes a megfelelő szakmai eljárások és protokollok alkalmazására. Képes részt venni az egészségügyi és/vagy a szociális ellátás valamennyi szintjén a megelőző, gyógyító, gondozó	Az adott szakma társadalmi szerepét, értékeit elfogadja és hitelesen közvetíti. Fogékony az egészségügy tudományosan bizonyított szakmai alapjainak megismerésére és alkalmazására. Nyitott az új eljárások megismerésére, törekszik gyakorlati készségének fejlesztésére. Érdeklődik az adott szakterület új eredményei, innovációi iránt. Elkötelezett a magas szintű ellátás megvalósítása iránt. Nyitott az egészségügyi ellátórendszer folyamat-szemlélete iránt. Nyitott a szakmájában általánosan elfogadott, jellemző paradigmák közvetítésére és átadására. Elkötelezett az emberi élet védelme iránt. Nyitott a dokumentációs eljárásokban bekövetkező változásokra.	Önállóan vagy másokkal való kooperációban válaszol a szakmai kérdésekre, old meg problémákat egyéni felelőssége vállalásával és a szakma etikai normáinak betartásával. Tevékenysége során önállóan végzi a jogszabályokban meghatározott, tudományosan megalapozott szakmai eljárásokat; tevékenységéért felelősséget vállal. Felelősséggel használja és alkalmazza a szakterületéhez kapcsolódó eszközöket, módszereket. Minőségi ellátást végez önállóan, a szakmai irányelveknek megfelelően. Felelősséget vállal az egészségügyi ellátórendszerben végzett saját tevékenységéért és az általa vezetett team tevékenységéért. Egészségfejlesztő/egészségnevelő feladatokat, egyéni és csoportos kliens-oktatást és életmód-tanácsadást felelősséggel végez önállóan vagy team tagjaként. Felelősséget vállal az emberi élet védelmére irányuló tevékenységéért. Felelősséget vállal az egészségügyi dokumentáció pontos vezetéséért, tartalmáért. Szakmai önfejlesztési igénnyel, önrizzel bír. Hivatását minden körülmények között felelősen, tudományos és gyakorlati megalapozottsággal képviseli, mindenkor figyelembe véve és

ember szomatikus, pszichés, szociális, kulturális állapotának sajátosságait. Ismeri az egészségi állapotot meghatározó tényezőket, az egészségfejlesztés elméleti és gyakorlati vonatkozásait. Ismeri az elsősegélynyújtás fogalomrendszerét és eljárásait. Ismeri az egészségügyi dokumentáció vezetésének és kezelésének szabályait, és megfelelően alkalmazza ezeket. Ismeri az egészségügyi tudományos kutatások alapjait. Ismeri a személyközi kommunikáció elméleti alapjait, a kliensvezetési technikákat, és alkalmazza ezeket, szükség esetén akár idegen nyelvi környezetben is. Ismeri az ellátórendszer szereplőit és azok tevékenységi körét, hatáskörét. Átfogó elméleti ismeretekkel rendelkezik az egészségügy gazdasági, vezetési és szervezési technikáira vonatkozóan; ismeri a humán erőforrás-gazdálkodás alapjait.	és rehabilitációs munka folyamataiban. Képes egészségfejlesztő/egészségnevelő feladatok ellátására, és a kliensoktatására. Képes a dokumentációs feladatok ellátására. Felismeri az elsősegélynyújtást igénylő helyzeteket; elsősegélyt nyújt, és szakképzettségének megfelelően intézkedik. Adekvát szakmai kommunikációt folytat szakértő és nem szakértő közegben egyaránt. Képes az egészségügyi dokumentációt vezetni, az ahhoz kapcsolódó ismereteket elsajátítani. Képes szakterületi tudományos munkában részt venni. Képes a kliensekkel való együttműködésre és a szakmai csoportmunkára, munkaszervezésre. Betegvezetést végez. Szakmai tevékenysége során értelmezi – a kliensek személyre szabott ellátása érdekében – az egészség és a társadalom működése közötti alapvető összefüggéseket. Képes költségérzékeny döntések meghozatalára, és a humán erőforrás optimális felhasználására. Képes egészségügyi intézményekben középvezetőként hatékonyan közreműködni (szervezés, irányítás, vezetés, értékelés); képes az önálló döntéshozatalra	Elkötelezett az egészségtudományok iránt, és holisztikus szemlélettel rendelkezik. Csakis a tudományosan megalapozott, és a napi gyakorlattal igazolt paradigmákat képviseli. Empatikus módon viszonyul a kliensekhez és korrekt szakmai kapcsolatokra törekszik. Holisztikus, reflektív szemlélete meghatározza a döntéseit. Az erőforrásokat költségtudatosan használja. Nyitott mások véleményének kritikus figyelembevételére.	törekedve a kliensek jól-létére és elégedettségére. Autonóm módon képes felismerni szerepét és helyét a teamben, kommunikációjáért hatáskörén belül mindenkor felelősséget vállal. Felelősséggel használja intézményeinek erőforrásait; önálló döntéseket hoz.
--	--	--	---

**AZ EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ,
SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI**

FELSŐOKTATÁSI 2. CIKLUS (MESTER FOKOZAT; MA/MSC) / 7. SZINT³⁵

A 7. szinten, az egészségtudományi képzési területen folyó képzések az alábbi fő tanulási eredmények elérését tűzik ki célul:

- a folyamatos fejlődést biztosító tanulmányok során kutatásorientált, tudományosan megalapozott elméleti és gyakorlati interprofesszionális szakmai tudás elsajátítása, melyet az egészségügyi ellátó rendszer valamennyi területén (betegellátás, betegségmegelőzés, egészségmegtartás és -fejlesztés, újszülött-, gyermek- és idősgondozás, közösségi ellátás) és szintjén (alapellátástól a specializált szakellátásig) képesek a végzettek alkalmazni és fejleszteni;
- az egészségügyi ágazatra jellemző innovatív kutatási, fejlesztési módszerek ismerete;
- képesség újszerű szakmai problémák változó körülmények között történő megoldására;
- képesség a gyakorlati tevékenység során felmerülő kutatási problémák felismerésre és megfogalmazására, kutatási programok autonóm végrehajtására, és mindezek érdekében interdiszciplináris szakmai környezet létrehozására;
- hivatásuk gyakorlásához szükséges módszerek ismerete és fejlesztése;
- képesség az analitikus, kritikus és szintetizáló gondolkodáson alapuló döntéshozatalra;
- a 7. szintű képzési programban előírt szakmai elvárásoknak való megfelelés;
- az önértékelés és szakmai fejlődésképessége, doktori képzésben való továbbtanulás igénye;
- a szakmai és etikai felelősség vállalása és azok mások számára történő megfogalmazása;
- képesség az autonóm döntéshozatalra, csoportmunkára és annak vezetésére, ezen túlmenően szakmai szerepek felismerésére, szakmai és tudományos koordinációra;
- képesség az erőforrások tervezésére interprofesszionális körülmények között is;
- az egészségtudatos magatartás mindenkorai képviselésére, és ennek érdekében nevelő tevékenység folytatására való törekvés szakmai és nem szakmai környezetben egyaránt

TUDÁS	KÉPESSÉGEK	ATTITÜDÖK	AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉG
<i>a tudás mélysége, szervezettsége, kiterjedtsége, rugalmassága, formálhatósága</i>	<i>terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek</i>	<i>érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélemények, nézetek; szándékok, törekvések</i>	<i>mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén</i>
A 7. szinten az adott szakterületre vonatkozó átfogó tudás mellett új vonásként jelenik meg a szakterület tágabb rendszerben való elhelyezése, rokon szakterületekhez való kapcsolása, e tágabb rendszerben megvalósuló kapcsolat és hatásrendszer felismerése.	Az új „látásmód” az interdiszciplináris megközelítés és a szakterületre jellemző megismerési módszerek szakszerű alkalmazási képessége révén valósulhat meg. A szükséges tudás megszerzésének feltétele az idegennyelvi képességek kialakulása.	A szakma egyre szélesebb körű rendszerbe illesztése révén nő a szakmai identitás tudatossága, megalapozottságának mértéke; kialakul a hivatástudat.	A létrejövő együttműködésekben jellemzővé válik az egyenrangú szerep, a partneri viszony vállalása.

³⁵ Forrás: Magyar Rektori Konferencia honlapja (www.mrk.hu)
http://www.mrk.hu/wp-content/uploads/2015/06/045_egeszseg_plakat_7szint_JAV.pdf (2018.01.12.)

A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...
Ismeri az egészségtudományi szakterület átfogó tárgykörének általános és specifikus jellemzőit, legfontosabb irányait és pontosan kidolgozott határait, a rokon szakterületekhez való kapcsolódását, szakmai irányelveit. Ismeri az egészségtudományi szakterület sajátos kutatási (ismeretszerzési és problémamegoldási) módszereit, absztrakciós technikáit, az elvi kérdések gyakorlati vonatkozásainak kidolgozási módjait. Részletekbe menően ismeri az egészségtudományi szakterület összefüggéseit, elméleteit és az ezeket felépítő paradigmákat. Ismeri szakterületének főbb tudományos elméleteit és az ezeket felépítő problémákat. Ismeri az egészségügyi és szociális szolgáltatások szervezeti struktúráját, tervezését, fejlesztését, együttműködését. Ismeri az ágazati oktatás rendszerét, elméleteit, gyakorlatát, szervezési formáit.	Képes az egészségtudomány területén bizonyítékokra alapozott és a legkorszerűbb szakmai irányelveken nyugvó ismeretrendszerek kritikus és részletes analizisére, irányelvek fejlesztésére. Képes az egészségtudományban az átfogó és speciális össze- függések megfogalmazására, és az ezekkel adekvát értékélő tevékenységre. Képes a szakmai ismeretek, a szakmai koncepciók, a szakterületi gyakorlat és a tudományos ismeretek szintetizálására döntései meghozatalában. Szakmai fejlesztő tevékenységet végez az egyének, közösségek egészségi állapotának helyreállítása, fejlesztése érdekében. Feltárja és döntéseiben figyelembe veszi a tudományok, az elmélet és a gyakorlat összefüggéseit. Mindezekre képes hazai és nemzetközi relációban egyaránt. Felismeri és figyelembe veszi az egészségügyi ellátórendszerek határon átvéelő standardjait és szociokulturális sajátosságait. Képes a szakmai problémák holisztikus, interdiszciplináris megközelítésére.	Ismeri és vállalja azokat az átfogó és speciális viszonyokat, azt a szakmai identitást, amelyek az egészségtudományi szak- terület sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét alkotják. Ennek interiorizálása határozza meg hivatástudatát. Kritikusan és elfogulatlanul viszonyul a saját és mások szak- mai tevékenységéhez, eredményeihez. Szakmai szerepében tekintettel van és szakmai tevékenységének hatékonysága érdekében figyelembe veszi az egészségügyi ellátórendszer és a társadalom, a jogi szabályozók, valamint az etikai elvek közötti összefüggéseket és kölcsönhatásokat. Szakmai érdeklődése tudatos és szilárd. Nyitott és kritikus a szakma-specifikus új információk befogadására. Szakmai kihívásokra relevánsan reagál. Törekszik és fontosnak tartja az összefüggések feltárását, az ismeretek szakszerű közvetítését.	Teljes önállósággal rendelkezik átfogó és speciális szakmai kérdések kidolgozásában, szakmai nézetek képviselésében, indoklásában. Felelős döntést hoz, felelősen értékkel, és kitart mindezek mellett. Egyenrangú kezdeményező és moderáló partner a szakmai kooperációban. Kezdeményez, személyes felelősséget vállal és gyakorol, döntést hoz. Vezető szerepet lát el. Partneri szinten együttműködik az egészségügyi és szociális ellátórendszer tagjaival. Szakmai autonómiája az oktatás-nevelés tevékenységére is kiterjed.

	A szakmai problémákat beazonosítja és elvégzi a megoldásukhoz szükséges nem rutinszerű műveleteket. Képes szakterületének egyes résztemáiról önálló, szaktudományos formájú összefoglalók, elemzések készítésére, előadására. Az adott munkahely különböző szakmai elvárásainak megfelelően felhasználja és közvetíti szakmai tudását. Alkalmas az együttműködésre az egészségügyi és szociális szolgáltatások tervezésében, fejlesztésében, az együttműködés szervezésében. Alkalmas a szakterülethez kapcsolódó erőforrás-menedzsment feladatainak ellátására. Képes szakmai gyakorlatok, továbbképzések, tudományos konferenciák szervezésére. Képes a szakmai gyakorlatban résztvevő mentorok munkájának koordinálására, Alkalmassá válik szakmai és doktori továbbképzésre		
--	--	--	--

PÉLDÁK JÓ ÉS NEM JÓ TANULÁSI EREDMÉNYEKRE

(a példák forrása: 18/2016 EMMI rendeletben szereplő képzési és kimeneti követelmények³⁶)

ORVOS- ÉS EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET

1. TUDÁS – JÓ PÉLDÁK

Ismeri a képkalkotó diagnosztikai és sugárterápiás módszerek működésének fizikai, kémiai alapjait.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Ismeri az ionizáló sugárzások lehetséges biológiai hatásait és következményeit, az ionizáló sugárzások mérés technikai lehetőségeit, eszközeit, a sugárvédelemben használatos dóziszfogalmakat, a sugárveszélyes tevékenységek végzésének személyi, szervezeti és tárgyi feltételeit, az egészségügy személyi sugárterhelés-ellenőrzésének módjait, a személyzet, páciensek sugárvédelmének követelményrendszerét, a sugárforrások elleni védelem alapelveit, az ionizáló sugárzásokra vonatkozó aktuális, alapvető sugárvédelmi jogszabályokat, ajánlásokat.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Ismeri a számítógép felhasználói szintű kezelését, az alapvető számítógépes alkalmazásokat: szövegszerkesztő, táblázatkezelő, statisztikai és speciális egészségügyi programok.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Mélyreható ismeretekkel rendelkezik a hematológiai, hemosztazeológiai, áramlási citometriai, reológiai, immunkémiai, immunológiai, elválasztástechnikai (kromatográfia, tömegspektrometria), enzim- és szubsztát kémiai, mikrobiológiai, hisztokémiai, genetikai, genomikai és molekuláris biológiai, fehérjebiológiai, proteomikai vizsgáló módszerekkel kapcsolatban, részletesen ismeri e módszerek elvi alapjait és felhasználási területeiket a diagnosztikában és klinikai kutatásokban.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
	Konkrét, egyértelmű	☒

³⁶ 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról

Ismeri a képkalkáló diagnosztikában és a sugárterápiában a minőségellenőrzés, minőségbiztosítás, minőségfejlesztés alapelveit, a minőségügyi folyamatleírásokat. Ismeri a minőségügyi dokumentáció szabályait.	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Ismeri és érti a társadalompolitika területeit, a szociálpolitika meghatározó irányait, elosztási mechanizmusait, valamint az egyéni, családi, közösségi élethelyzetekben, és a társadalmi és szociális problémák kezelésében alkalmazható szociálpolitikai alapelveket és technikákat.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
Ismeri a szociális szolgáltatási rendszert, a köz-szféra, valamint a magánszféra – ezen belül civil-, egyházi, piaci sféra – rendszereit, átlátja a szociális szervezetek működését és abban a szociális szakemberek szerepeinek, tevékenységének formáit.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
Ismeri a betegségek általános és részletes leírását, a betegségek kialakulásának okait és mechanizmusait, a betegségek által okozott strukturális és funkcionális elváltozásokat, a szomatikus és pszichés elváltozások közötti kapcsolatokat és a betegségek látható és mérhető tüneteit, különös tekintettel a gyakran előforduló betegségekre.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
Ismeri a megelőzés (primer, szekunder és terciér prevenció) elméleti és gyakorlati alapjait, az egészségügyi szűrővizsgálatok elvi alapjait, a gyakorlati megvalósítás módszereit és rendszerét.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
Részletekbe menően ismeri a szervrendszereket	Konkrét, egyértelmű	☒

felépítő struktúrákat, a szervrendszerek mikroszkópos és makroszkópos felépítését, a képletek felszíni struktúráit, a szervezet élettani és kóros működését molekuláris-, sejt-, szervek-, szervrendszerek szintjén, ismeri azok szabályozását, és a szervezetben lejátszódó kóros folyamatok kóroktanát	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Ismeri a leggyakoribb akut és krónikus megbetegedések gyógyszeres kezelési elveit, a készítmények farmakodinámiás és farmakokinetikai jellegzetességeit, a felnőtt betegeknek javasolt dózisokat, a betegoktatási feladatokat és a lehetséges mellékhatásokat.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Ismeri műtéttípusonként külön a preoperatív vizsgálatokat és előkészítési feladatokat, ismeri az alkalmazott anesztéziai módszereket és teendőket műtéttípusonként, valamint a posztoperatív teendőket.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Komplex ismeretekkel rendelkezik a kritikus állapothoz vezető egyes betegségekről, azok diagnosztikájáról, valamint a betegségek terápiájáról, szakápolási és betegoktatási feladatairól.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Ismeri a gyógytorna és fizioterápia szakterület átfogó tárgykörének általános és specifikus jellemzőit, legfontosabb irányait és pontos kompetenciáit, határait, a fizioterápiának a rokon szakterületekhez való kapcsolódását, szakmai irányelveit.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Ismeri azokat az alapvető biológiai, orvosi, techni-	Konkrét, egyértelmű	☒

kai és klinikai tudományos adatokat és elveket, amelyek alapján felismeri az egészséges és a beteg állapot közötti különbséget a fogorvosi klinikai gyakorlatban	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

2. TUDÁS – NEM JÓ PÉLDÁK

Ismeri az orvostudomány szaknyelvi fogalmait és nevezékét.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Ismeri az adott hálózati szolgáltatásokat.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Ismeri a betegjogokkal és a betegek tájékoztatására vonatkozó eljárásokkal kapcsolatos szabályokat	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Ismeri a kémiai alapfogalmakat.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

	Konkrét, egyértelmű	☒
--	---------------------	-------------------------------------

Készség szintű ismeretekkel rendelkezik a munkája során használatos laboratóriumi számításokról.	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Ismeri az elsősegélynyújtás alapjait.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Gyakorlati ismeretekkel rendelkezik a laboratóriumi diagnosztika területén alkalmazott módszerekről és eszközökről.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
Ismeri a kritikus gondolkodás.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Ismeri az adott vizsgálatok háttérében álló tudományos elvek alapjait.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Ismeri más segítő szakmák kompetenciaköreit, felkészült a gyakorlat során felmerülő problémák szakmai illetékességének felismerésére, és más szakmák szakembereivel való szakszerű együttműködésre.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Ismerettel rendelkezik a társadalomról, a szociálpedagógia felhasználóiról, célcsoportjairól és azok környezetéről.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik	☒

	- specifikussága	
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Módszertani tudással rendelkezik, átlátja a szociális szakma innovációjának lehetőségeit.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Ismeri a fog- és szájbetegségek, a gyakoribb általános betegségek szájban megnyilvánuló tüneteit	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Ismeri a fontos és korszerű fogorvosi terápiás eljárások lényegét, ezen eljárások elméleti és gyakorlati alapjait, valamint e terápiás beavatkozások várható eredményeit, mellékhatásait.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Ismeri a függőség, a szenvedélybetegségek, a bántalmazás, a veszélyeztetés jeleit, és a megelőző intézkedések lehetőségét, az intézkedő hatóságok rendszerét.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Széleskörű természettudományos ismeretekkel rendelkezik kémia, biológia, fizika, matematika tudományágakban.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒

	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Ismeri személyes korlátait vagy a rajta kívül álló, az ellátást korlátozó tényezőket, a beutalás szükségességét és rendszerét.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Ismeri a tudományos megalapozottságú, bizonyítékon alapuló terápia gyógyszereit és diagnosztikumait, a gyógynövények és növényi gyógyszerek tulajdonságait, élő szervezetre gyakorolt hatásait, kölcsönhatásait, alkalmazásukat, alkalmazásuk kockázatait, a gyógyászati segéd-eszközök alkalmazását.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Ismeri a betegségek főbb tüneteit, gyógyszerterápiás lehetőségeit.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Ismeri a minőség-biztosítási módszerek elméletét és gyakorlatát.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Legalább egy idegen nyelven tisztában van a laboratóriumi, az orvostudományi és a klinikai kutatások szakkifejezéseivel és birtokolja a szakmai vitához szükséges beszéd- és íráskészséget.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Tisztában van az új terápiás eljárásokkal kapcsolatos klinikai tanulmányok terminológiájával, a farma-	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒

kológiában használatos fogalmakkal, a farmakognóziával, farmakovigilanciával, a nemkívánatos eseményekkel kapcsolatos teendőkkel, kötelezettségekkel	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Ismeri a szakterület terminológiáját.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Ismeri a primer és szekunder prevenció lehetőségeit.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

3. KÉPESSÉG – JÓ PÉLDÁK

Képes a szakma tanulásához szükséges alaptudások, képességek, attitűdök hiányának elemző feltárására, korrekciós terveit adatokkal alátámasztva elkészíteni, ebben másokat is segíteni	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes laboratóriumi, orvostudományi és klinikai kutatásokkal kapcsolatos szakszöveg idegen nyelven történő olvasására, értelmezésére és szakszöveg megfogalmazására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes gyógyszer- és in vitro diagnosztikum fej-	Konkrét, egyértelmű	☒
---	---------------------	-------------------------------------

lesztésében, gyártás-előkészítésében és a gyártási folyamatok menedzselésében való aktív, alkotó részvételre, valamint képes gyógyszerek és in vitro diagnosztikumok klinikai kipróbálásának megtervezésére és menedzselésére.	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes a különböző műtétek során első asszisztensi feladatok elvégzésére, képes olyan invazív beavatkozások elvégzésére, mint például szövetek szétválasztása, összevarrása, kapcsolása, szövetrogasztó alkalmazása, laparoszkópiás trocar-ok behelyezése és eltávolítása, draincsövek behelyezése és eltávolítása, a fascián kívüli sebek bezárása, végtagi vénák preparálása, sebkimetszés, debridement és sebek kezelése.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes a kariesz és annak következményes betegségei és a fog keményszövege egyéb hiányainak felismerésére, diagnosztizálására és kezelésére a fog morfológiájának és funkciójának helyreállítása érdekében minden életkorban.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes egyszerű lágy- és keményszöveten elvégzett sebészeti beavatkozásokra (egyszerű fog, gyökéreltávolítás, sutura), a közben esetleg fellépő szövődemények elhárítására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes annak megállapítására, hogy fogászati szempontból a vizsgált személy állapota megfelelő-e az egészség kritériumainak, feltárható-e az egészségre ártalmas magatartás és életmód, ha fellelhető kóros eltérés, melyek ezek fő jellemzői.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes az egyének, családok, csoportok, közösségek jog- és érdekérvényesítő képességének fejlesztésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes olyan invazív beavatkozások elvégzésére, mint a sebkimetszés, debridement, sebgyógyítási eljárások alkalmazása, endotrachealis intubáció, defibrillációs terápia, cardioversio kivitelezése, ALS lebonyolítása.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes az idősök életkorának megfelelő prevenciók vizsgálatok elvégzésére, képes akut történések elsődleges ellátását követően szakambulanciára utalni a beteget, valamint védőoltások elrendelésére és felírására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes a transzfúziós terápiával kapcsolatos előkészítési és kivitelezési feladatok (vércsoport-meghatározás, biológiai próba, vérvizsgálatok beadása, betegmegfigyelés, szövődményekkel kapcsolatos sürgős beavatkozások, dokumentációs feladatok) ellátására, valamint a preoperatív-, postoperatív- és intraoperatív vérmentési technikák alkalmazására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes a vizelet paraméterei közül a fajsúly, pH, protein, glükóz, ketonok, bilirubin, urobilinogén, haemoglobin, fvs, nitrit kimutatására hagyományos és tesztcsíkos módszerekkel.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes a különböző életkorú betegek, kliensek ellátásában részt venni, őket a vizsgálatra felkészíteni, felismeri az egyes korcsoportok speciális igényeit, és képes azokat problémamegoldó képességének használatával kezelni.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes munkavégzése során a saját és kollégái munkavégzéséből, vagy a beteg viselkedéséből adódóan esetlegesen előforduló sugárveszélyhelyzetek felismerésére és azok elhárításának megkezdésére	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

4. KÉPESSÉG – NEM JÓ PÉLDÁK

Képes a fájdalom és szenvedés enyhítésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes önálló gyógyszerészeti munkára a lakossági és kórházi gyógyszerellátás, a gyógyszerkészítés, a gyógyszerellenőrzés és a gyógyszerismertetés feladatainak ellátására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG(vagy FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA)?	☒

Képes az egészséget károsító tényezőket felismerni, az élettani és kóros működések egymástól való elkülönítésére, kompetencia szintjének megfelelő lépéseket vagy javaslatot tenni a megoldásra	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes gyakorlati munkája során alkalmazni ismereteit a jellegzetes patológiai eltérések, elváltozások kapcsán.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Az érvényes szakmai ajánlások és indikációk alapján képes szupra- vagy infraglottikus légútbiztosítás elvégzésére, illetve szükség esetén emelt szintű légútbiztosításra, továbbá meghatározott szintű procedurális szedálásra.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG (vagy FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA)?	☒
Képes felügyelet mellett mellkascsapolás, valamint dialízis terápia kivitelezésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG (vagy FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA) ?	☒
Képes a munkavégzés koordinálására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes megbízás alapján (utasításra) önállóan végezni a rutin - vagy kutatólaboratóriumi profilú, kémiai, fizikai biológiai és orvosi diagnosztikai laboratóriumokban (kutatóintézetek, országos, regionális, helyi betegellátó-és szűrő-, vérellátó-, valamint szociális intézetek, Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv és a háziorvosi rendszer laboratóriumai) a vizsgálatok szervezési és technikai részét. Képes a minták minőségi (kvalitatív) és mennyiségi (kvantitatív) analízisének az elvégzésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG (vagy FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA)?	☒

Közreműködik az optimális munkafolyamat megvalósításában.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes irányelvek alapján a prehospitális sürgősségi ellátásban önállóan tevékenykedni és képes a prehospitális ellátó team vezetésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG (vagy FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA)?	☒
Strukturáltan kommunikál.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes közösségi gondozásra és team munkára.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes a fogyatékos emberek, a pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek, onkológiai betegek és rehabilitációt igénylők esetében szakterületének megfelelő feladatok ellátására az egészségügyi teammel együttműködésben.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG(vagy FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA)?	☒

Felismeri a szolgáltatásokat igénybe vevők autonómiáját tiszteletben tartó proaktív szemléletű, életminőséget szolgáló, javító, konstruktív problémakezelés, valamint a források és a kockázatok elemzésének szükségességét.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes a vizsgálati anyag vételének megszervezésében, kivitelezésében.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

5. ATTITÜD – JÓ PÉLDÁK

Rugalmasan kezeli az ellátórendszerben bekövetkező változásokat, nyitott a problémamegoldásra.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

Értéknek tekinti a rekreációt, az egészséges életmódot és életminőséget, valamint rendelkezik az egészségtudatos ember szemléletével.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

Nyitott mások megismerésére, empátiával viszonyul az emberekhez, családokhoz, csoportokhoz és közösségekhez.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

Emberi kapcsolataiban humánus és etikus magatartású, szakmai feladatainak ellátása során a szociális munka etikai kódexét betartja.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒
Egyéni munkájában reális önismerettel, önértékeléssel rendelkezik, önmagát kritikusan szemléli.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒
Betegekkel, munkatársakkal, hozzátartozókkal, fogyatékkal élő emberekkel való kommunikálás, illetve rossz hírek közlése során érzelmi intelligenciával és empátiával viselkedik.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒
Elkötelezett az ápolókra vonatkozó munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi előírások betartásában és betartatásában.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒
A szakterület speciális etikai szabályainak és vonatkozó normarendszerének széleskörű ismeretében e szakmai etikai normákat vállalja, továbbadja és alkalmazza szakmai problémák megoldásában, a szakmai együttműködésben és a kommunikációban egyaránt.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

Segítő attitűd, a beteg méltóságának és autonómiájának tisztelete, partnerség, szociális és interkulturális érzékenység, valamint előítélet nélküli attitűd, kliens-, betegközpontúság, minőségelvűség és költségtudatosság iránti elkötelezettség jellemzi.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒
A részvételi szándék és a személyes felelősség növelése érdekében támogatja a pácienseket és hozzátartozóikat, de tiszteli az egyének, csoportok egészséggel kapcsolatos elképzeléseit, céljait, értékeit, hiedelmeit és preferenciáit, elfogadó attitűddel alkalmazkodik a gondozott egyének, közösségek egészségfejlesztési szükségleteihez, az aktuális körülményekhez és helyzetekhez.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒
Hatékony és egyenlő részvételű együttműködésre törekszik, pozitív hozzáállás, csapatmunkára való hajlandóság, kezdeményezőkézség, együttműködési készség, kompromisszumkeresés, rugalmasság, valamint mások iránti érdeklődés és tisztelet jellemzi, elkötelezett a státusz- és kompetenciabeli különbségek megfelelő módon való kezelésére és kompetenciahatárainak betartására valamint nyitott mások véleményének kritikus figyelembevételére	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒
Fontosnak tartja a fogorvosi szakma elméletének és gyakorlatának fejlődését, elkötelezett az orális egészségügyi szolgáltatások, a fogorvosi ellátások színvonalának folyamatos fejlesztésében.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒
Kutatói munkakörben a mindenkor tudományetikai kódex és az emberi egészség szempontjainak figyelembevételével végzi a munkáját.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

Fontosnak tartja az embert, mint értéket.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

Elfogadja a minták előkészítésének szabályait, törekszik a pontos, fegyelmezett munkavégzésre.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

6. ATTITÜD – NEM JÓ PÉLDÁK

Kritikus gondolkodás, rendszerezőképeség, döntéshozatali képesség, innovatív kreativitás jellemzi.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

Magas szintű szakmaisággal alakítja ki a jó gyógyszerész-beteg kapcsolatot.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

Vállalja a mindenkor szabályrendszer betartását és betartatását.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

Törekszik az elfogulatlan és előítélet-mentes véleményformálásra.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÚD?	☒

A szakmai kihívásokra relevánsan reagál.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÚD?	☒

Holisztikus, reflektív szemlélettel rendelkezik.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÚD?	☒

Az informáláson alapuló beleegyezési nyilatkozatokat megszerzi és dokumentálja.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÚD?	☒

Megfelelően kezeli az agressziót.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÚD?	☒

Törekszik a laboratóriumi szaknyelven történő szóbeli és írásbeli kommunikációra, nyitott a változások követésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITŰD?	☒
A mintavételezés közben segíti a beteget, klienst.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITŰD?	☒
Nyitott és törekszik az önképzésre.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITŰD?	☒
Képes kezelni a vérvétel körüli lehetséges komplikációkat (ájulás, petechia, ödéma, alvadt minta).	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITŰD(vagy KÉ-PESSÉG)?	☒
Fejleszti a problémamegoldó képességét.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITŰD?	☒

Törekszik a megszerzett tudásanyagot folyamatosan fejleszteni, az adott kor technikai és tudományos eredményeit figyelembe véve.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITŰD?	☒

Környezettudatos értelmiségiként óvja, védi mikro- és makrokörnyezetét.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITŰD?	☒

7. AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG – JÓ PÉLDÁK

A testi-lelki egészségről koherens egyéni álláspontot alakít ki, amely segíti önmaga és kliense, valamint környezete testi-lelki fejlődését, tudatosodását.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒

Jogosultsági szintjének megfelelően önállóan visz be és nyer ki adatokat az adott laboratóriumi informatikai rendszerből.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒

Felügyelet mellett alkalmazza szakterületén a különböző, jogszabályokban rögzített eljárásokat, módszereket hatás- és feladatkörében, folyamatos önellenőrzés mellett.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒

Protokollok alapján önállóan végez alap radiológiai képalkotó diagnosztikai vizsgálatokat (röntgenvizsgálat).	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒
Felügyelettel végez besugárzás tervezést előkészítő tevékenységet (képregisztráció, képfúzió, kontúrozás).	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒
Önállóan elsősegélyt nyújt a szakma szabályai szerint.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒
Munkáját minden körülmények között, a munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági, biztonságtechnikai és munkaegészségügyi követelmények, mindenkor hatályos jogszabályi előírásait betartva, a személyiségi jogok figyelembevételével önállóan végzi.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒
A szakmai irányelveknek megfelelően, minőségi ellátást végez önállóan vagy másokkal kooperálva, team tagjaként.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒

Önállóan sürgősségi fogászati ellátást nyújt a szakma szabályai szerint.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒
Önállóan készít klinikai kutatási protokollt, aktívan részt vesz a kutatói munkacsoport megszervezésében, a munkafolyamat kivitelezésének megszervezésében és a kivitelezés ellenőrzésében, klinikai kutatásokat kezdeményez.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒
Feltárja a hibás méréseken alapuló eredmények okait és intézkedéseket tesz a probléma megoldására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒
Kidolgozza a módszerleírásokat, kivitelezési útmutatókat, részlegleírásokat, irányítja a módszerek belső minőségi ellenőrzését, felismeri és feltárja az eltérések okait és intézkedéseket tesz azok elhárítására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒
Értékeli és összeveti a kapott eredményeket a beteg klinikai állapota szempontjából és kommunikál az eredményekkel kapcsolatban a társ-szaktárk képviselőivel.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒

Önállóan szervezi a hatáskörébe tartozó laboratóriumi egység, laboratórium mintavételi munkáját, ellenőrzi annak megfelelő gyakorlatát és felelősséget vállal érte, önállóan intézkedik a mintavétellel, a mintavételi egységgel kapcsolatos problémák elhárításáról.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒

Önállóan kommunikál a klinikai társszakmák felelős képviselőivel a preanalitikai tényezők vonatkozásaiban.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒

8. AUTONÓMIA- FELELŐSSÉG – NEM JÓ PÉLDÁK

Vezetői szerepet tölthet be.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒

Önálló és felelős módon képes a kliens betegúton való vezetésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA (vagy KÉPESSÉG)?	☒

Autonóm, felelősségteljes szakemberként képes mérlegelni a gyógyszer-helyettesítési lehetőségeket.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA(vagy KÉPESSÉG)?	☒

Tisztában van a gyógyszerek hatásaival és mellékhatásaival, melyekről gyógyszerértékelési munkakörben a betegeket, kórházi, klinikai munkakörben szükség esetén az orvosokat és egyéb kollégákat felelősségteljesen és széles körűen tájékoztatja.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA(vagy TUDÁS)?	☒
Munkája során felelősséget vállal az egészségügyi dokumentációért, az adatok biztonságos kezeléséért.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒
Felelősségtudattal oldja meg a szakmai feladatokat.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA(vagy KÉPESSÉG)?	☒
Minden esetben egészségügyi szakemberhez méltóan viselkedik.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒
Felelősséget vállal az általa írott szakmai levelek tartalmáért (pl. vegyszerrendelés)	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA(vagy KÉPESSÉG)?	☒

Együttműködik a szakmai team tagjaival, felelősséget érez a munka- és egészségvédelem, valamint a balesetvédelemre vonatkozó előírások betartása/betartatása iránt.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA(vagy ATTITÚD)?	☒
Tisztában van az adatvédelem fontosságával.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA (vagy TUDÁS)?	☒
Tiszteletben tartja a gyermeki és emberi méltóságot és az alapvető jogokat a laboratóriumi diagnosztikai szakterületen végzett munkája során.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA (vagy ATTITÚD) ?	☒
Felelős a mintavételhez szükséges eszközök folyamatos biztosításáért, a mintavételi szabályok és higiénia előírások betartásáért.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒
Az általa elkészített oldatokért, reagensekért, táptalajokért, azok megfelelő tárolásáért felelősséget vállal.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA (vagy KÉPESSÉG) (vagy ATTITÚD)?	☒

Tevékenységet a kritikai gondolkodáson alapuló, kiszámítható, következetes, autonóm munkavégzés, a saját tevékenységre vonatkozó reflexiók jellemzik.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒

Vállalja szaktovábbképzésben a praktizáláshoz szükséges, a szakmai szabályozásnak megfelelő képesítés megszerzését, szakmai értékelést nyújt és fogad el.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA(vagy ATTITÚD)??	☒

PÉLDÁK A TANULÁSI EREDMÉNYEK ÍRÁSAKOR ALKALMAZHATÓ JELLEMZŐ IGÉKRE, KIFEJEZÉSEKRE

Egészségtudományi képzési terület

A táblázatban szereplő példák a képzési terület KKK-iból³⁷ származnak kiegészítve az első tréningnapokon³⁸ a résztvevők által gyűjtött kifejezésekkel. Mindez kiindulópontként használható, tovább bővíthető, bőví-
tendő.

Tudás	Képesség	Attitűd	Autonómia-felelősség
ismeretekkel rendel- kezik	alkalmaz (pl. megfelelő módsze- reket és eszközöket)	elfogad	önállóan / irányítás mel- lett / szakmai útmutatás mellett / felügyelet mel- lett/ /kooperálva/ team tagjaként...
ismeri	vizsgál	elkötelezett	ellenőríz
	diagnosztizál	érdeklődik	kezdeményez
	átlátja	rugalmasan kezeli	intézkedéseket tesz
	elkészít(i)	szociálisan, interkulturá- lisan érzékeny	irányít(ja)
	ellenőríz	értéknek tekinti	értékeli
	segít(i)	rendelkezik... szemléle- tével	összeveti
	értelmezi	motivált	
	megtervezi	nyitott	
	elvégzi	humánus	
	kezeli	etikos / etikai normákat követi	
	felmér	önkritikus / reális önis- merettel rendelkezik	
	felismeri	empátikus	
	elhárítja	betegközpontú	
	megállapítja	minőségelvű	
	fejleszti	törekszik...	
	alkalmazza	kritikus	
	ellátja	fontosnak tartja...	
	kimutatja	figyelembe veszi	
	javaslatot tesz	vállalja	
	kivitelez	... szemlélettel rendel- kezik	
	behelyezi, eltávolítja...		
	preparálja, szétválasztja, össze- varrja...		

³⁷ 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet (a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról)

³⁸ 2018.03.02., és 2018.03.05. SZTE ETSZK Szeged

GAZDASÁGTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI

FELSŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (RÖVID IDEJŰ FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉSEK) / 5. SZINT³⁹

A gazdaságtudományi képzési területen folyó képzések célja, hogy a gazdaság különböző szerveződési szintjeire vonatkozó elméleti, ténybeli és módszertani ismeretek birtokában

– a képzés szintjétől függően – az alábbi fő tanulási eredmények jöjjenek létre:

- a gazdaság – a gazdasági folyamatok, a gazdasági szervezetek és szereplők – kapcsolatainak, összefüggéseinek, működésének megismerése, elemzése;
- gazdasági döntések előkészítése, döntési alternatívák összehasonlítása, döntések meghozatala hatékonysági és méltányossági szempontok figyelembe vételével;
- hatékony munkavégzés gazdasági célú projektekben;
- hatékony munkavégzés gazdálkodó szervezetben
- vállalkozás, szervezeti egység vezetése;
- gazdasági problémák felismerése, a megoldás megtervezése és megvalósítása;
- tájékozódás és együttműködés a kapcsolódó tudásterületekkel, illetve a társadalom gazdasággal összefüggő alrendszereivel;
- kommunikáció írásban, szóban és a modern info-kommunikáció eszközrendszerével, idegen nyelven is;
- társadalmi felelősség vállalása, társadalmi értékek képviselése a gazdasági tevékenységek, a kutatás, illetve a döntések során.

TUDÁS	KÉPESSÉGEK	ATTITÚDOK	AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉG
a tudás mélysége, szervezettsége, kiterjedtsége, rugalmassága, formálhatósága	terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek	érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélekedések, nézetek; szándékok, törekvések	mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén
Az 5. szinten a tudás elsősorban egy (új) szakterület speciális, alapvető ismereteivel bővül. Az elméleti tudás rendszerbe szerveződik, az alkalmazás módszereinek és eszközeinek ismerete lehetőséget biztosít valamely szakterület szakképesítésének hosszú távú és magas szintű gyakorlásához. A szakmai szókincs elsajátítása segíti az egyértelmű szakmai kommunikációt (az anyanyelven és a más nyelven beszélőkkel való együttműködés során idegen nyelven is).	A kognitív, kommunikációs és szociális képességek fejlettsége megalapozza a szakmai feladatok sikeres tervezését és lebonyolítását komplex problémák megoldásánál is. Az önfejlesztés különböző módszereinek ismerete kialakítja az önálló, folyamatos tanulás igényét és képességét. A döntési képességek kialakulása az etikai és jogi szabályok ismeretére, az értékek, viselkedés és életmód összefüggéseinek megértésére épül.	Az attitűdöket a folyamatos önképzés, az innovációk iránti nyitottság és a minőségi munkavégzésre való elköteleződés jellemzi.	Az önállóság és a felelősségvállalás a saját munka mellett az együttműködő vagy irányított csoport tevékenységére is kiterjed

³⁹ Forrás: Magyar Rektori Konferencia honlapja (www.mrk.hu)
http://www.mrk.hu/wp-content/uploads/2015/06/023_gazdasag_plakat_5szint_JAV.pdf (2018.10.12.)

A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLE- TEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...
Tisztában van a képesítés szerinti gazdasági szakterület alapvető fogalmaival, elméleteivel, tényeivel és összefüggéseivel a releváns gazdasági szereplőkre, gazdasági funkciókra és folyamatokra vonatkozóan.	Gazdálkodó szervezetben képesítése szerint releváns gyakorlati gazdasági tevékenységet végez. Ennek során az elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával a szükséges tényeket, adatokat összegyűjti, rendszerezi.	Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt. Keresi a hatékonyabb és eredményesebb munkavégzés lehetőségeit. Kérdéseit, kétségeit, meglátásait, javaslatait vállalja és munkatársai, valamint vezetői felé közvetíti.	Hitelesen képviseli munkaszervezetét és munkafeladatát. Felelősséget vállal, illetve visel saját munkájáért, döntéseit. Általános szakmai felügyelet, irányítás és ellenőrzés mellett munkaköri leírásában szereplő feladatait tudatosan tervezi, önállóan szervezi és munkáját rendszeresen ellenőrzi.
Ismeri a szakterület gyakorlati működésének jellemzőit, a gazdasági szervezetek felépítését és működését. Birtokában van az adott szakterület információgyűjtési, elemzési és feladat-, illetve problémamegoldási módszereinek, ismeri ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.	A tanult módszertani apparátus alkalmazásával összegzést készít, egyszerűbb oksági összefüggéseket feltár és következtetéseket von le, javaslatokat fogalmaz meg a szervezet rutin folyamataiban. A tanult, illetve meghatározott sémák, módszerek felhasználásával egyszerűbb gazdasági folyamatokat, eljárásokat megtervez, megszervez, végrehajt, ennek során erőforrásokat oszt el.	Kritikusan szemléli saját munkáját. Nyitott munkájával kapcsolatos szemléletének és munkamódszereinek fejlesztésére. Elfogadja a vezetői, munkatársi kritikát, illetve támogatást. Munkájában, döntéseiben mindig szem előtt tartja és betartja a vonatkozó szakmai, jogi és etikai szabályokat, normákat.	Munkaköréhez és munkafeladatához kapcsolódón önállóan követi a szakmai és jogi környezet változásait.
Rendelkezik a szakterületen releváns egyéni és kisvállalkozói tevékenység előkészítéséhez, indításához, sikeres menedzseléséhez szükséges elméleti és gyakorlati ismeretekkel, beleértve a formális és informális szabályozási környezetet is.	Képes egyéni, illetve kisvállalkozói tevékenységet megtervezni, önállóan végezni. Egyéni, illetve kisvállalkozói tevékenységét a jogi és gazdasági környezet változásával értékeli és fejleszt.	Törekszik az egyéni, illetve kisvállalkozói tevékenység fejlesztésére és a változó gazdasági és jogi környezethez igazítására.	Egyéni és kisvállalkozói tevékenységet önállóan vezet, ennek során munkájáért, alkalmazottaiért felelősséget vállal.
Ismeri a munkaerőpiaccal, munkavállalással kapcsolatos alapvető szabályokat, előírásokat. Ismeri a projektben, teamben és különböző munkaszervezeti formákban való részvétellel, együttműködés szabályait és etikai normáit	Képes beilleszkedni a munkahelyi szervezetbe, átlátja a szervezeti struktúrában elfoglalt helyét. Eredményesen működik együtt a munkafeladatok megoldása során munkatársaival és vezetőivel.	Projektben, munkacsoportban szívesen vállal feladatot, tudását, kérdéseit, kétségeit és javaslatait önzetlenül rendelkezésre bocsátja, együttműködő és nyitott mások kérdéseire, kétségeire és javaslataira.	Fel tudja mérni, hogy képes-e egy rá bízott feladatot elvégezni.
Tisztában van a külső ügyfélkapcsolatok szakmai, szervezési, jogi és alapvető pszichológiai követelményeivel, módszereivel.	Ügyfélkapcsolatait során az ügyfél igényeit megérti, és azokra szakszerűen és jogszerűen reagál.	Ügyfélkapcsolatait során együttműködő és segítőkész.	Az ügyfélkapcsolatokat önállóan és felelősséggel intézi, kritikus, vitás esetben igénybe veszi munkatársai, illetve vezetői segítségét.

Ismeri és érti a képesítési szakterület szakmai szókincsét, kifejezési és fogalmi sajátosságait anyanyelvén és a releváns szakterületen egy idegen nyelven is.	Anyanyelvén és idegen nyelven is szakmai szöveget olvas, értelmez	Írásbeli és szóbeli kommunikációja során a hitelesség, a megalapozottság és az érthetőség vezérli.	Szakmai beszámolóit, jelentéseit, kisebb prezentációit önállóan készíti.
A szakszerű és hatékony kommunikáció képesítési szakterülete szerint alapvető írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának egyszerűbb táblázatos és grafikus módjait ismeri, beleértve az infokommunikációs technológia által nyújtott lehetőségeket is.	Hatékonyan kommunikál írásban és szóban is kollégáival és vezetőivel. Egyszerűbb szakmai beszámolókat, értékeléseket, prezentációkat készít, illetve előad.	Nyelvtudását, kommunikációs készségét folyamatosan fejleszti, lépést tart az új kommunikációs technológiák fejlődésével. Kommunikációs és nyelvi tudásával munkatársait és az ügyfeleket is segíti.	Kommunikációs és nyelvi hiányosságait maga azonosítja, megkeresi a továbbfejlesztés lehetőségeit. Támaszkodik munkatársai és vezetői segítségére.
Tisztában van az életen át tartó tanulás, az életpályatervezés fontosságával, a képesítési szakterületen a legfontosabb szervezeti, jogi és gazdasági lehetőségekkel	Az életen át tartó tanulás révén szakmai továbbfejlesztési lehetőségeit kihasználja, igénybe veszi a rendelkezésre álló lehetőségeket	Törekszik az élethosszig tartó tanulás megvalósítására, egyénileg és munkahelyi környezetében is.	Folyamatos önképzése során mind munkahelyi, mind azon kívüli segítséget is igénybe vesz.
Elsajátította az állampolgári joggyakorláshoz és az aktív állampolgársághoz szükséges ismereteket, főbb szabályokat, ismeri a segítség forrásait.	Alapvető társadalmi lehetőségeivel él, állampolgári jogait gyakorolja, és kötelességeinek eleget tesz.	Fontosnak tartja a társadalmi műveltséget, annak szélesítését, és az állampolgári részvételt. Társadalmi és állampolgári jogainak gyakorlása során a segítő kritikai attitűd vezérli a társadalmi ügyek és mások iránt.	Aktív társadalmi élete során önmagáért felelősséget vállal, másoknak segít, illetve másokra tekintettel van.

GAZDASÁGTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI

FELSŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (ALAPFOKOZAT; BA/BSC) / 6. SZINT⁴⁰

A gazdaságtudományi képzési területen folyó képzések célja, hogy a gazdaság különböző szerveződési szintjeire vonatkozó elméleti, ténybeli és módszertani ismeretek birtokában

– a képzés szintjétől függően – az alábbi fő tanulási eredmények jöjjenek létre:

- a gazdaság – a gazdasági folyamatok, a gazdasági szervezetek és szereplők – kapcsolatainak, összefüggéseinek, működésének megismerése, elemzése;
- gazdasági döntések előkészítése, döntési alternatívák összehasonlítása, döntések meghozatala hatékonysági és méltányossági szempontok figyelembe vételével;
- hatékony munkavégzés gazdasági célú projektekben;
- hatékony munkavégzés gazdálkodó szervezetben;
- vállalkozás, szervezeti egység vezetése;
- gazdasági problémák felismerése, a megoldás megtervezése és megvalósítása;
- tájékozódás és együttműködés a kapcsolódó tudásterületekkel, illetve a társadalom gazdasággal összefüggő alrendszerével;
- kommunikáció írásban, szóban és a modern info-kommunikáció eszközrendszerével, idegen nyelven is;
- társadalmi felelősség vállalása, társadalmi értékek képviselése a gazdasági tevékenységek, a kutatás, illetve a döntések során.

TUDÁS	KÉPESSÉGEK	ATTITÚDOK	AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉG
a tudás mélysége, szervezettsége, kiterjedtsége, rugalmassága, formálhatósága	terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek	érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélemények, nézetek; szándékok, törekvések	mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén
A 6. szinten az adott szakterület ismeret-rendszerének és összefüggéseinek átfogó tudása, különböző elméleti megközelítései és az ezeket felépítő terminológiának ismerete, a megismerés és a problémamegoldás speciális módjainak alkalmazása jellemző	A rutin szakmai problémák azonosításához, elméleti és gyakorlati szintű feltáráshoz rendelkezni kell a könyvtári és elektronikus formában megjelenő szakirodalmi források önálló feldolgozásának képességével, az analitikus és szintetikus gondolkodás és az adekvát értékelés képességével.	Az attitűdök terén ezen a szinten az adott szakma társadalmi szerepének, értékeinek elfogadása és hiteles közvetítése várható el.	A szakmai kérdések megválaszolása, a problémák megoldása önállóan vagy másokkal való kooperációban történik, a felelősség egyéni vállalásával és a szakma etikai normáinak betartásával.

A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...
Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, fejlődési jellegzetességeinek és összefüggéseinek ismeretével a releváns gazdasági szereplőkre, a gazdasági funkciókra és folyamatokra, a gazdaság ágazati szerkezetére	A gazdasági folyamatokra vonatkozó elméletek és módszerek alapján szakirodalmat, tényeket tár fel, rendszerez, részletesen elemez. Alapvető összefüggéseket tár fel, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket, döntéselőkészítő javaslatokat	Vállalja és hitelesen képviseli a gazdaság és a gazdaságtudományok társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a társadalomhoz. Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt.	Általános felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Felelősséget visel a munkával és magatartásával kapcsolatos szakmai-jogi-etikai normák és szabályok betartása terén.

⁴⁰ Forrás: Magyar Rektori Konferencia honlapja (www.mrk.hu)
http://www.mrk.hu/wp-content/uploads/2015/06/024_gazdasag_plakat_6szint_JAV.pdf (2018.10.12.)

és a gazdaság komplex rendszerére vonatkozóan	fogalmaz meg, hasonlít össze rutin- és részben ismeretlen környezetben is.		
Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, a gazdasági rendszer működési elveit és sajátosságait. Tisztában van a gazdasági szervezetek struktúráját, működését és kapcsolatrendszerét, a gazdasági szereplők viselkedését meghatározó külső és belső környezeti tényezőkkel, a gazdasági viselkedés, döntések információs és motivációs tényezőivel.	Gazdálkodó szervezetben, gazdasági munkakörben képesítése szerinti gazdasági tevékenységet tervez, szervez, irányít és ellenőriz. Ennek során a tanult elméleteket és módszereket alkalmazza, következtetéseket fogalmaz meg, javaslatokat tesz és döntéseket hoz.	Fogékony az új információk befogadására és az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelőségek vállalására. Kritikával fogadja el és követi a munkahely munka- és szervezeti kultúráját, etikai elveit.	Az adott gazdálkodó szervezetben meghatározott célok alapján önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért felelőséget vállal.
Ismeri és érti az adott gazdasági szakterületen a problémák beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési, elemzési és problémamegoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait	Alkalmazni tudja a gazdasági problémák megoldásának technikáit, a problémamegoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeire és korlátaira tekintettel.		Önállóan választja meg a szükséges elemzési módszereket.
Ismeri a projektben, teamben és különböző munkaszervezeti formákban való együttműködés, a projektvezetés szabályait és etikai normáit.	Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi.	Projektben, csoportos felatavégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező.	Projektek, csoportmunkák, szervezeti egységek tagjaként a rá eső feladatokat önállóan, felelősséggel végzi. Vezetőként felelősséggel irányítja a projekt résztvevőit, a munkát értékeli.
Rendelkezik alapvető vezetési és szervezési, valamint kis- és közepes vállalkozások indításának előkészítésére, indítására és vezetésére vonatkozó ismeretekkel.	A munkaköri feladatok ellátásán túl, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezet, ezek gazdálkodási folyamatait tervezi, irányítja, az erőforrásokkal gazdálkodik.	Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kész a hibák kijavítására, munkatársait is segíti ebben. Problémaérzékeny, proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Vállalkozásában, vállalkozás irányítójaként kész ésszerű kockázatot is vállalni.	Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve saját vállalkozást, felelőséget vállalva a szervezettért és a munkatársakért.
Gazdasági szakterületen a folyamatok összefüggéseit, kapcsolódásait átfogóbb szakmai, szervezeti, intézményi kontextusokban is érti, rendelkezik a szükséges elméleti és módszertani alapokkal és gyakorlati ismeretekkel.	Gazdasági tevékenysége során döntéseit és választásait, ezek feltételeit és következményeit, átfogóbb gazdasági és társadalmi, formális és informális intézményi kontextusában is értelmezi, illetve ezen aspektusokat érvényesíti.	Befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek iránt (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is). Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások	Önállóan kíséri figyelemmel a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásait. Gazdasági tevékenységének következményeiért tágabb társadalmi-gazdasági összefüggésekben is felelőséget vállal.
Ismeri a szakterületéhez	Képes együttműködni más		

kapcsolódó más (műszaki, jogi, környezetvédelmi, minőségbiztosítási stb.) szakterületek alapjait.	szakterületek képviselőivel.	követésére és megértésére.	
Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének, kifejezési és fogalmazási sajátosságainak anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.	A fogalmi és elméleti szempontból szakszerűen megfogalmazott szakmai javaslatot, álláspontot szóban és írásban, magyar és idegen nyelven, a szakmai kommunikáció szabályai szerint prezentálja.	Fontosnak tartja a gazdaságtudományok átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítését munkahelyi környezetben és azon kívül, szakmai és nem szakmai közönség számára is.	Önállóan és felelősséggel vesz részt a gazdálkodó szervezetben belüli és azon kívüli szakmai fórumok munkájában. Előadásokat tart, vitavezetést önállóan végez.
Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait, ide értve az infokommunikációs technológia által nyújtott lehetőségeket is.	Álláspontját, döntéseit, szakmai javaslatait munkahelyi környezetben és szakmai fórumokon anyanyelvén és idegen nyelven is megvédi.		
Ismeri és érti a gazdaságpolitika és az adott szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák alapvető funkcióit, determinációit, céljait és összefüggéseit.	Követi és értelmezi a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.	Kötelességének tartja a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó más szakpolitikák, jogszabályok követését, alkalmazását, illetve betartását.	A kapcsolódó szakpolitikák követését és alkalmazását részben önállóan végzi. Felelősséget vállal elemzései, javaslatai, döntései következményeiért más szakpolitikák tekintetében is.
Elsajátította az élethosszig tartó tanulás, életpályatervezés lehetőségeit, feltételeit, eszközeit és módszereit, a kapcsolódó tudásanyagot.	Az élethosszig tartó tanulás révén az önfejlesztésre, az életpályaépítésre vonatkozóan önálló tervet, pályaképet dolgoz ki, ezt folyamatosan fejleszti, és szervezi a szükséges tudás megszerzését.	Elfogadja és elismeri az életpálya-tervezés fontosságát. Törekszik az életen át tartó tanulásra a munka világában és azon kívül is.	Önállóan azonosítja képzési, fejlődési igényeit, önállóan és felelősséggel tervezi és – szükség szerint – szervezi szakmai és általános fejlődését, beosztottait is segíti ebben.
Rendelkezik a munka világán túl is releváns, átfogó társadalmi, állampolgári műveltség alapjaival, ismeri a műveltség folyamatos gyarapításának forrásait, módszereit.	Részt vesz a munka világán kívüli társadalmi életben, állampolgári jogait és kötelességeit gyakorolja.	A munka világán túli társadalmi és közéletben is aktív, kezdeményező. Jogkövető magatartása mellett kritikusan viszonyul a társadalmi és közéleti visszacsapásokhoz. Törekszik mások véleményét, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékeket (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntartó hatósági szempontokat is) a döntések során felelősen figyelembe venni.	A munka világán túl, a társadalmi életben saját maga és mások iránt felelősséggel vesz részt. A társadalmi életben értékvalasztását tekintve önálló, magatartásáért, részvételéért, a következményekért felelősséget vállal.

GAZDASÁGTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI

FELSŐOKTATÁSI 2. CIKLUS (MESTER FOKOZAT; MA/MSc) / 7. SZINT⁴¹

A gazdaságtudományi képzési területen folyó képzések célja, hogy a gazdaság különböző szerveződési szintjeire vonatkozó elméleti, ténybeli és módszertani ismeretek birtokában

– a képzés szintjétől függően – az alábbi fő tanulási eredmények jöjjenek létre:

- a gazdaság – a gazdasági folyamatok, a gazdasági szervezetek és szereplők – kapcsolatainak, összefüggéseinek, működésének megismerése, elemzése;
- gazdasági döntések előkészítése, döntési alternatívák összehasonlítása, döntések meghozatala hatékonysági és méltányossági szempontok figyelembe vételével;
- hatékony munkavégzés gazdasági célú projektekben; hatékony munkavégzés gazdálkodó szervezetben
- vállalkozás, szervezeti egység vezetése;
- gazdasági problémák felismerése, a megoldás megtervezése és megvalósítása;
- tájékozódás és együttműködés a kapcsolódó tudásterületekkel, illetve a társadalom gazdasággal összefüggő alrendszereivel;
- kommunikáció írásban, szóban és a modern infokommunikáció eszközrendszerével, idegen nyelven is;
- társadalmi felelősség vállalása, társadalmi értékek képviselése a gazdasági tevékenységek, a kutatás, illetve a döntések során.

TUDÁS	KÉPESSÉGEK	ATTITÚDOK	AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉG
a tudás mélysége, szervezethez való tartozása, kiterjedtsége, rugalmassága, formálhatósága	terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek	érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélekedések, nézetek; szándékok, törekvések	mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén
A 7. szinten az adott szakterületre vonatkozó átfogó tudás mellett új vonásként jelenik meg a szakterület tágabb rendszerben való elhelyezése, rokon szakterületekhez való kapcsolása, e tágabb rendszerben megvalósuló kapcsolat- és hatásrendszer felismerése	Az új „látásmód” az interdiszciplináris megközelítés és a szakterületre jellemző megismerési módszerek szakszerű alkalmazási képessége révén valósulhat meg. A szükséges tudás megszerzésének feltétele az idegennyelvi képességek kialakulása.	A szakma egyre szélesebb körű rendszerbe illesztése révén nő a szakmai identitás tudatossága, megalapozottságának mértéke; kialakul a hivatástudat.	A létrejövő együttműködésekben jellemzővé válik az egyenrangú szerep, a partneri viszony vállalása.

A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...
Ismeri és érti a gazdaságtudomány alapvető és átfogó fogalmait, elméleteit, fejlődéstörténetét, jellegzetességeit és összefüggéseit,	Magyar és idegen nyelven elméleti és ténybeli forrásokat tár fel, szak- területének, a szakterület szerint releváns kapcsolódó tudományoknak a	Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére.	Önálló szakmai nézetei alapján, szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken önállóan lát el

⁴¹ Forrás: Magyar Rektori Konferencia honlapja (www.mrk.hu)
http://www.mrk.hu/wp-content/uploads/2015/06/025_gazdasag_plakat_7szint_JAV.pdf (2018.10.12.)

tudományos probléma-felvetései a releváns szereplőkre, a gazdasági funkciókra és folyamatokra, a gazdaság ágazati szerkezetére és a gazdaság komplex rendszerére vonatkozóan. Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, a gazdasági rendszer működési elveit és intézményi sajátosságait. Érti a gazdasági szervezetek struktúráját, működését és kapcsolat-rendszerét, a gazdasági szereplők viselkedését meghatározó környezeti tényezőket, a gazdasági döntések információs és motivációs tényezőit.	szakmai közleményeit követi. Saját elemzésen alapuló egyéni álláspontot alakít ki és azt vitában is megvédi. Képes komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, a megoldás megtervezésére, döntések meghozatalára, gazdasági szereplők számára szakmai tanácsadásra.	Elkötelezett a minőségi munkavégzés iránt. Szakmai munkája során a kíváncsiság, a tények és összefüggések megismerésének vágya hajtja. Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során.	gazdasági elemző, döntéselőkészítő, tanácsadói feladatokat. Önálló az átfogó és a speciális szakmai kérdések felvetésében, kidolgozásában, szakmai nézetek képviselésében, indoklásában. Kezdeményező a problémák megoldásában, stratégiák kialakításában, csoportok és munkatársak együttműködésében szervezeten belül és szervezetek között egyaránt.
Ismeri és érti az adott szakterületen a problémák beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési, elemzési és problémamegoldási módszereket, ezek alkalmazási korlátait és feltételeit.	A feltárt szakmai forrásokat, adatokat rendszerezi, kritikai-lag elemzi, az infokommunikációs technológiai eszközök segítségével is.	Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kötelességének tartja a hibák kijavítását, munkatársai fejlesztését.	A szakmai feladatok megoldása során önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldási módszereket.
Birtokában van a szakterületén releváns problémamegoldás korszerű, elméletileg igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek és azok korlátainak. Ismeri az összehasonlító intézményi elemzés paradigmáit és módszerét.	Elemzései során eredményesen alkalmazza az igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai és modellezési módszereket. A formalizált matematikai módszerek mellett az összehasonlító intézményi elemzés módszereit is képes alkalmazni.	Tudatosan keresi a megoldandó problémákat, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.	Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlati eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek.
A szakterülete szerint releváns átfogó ismeretekkel rendelkezik a gazdasági rendszer és a társadalom más alrendszerei közötti legfontosabb összefüggésekről, a gazdaságpolitika és kapcsolódó szakpolitikák determinációiról, nyitott és megoldatlan kérdéseiről. Tisztában van a kapcsolódó tudományok szakterülete szerint releváns fogalmaival, elméleteivel és irányzataival.	A szakterületén releváns gazdasági problémák feltárása, elemzése és megoldása során figyelembe veszi azok komplex társadalmi, szakpolitikai összefüggésrendszerét. Képes a társadalmi problémák felismerésére, megértésére, az új jelenségek feldolgozására. Az elemzés és a gyakorlati problémamegoldás során, ha szükséges, interdiszciplináris megközelítést alkalmaz.	Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei, a társadalmi-gazdasági-jogi környezet szakterületét érintő változásai iránt. Érdeklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé, nyitott a kapcsolat-építésre! Nyitott az új, innovatív megoldásokra a gazdasági problémák kezelésében. A gazdasági szemléleten túl mun-	A szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembe vétele jellemzi. Önállóan tárja fel a szakterületi kapcsolódásokat. Felelősséget vállal és visel tevékenységének más szakterületeket érintő következményeiért. Az eredményes szakmai munkához szükséges tágabb szakmai, szakpoliti-

Ismeri és érti szakterületének szélesebb társadalmi/gazdasági, hazai és nemzetközi környezetét, összefüggéseit, követelményeit, a kapcsolódó aktuális kutatási kérdéseket és eredményeket.	Képes az elemzési és gyakorlati feladatokat hazai és nemzetközi környezetben valamint szervezeti kultúrában is véggezni. Képes felismerni a nemzetközi trendekből, európai szakpolitikákból fakadó követelményeket és fejlesztési lehetőségeket. Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, multidiszciplináris kontextusban, új és eddig ismeretlen környezetben, nem teljes, illetve korlátozott információk mellett is.	kájában érzékeny a szélesebb körű társadalmi, nemzetközi érdekekre és következményekre is.	kai, hazai és nemzetközi kapcsolatait önállóan kezdeményezi és szervezi, döntéseinek következményeit ilyen kontextusokban is vállalja.
Ismeri a projektben, teamben és különböző munkaszervezeti formákban való együttműködés, a projekttervezés és -vezetés szabályait, szakmai és etikai normáit. Rendelkezik széleskörű vezetési és szervezési ismeretekkel.	A munkaköri feladatok ellátásán túl a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően közepes és nagyméretű vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciót vagy komplex szervezeti egységet vezet, összetett gazdálkodási folyamatokat tervez, irányít, az erőforrásokkal gazdálkodik. Nagyméretű és összetett projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli.	Projektben, csoportos feladatvégzés esetén határozott, konstruktív, együttműködő, kezdeményező. Toleráns és befogadó mások véleménye, az ágazati, regionális, nemzeti és európai értékek (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is) iránt. Kritikusan szemléli munkahelye munka- és szervezeti kultúráját, etikai elveit, törekszik annak folyamatos megújításra.	Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet. Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa irányított szervezetért, vállalkozásáért. Képviseli, betartja és betartatja a szervezet etikai normáit, szükség esetén kezdeményezi azok továbbfejlesztését.
A köznyelv magas szintű ismerete mellett birtokában van a gazdasági szaknyelvnek, kifejezési és fogalmazási sajátosságainak, az anyanyelve és az angol mellett a szakterületéhez illeszkedő más idegen nyelven is. Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait, ide értve az infokommunikációs technológia által nyújtott lehetőségeket is.	Szakterületén szakmai összefoglalókat, elemzéseket készít, előadásokat tart, szakmai vitákban aktívan részt vesz, az info-kommunikációs és a prezentációs eszközrendszer korszerű módszereinek felhasználásával, idegen nyelven is. Szakmai elemzéseket, esettanulmányokat a szakmai közlés szabályai szerint közléstesz, idegen nyelven is.	Hivatásának tartja a gazdaságtudományok átfogó gondolkodásmódjának és értékrendszerének, gyakorlati működése alapvető jellemzőinek hiteles közvetítését munkahelyi környezetben és azon kívül, szakmai és nem szakmai közönség számára is. Fontosnak tartja gondolatainak, szakmai eredményeinek, javaslatainak közzétételét szakmai fórumokon előadások és szakmai tanulmányok, publikációk formájában is, magyar és idegen nyelven egyaránt.	Önállóan készített szakmai összefoglalóinak, előadásainak, publikációinak szakmai tartalmáért és szaknyelvi korrektségéért felelősséget vállal.

Széles kontextusban ismeri az életpályatervezés lehetőségeit, feltételeit, eszközeit és módszereit, beleértve mások segítségének, motiválásának feltétel- és eszközrendszerét.	Az élethosszig tartó tanulás révén az önfejlesztésre, az életpálya-építésre vonatkozó egyéni stratégiát épít fel, azt szervezi és menedzseli. Munkaszervezetében, vezetőként a munkatársak, beosztottak szakmai fejlődését tervezi és szervezi.	Saját szakmai pályájának tervezésében és szervezésében a szakmai és társadalmi tudás és a társadalmi hasznosság gyarapításának igénye motiválja. Munkatársai, a beosztottak szakmai fejlődésének, pályájának segítségével az önzetlenség jellemzi.	Önállóan azonosítja, tervezi és – szükség szerint – szervezi saját és beosztottai szakmai és általános fejlődését. Felelősséget vállal és visel a munkatársak és beosztottak szakmai fejlődéséért.
A munka világán túl is releváns, átfogó társadalmi és közéleti műveltséggel és tudásanyaggal rendelkezik.	Releváns tudással, felkészülten és aktívan vesz részt a társadalmi és közéletben.	Társadalmi és közéleti tevékenységét magas értéktudat, humánus és társadalmi elkötelezettség motiválja. Kész megosztani szakmai és társadalmi tudását a szakmai és a nem szakmai közönséggel is. Segíti munkatársai, beosztottai személyes szakmai fejlődését, gazdasági és társadalmi aktivitását.	Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.

PÉLDÁK JÓ ÉS NEM JÓ TANULÁSI EREDMÉNYEKRE

(a példák forrása: 18/2016 EMMI rendeletben szereplő képzési és kimeneti követelmények⁴²)

GAZDASÁGTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET

1. TUDÁS – JÓ PÉLDÁK

Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Ismeri azokat a modellépítési, információ-gyűjtési, információ-feldolgozási, valamint elemzési módszereket, amelyek segítségével a releváns gazdasági kérdések megválaszolhatók.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Rendelkezik a szakterületen releváns egyéni és kisvállalkozói tevékenység előkészítéséhez, indításhoz szükséges ismeretekkel.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

⁴² 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról

Ismeri és érti a gazdálkodási folyamatok irányításának, szervezésének és működtetésének alapelveit és módszereit, a gazdálkodási folyamatok elemzésének módszertanát, a döntés-előkészítés, döntéstámogatás módszertani alapjait.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Ismeri az államháztartás feladatait és felépítését, a költségvetési gazdálkodás alapvető törvényszerűségeit, a költségvetési finanszírozás alapelveit és lehetséges technikáit, valamint a magyar ellenőrzési és felügyeleti rendszert.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

2. TUDÁS – NEM JÓ PÉLDÁK

Ismeri az Európai Uniónak a tevékenységéhez kapcsolódó szakpolitikáit.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Elsajátította a szakszerű és hatékony kommunikáció írásbeli és szóbeli formáit, az adatok bemutatásának táblázatos és grafikus módjait.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Birtokában van a gazdaságtudomány alapvető szakmai szókincsének anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Tisztában van tudásának korlátaival, az élethosszig tartó folyamatos tanulás szükségességével	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Képes önálló szakirodalmi feldolgozásra.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

3. KÉPESSÉG – JÓ PÉLDÁK

Követi és értelmezi a világgazdasági, nemzetközi üzleti folyamatokat, a gazdaságpolitika és a szakterület szerint releváns, kapcsolódó szakpolitikák, jogszabályok változásait, azok hatásait, ezeket figyelembe veszi elemzései, javaslatai, döntései során.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Gazdasági tevékenységet, projektet tervez, szervez, kisebb vállalkozást, gazdálkodó szervezetet, irányít és ellenőriz.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes a gazdasági folyamatok, szervezeti események következményeinek megértésére, alapvető gazdasági mutatók kiszámítására és azokból következtetések levonására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes a marketing és értékesítés rövid és középtávú döntési folyamataiban való eligazodásra, a gyors piaci változások felismerésére, azokhoz való alkalmazkodásra.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

4. KÉPESSÉG – NEM JÓ PÉLDÁK

Számveteli beszámolókat, pénzügyi kimutatások készített és eleméz.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes idegen nyelven kommunikálni.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Megérti és használja a kereskedelem és marketing szakterület jellemző online és nyomtatott szakirodalmát magyar és idegen nyelven.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG (vagy TUDÁS)?	☒

Egyszerűbb gazdasági folyamatokat, eljárásokat megtervez, megszervez, végrehajt.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

5. ATTITÚD – JÓ PÉLDÁK

Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, erre munkatársait és beosztottait is ösztönzi, segíti, támogatja.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÚD?	☒

Kezdeményező szerepet vállal szakmájának a közösség szolgálatába állítására. Fejlett marketing szakmai identitással, hivatástudattal rendelkezik, amelyet a szakmai és szélesebb társadalmi közösség felé is vállal.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÚD?	☒

Kulturált, etikus és tárgyilagos értelmiségi hozzáállás jellemzi a személyekhez, illetve a társadalmi problémákhoz való viszonyulása során, munkájában figyel a szélesebb körű társadalmi, ágazati, regionális, nemzeti és európai értékre (ide értve a társadalmi, szociális és ökológiai, fenntarthatósági szempontokat is).	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÚD?	☒

Tudatosan keresi a megoldandó közgazdálkodási és közpolitikai problémákat, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÚD?	☒

Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÚD?	☒

6. ATTITÚD – NEM JÓ PÉLDÁK

Nytott a problémák megoldására, új területek befo-gadására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási ered-mény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiter-jedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÚD?	☒

Kritikusan szemléli saját munkáját.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási ered-mény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiter-jedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÚD?	☒

Érzékeny a szakmai, társadalmi problémákra.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÚD?	☒

Lényeglátó képessége kiemelkedő.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÚD?	☒

Módszertani tudatosság jellemzi.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÚD?	☒

7. AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG – JÓ PÉLDÁK

Önállóan, pontosan végzi munkáját, törekszik a formai világosságra az írott és verbális feladatteljesítés során.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒

Szakmai kompetenciája határai között önállóan közreműködik az igazságügyi döntések előkészítésében és végrehajtásában.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒

Tevékenysége közben betartja a titoktartási szabályokat.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒

A begyakorolt feladatokat önállóan végzi, míg az újszerű vagy összetettebb feladatokat rendszerint vezetői irányítás mellett látja el.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒

Önállóan vezet, szervez, irányít gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet, munkacsoportot, illetve vállalkozást, kisebb gazdálkodó szervezetet, felelőséget vállalva a szervezetért és a munkatársakért.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒

8. AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG – NEM JÓ PÉLDÁK

Alkalmas a munkaköréhez tartozó útmutatók, szabályzatok, kapcsolódó jogszabályok önálló alkalmazására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA(vagy KÉPESSÉG)?	☒

Képes szakmai feladatok csoportmunkában való végzésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒

Segít a munkamegosztás kialakításában, működtetésében.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒

Figyelemmel kíséri a vonatkozó szakirodalmat.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA(vagy ATTITÜD)?	☒

Felelősséget vállal saját szakmai fejlődéséért.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒

**PÉLDÁK A TANULÁSI EREDMÉNYEK ÍRÁSAKOR ALKALMAZHATÓ JELLEMZŐ
IGÉKRE, KIFEJEZÉSEKRE**
Gazdaságtudományi képzési terület

A táblázatban szereplő példák a képzési terület KKK-iból⁴³ származnak. Mindez kiindulópontként használható, tovább bővíthető, bővíthető.

Tudás	Képesség	Attitűd	Autonómia-felelősség
alkalmazói szinten ismeri	adatbázisokat kezel, specifikus szoftvereket használ	elfogad	általános szakmai felügyelet mellett
átfogóan ismeri	alkalmaz (pl. megfelelő módszereket és eszközöket)	elkötelezett	betart
érti	átlát	érdeklődik	betartat
felismeri	beszámolót, jelentés, elemzéseket, pályázatot, pénzügyi terveket, kimutatásokat, szabályzatokat stb. készít, értékeli	fejleszti tudását, munkakapcsolatait	biztosít (feltételeket)
ismeri	dokumentál	figyelemmel kísér	döntés-előkészítő javaslatokat tesz
készség szinten ismeri	elemzési feladatokat végez	fogékony	döntést hoz
követi és értelmezi	előadásokat tart	képviseli (pl. hitelesen)	ellenőriz
összefüggéseiben ismeri	felmér	kritikusan szemlél	felelősséget vállal a szervezetért és a munkatársakért
szakmai területén ismeri	gazdálkodik	nyitott	felelősséget vállal az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért
tudja	gazdaságossági számításokat végez	odafigyel az ügyfél/vendég elégedettségére	naprakészen tart (pl. nyilvántartást, engedélyeket)
	gyűjt, nyilvántart, szolgálat, rendszerez (információkat)	pontos	hitelesen képvisel
	javaslatokat fogalmaz meg	precíz	irányít
	kapcsolatot tart	proaktív magatartást tanúsít	önállóan készít pl. jelentést, beszámolót, prezentációt, végez számításokat stb.
	kérdőívet fejleszt	probléma érzékeny	támaszkodik munkatársai és vezetői segítségére

⁴³ 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet (a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról)

	kiszámít	projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező	vezet (pl. szervezeti egységet, projektet)
	költségkalkulációt készít	ügyfélorientált	
	következtetéseket fogalmaz meg		
	matematikai és statisztikai elemzési módszereket használ		
	meghatároz		
	megválaszt (pl. módszereket)		
	összefüggéseket feltár		
	piackutatást végez		
	prezentációt készít		
	problémákat kezel és megold		
	szaknyelven kommunikál		
	szervezési feladatokat végez		
	tervez		
	várható hatásokat felmér		
	végrehajt		
	vitát vezet		

INFORMATIKAI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI

FELSŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (RÖVID IDEJŰ FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉSEK) / 5. SZINT⁴⁴

Az informatika képzési területen folyó képzések – a képesítés szintjétől függően – az alábbi fő tanulási eredmények elérését tűzik célul:

- a végzett informatikus ismeri és tudatosan gyakorolja az értelmiségi létre jellemző alapvető készségeket (ismeretszerzés módjai, igény az önfejlődésre, egyéni és csoportmunka, kommunikációs képességek, információszerzési és -kezelési módszerek, a társadalmi viselkedés és együttműködés alapszabályainak és etikai normáinak betartása, stb.);
- birtokában van olyan alapvető szakterületi ismereteknek, amelyek nélkülözhetetlenek információfeldolgozó rendszerek tervezése, kifejlesztése, üzemeltetése és menedzselése során;
- képes felismerni az információfeldolgozási problémákat minél több alkalmazási területen (ipari-gazdasági folyamatok, közigazgatás, egészségügy, stb.); tud ezekre megoldási javaslatokat adni;
- tervezési alternatívák között felelősségteljesen választást ajánl, és tevőlegesen közreműködik a kivitelezésben és az üzemeltetésben;
- határozott álláspontja van a szakterületi alkalmazások gazdasági és társadalmi hasznáról, a felhasználók számára nyújtott értékekről, mindezekkel kapcsolatos személyi hozzáállása kifejezi a szakma iránti megbecsülését, s önértékelésében világosan látja szakmai és személyiségi korlátait, hiányosságait, valamint kész mindezeket fejleszteni;
- képes az autonóm (javaslattevői, kivitelezői és irányítói) munkavégzésre, legjobb tudása szerint ellátja a rábízott rendszerek működtetését, és felelősen bányik a rábízott eszközparkok, emberi és gazdasági erőforrások együttesével.

Az előzőeken túl az adott szakterületen végzett informatikus:

- ismeri a választott szakterület specifikus alkalmazási igényeit és lehetőségeit;
- tud csapatban dolgozni, kommunikálni a szakterület más képzettségű, beosztású döntéshozóival és felhasználóival;
- folyamatosan fejleszti ismereteit az adott szakterület IKT jellegű támogatásának területén az alkalmazott rendszertechnikák, alkalmazások és kiépített információfeldolgozó rendszerek vonatkozásában.

Így a gazdaságinformatikus képes a gazdálkodási makro- és mikrofolyamatok modellezése, informatikai támogatása területén alkotó módon, felelősségteljesen együttműködni, valamint a létrehozott információs rendszerek teljes életciklusát gazdálkodási szempontú elemzéssel, érveléssel támogatni.

A mérnökinformatikus képes műszaki-informatikai rendszerek tervezése, üzembeállítása, hatékony, biztonságos működtetése és továbbfejlesztése területén hatékonyan dolgozni, és javaslattevőként, innovátorként fellépni.

A programfejlesztő informatikus képes a kisebb és nagyobb informatikai rendszerek tudáskomponenseit (szoftverek, alkalmazási felületek, adatbázis-modellek, járulékos tudás-tartalmak) megtervezni; a megfelelő szoftver-komponenseket és adatbázisokat hibamentesen előállítani; tudja ezeket a rendszereket (hosszabb időn keresztül) módosítva a kívánt szolgáltatási minőséget

TUDÁS	KÉPESSÉGEK	ATTITÜDÖK	AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉG
a tudás mélysége, szervezettsége, kiterjedtsége, rugalmassága, formálhatósága	terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek	érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélekedések, nézetek; szándékok, törekvések	mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén
Az 5. szinten a tudás első-sorban egy (új) szakterület speciális, alapvető ismereteivel bővül. Az elméleti tudás rendszerbe szerveződik, az alkalmazás módszereinek és eszközeinek ismerete lehe-	A kognitív, kommunikációs és szociális képességek fejlettsége megalapozza a szakmai feladatok sikeres tervezését és lebonyolítását komplex problémák megoldásánál is.	Az attitűdöket a folyamatos önképzés, az innovációk iránti nyitottság és a minőségi munkavégzésre való elköteleződés jellemzi	Az önállóság és a felelősségvállalás a saját munka mellett az együttműködő vagy irányított csoport tevékenységére is kiterjed

⁴⁴ Forrás: Magyar Rektori Konferencia honlapja (www.mrk.hu)
http://www.mrk.hu/wp-content/uploads/2015/06/039_informatika_plakat_5szint_JAV.pdf (2018.10.12.)

tőseget biztosít valamely szakterület szakképesítésének hosszú távú és magas szintű gyakorlásához. A szakmai szókincs elsajátítása segíti az egyértelmű szakmai kommunikációt (anyanyelven, és a más nyelven beszélőkkel való együttműködés során idegen nyelven is	Az önfejlesztés különböző módszereinek ismerete kialakítja az önálló, folyamatos tanulás igényét és képességet. A döntési képességek kialakulása az etikai és jogi szabályok ismeretére, az értékek, viselkedés és életmód összefüggéseinek megértésére épül.		
--	---	--	--

A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...
Ismeri az informatika részterületén a szakmai feladatok ellátásához szükséges általános és specifikus, alapvető matematikai, informatikai elveket, a munkavégzési szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.	Képes az informatikai szakterület részterületi ismeret- és tevékenységrendszerének alkalmazására.	Vállalja és hitelesen képviseli az adott informatikai szakterületet, a képesítése szerinti tevékenységeket és azok eredményeit.	Informatikai munkakör betöltésére alkalmas, melyben – előírt keretek között - önállóan végzi munkaköri feladatait.
Ismeri az informatikai szakterület adott részterületének a gyakorlat szempontjából legfontosabb általános elméleteit, összefüggéseit és az ezeket felépítő fogalomrendszert.	Képes az informatikai szakterületen egyszerű tervezési, üzemeltetési rutinfeladatok ellátására.	Elkötelezett szakmai munkája ellenőrizhetősége, eredményessége, hatékonysága iránt.	Önálló a munkájához kapcsolódó előírások betartásában és a vonatkozó dokumentumok elkészítésében.
Ismeri az informatikai szakterület (adott részterület) általános ismeret- és tevékenységrendszerének alapvető előírásait, tényeit, következményeit.	Önállóan végez résztevékenységeket komplex rendszerfeladatok megoldásában.	Elkötelezett szakterületének etikai és jogi szabályainak betartására.	Munkájáért felelősséget vállal önálló feladatvégzésnél és csoportmunkában egyaránt.
Rendelkezik a szakma részterületének megfelelő szakspecifikus eszközök ismeretével.	Képes az informatikai szakterület adott részterületén szakmai problémák azonosítására, a feladat elvégzéséhez szükséges gyakorlati háttér feltárására, a probléma megoldására.	Nyitott a képesítésével, szakterületével kapcsolatos szakmai, technológiai, fejlesztési eredmények megismerésére, befogadására, és törekszik saját tudásának megosztására.	Az általa használt és működtetett informatikai eszközparkok értékét és jelentőségét érti, azokért személyes felelősséget vállal.
Ismeri az informatikai szakterület adott részterületének egyszerű tervezési, működtetési folyamatait, azok legalapvetőbb feladatmegoldási elveit, módszereit és eljárásait.	A tanult problémamegoldási módszereket, eljárásokat és eszközöket alkalmazza szakterületi egyedi és komplex feladatainak gyakorlati megoldásához.	Érdeklődő a szakterülettel összefüggő új módszerekkel és eszközökkel kapcsolatban.	Saját tudásának fejlesztését tervezi és szervezi
Ismeri a szakterület szakmai szókincsét anyanyelven és legalább angol nyelven.	Képes együttműködésre, projekt (csoport) munkára az informatikai szakterület szakembereivel.	Fontosnak tartja a környezettudatos magatartás közvetítését és megvalósítását szakmai munkájában.	
Ismeri a szakszerű és hatékony írásbeli, hálózati és szóbeli szakmai kommuni-	Képes a feladataihoz kapcsolódó szabványok, előírások felismerésére, ezek	Elkötelezett a minőségi követelmények betartására.	

káció módszereit és eszközeit.	alapján egyszerűbb dokumentumok, jegyző-könyvek elkészítésére.		
Ismeri az informatikai szakterület legfontosabb etikai és jogi szabályait, azok legfontosabb társadalmi hatásait.	Képes a szakterület szakmai szókincsével anyanyelvén szóbeli szakmai kommunikációban aktívan részt venni, utasításokat megérteni	Megérti az élethosszig tartó tanulás jelentőségét, törekszik ennek megvalósítására, a folyamatos szakmai képzésre és általános önképzésre.	
Ismeri az informatikai terület környezeti és társadalmi (humán) hatásainak főbb tényanyagát.		Törekszik a szakterület jogi, etikai szabályait figyelembe venni a döntéshozatal során	
Ismeri az önéfejlesztés, a tanulás, a karrier-építés alapvető technikáit, módszereit, lehetőségeit.			

INFORMATIKAI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI

FELSŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (ALAPFOKOZAT; BA/BSC) / 6. SZINT⁴⁵

Az informatika képzési területen folyó képzések – a képesítés szintjétől függően – az alábbi fő tanulási eredmények elérését tűzik célul:

- a végzett informatikus ismeri és tudatosan gyakorolja az értelmiségi létre jellemző alapvető készségeket (ismeretszerzés módjai, igény az önfejlődésre, egyéni és csoportmunka, kommunikációs képességek, információszerzési és -kezelési módszerek, a társadalmi viselkedés és együttműködés alapszabályainak és etikai normáinak betartása, stb.);
- birtokában van olyan alapvető szakterületi ismereteknek, amelyek nélkülözhetetlenek információfeldolgozó rendszerek tervezése, kifejlesztése, üzemeltetése és menedzselése során;
- képes felismerni az információfeldolgozási problémákat minél több alkalmazási területen (ipari-gazdasági folyamatok, közigazgatás, egészségügy, stb.); tud ezekre megoldási javaslatokat adni;
- tervezési alternatívák között felelősségteljesen választást ajánl, és tevőlegesen közreműködik a kivitelezésben és az üzemeltetésben;
- határozott álláspontja van a szakterületi alkalmazások gazdasági és társadalmi hasznáról, a felhasználók számára nyújtott értékekről, mindezekkel kapcsolatos személyi hozzáállása kifejezi a szakma iránti megbecsülését, s önértékelésében világosan látja szakmai és személyiségi korlátait, hiányosságait, valamint kész mindezeket fejleszteni;
- képes az autonóm (javaslattevői, kivitelezői és irányítói) munkavégzésre, legjobb tudása szerint ellátja a rábízott rendszerek működtetését, és felelősen bánik a rábízott eszközparkok, emberi és gazdasági erőforrások együttesével.

Az előzőeken túl az adott szakterületen végzett informatikus:

- ismeri a választott szakterület specifikus alkalmazási igényeit és lehetőségeit;
- tud csapatban dolgozni, kommunikálni a szakterület más képzettségű, beosztású döntéshozóival és felhasználóival;
- folyamatosan fejleszti ismereteit az adott szakterület IKT jellegű támogatásának területén az alkalmazott rendszertechnikák, alkalmazások és kiépített információfeldolgozó rendszerek vonatkozásában.

Így a gazdaságinformatikus képes a gazdálkodási makro- és mikrofolyamatok modellezése, informatikai támogatása területén alkotó módon, felelősségteljesen együttműködni, valamint a létrehozott információs rendszerek teljes életciklusát gazdálkodási szempontú elemzéssel, érveléssel támogatni.

A mérnök-informatikus képes műszaki-informatikai rendszerek tervezése, üzembeállítása, hatékony, biztonságos működtetése és továbbfejlesztése területén hatékonyan dolgozni, és javaslattevőként, innovátorként fellépni.

A programfejlesztő informatikus képes a kisebb és nagyobb informatikai rendszerek tudáskomponenseit (szoftverek, alkalmazási felületek, adatbázis-modellek, járulékos tudás-tartalmak) megtervezni; a megfelelő szoftver-komponenseket adatbázisokat hibamentesen előállítani; tudja ezeket a rendszereket (hosszabb időn keresztül) módosítva a kívánt szolgáltatási minőséget

TUDÁS	KÉPESSÉGEK	ATTITÜDÖK	AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉG
a tudás mélysége, szervezettsége, kiterjedtsége, rugalmassága, formálhatósága	terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek	érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélekedések, nézetek; szándékok, törekvések	mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén
A 6. szinten adott szakterület ismeretrendszerének és összefüggéseinek átfogó tudása, különböző elméleti megközelítéseinak és az ezeket felépítő terminológiák ismerete, a	A rutin szakmai problémák azonosítása, elméleti és gyakorlati szintű feltáráshoz rendelkezni kell a könyvtári és elektronikus formában megjelenő szak-	Az attitűdök terén ezen a szinten az adott szakma társadalmi szerepének, értékeinek elfogadása és hiteles közvetítése várható el.	A szakmai kérdések megválaszolása, a problémák megoldása önállóan vagy másokkal való kooperációban történik a felelősség egyéni vállalásával és a

⁴⁵ Forrás: Magyar Rektori Konferencia honlapja (www.mrk.hu)
http://www.mrk.hu/wp-content/uploads/2015/06/040_informatika_plakat_6szint_JAV.pdf (2018.10.12.)

megismerés és a probléma-megoldás speciális módjainak alkalmazása jellemző.	irodalmi források önálló feldolgozásának képességével, az analitikus és szintetikus gondolkodás és az adekvát értékelés képességével.		szakma etikai normáinak betartásával.
---	---	--	---------------------------------------

A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...
Ismeri az informatika területén a szakmai feladatok ellátásához szükséges általános és specifikus matematikai, informatikai elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.	Képes informatikai szakterülete ismeret- és tevékenységrendszerének alkalmazására.	Vállalja és hitelesen képviseli informatikai szakterülete szakmai alapelveit.	Felelős önálló és csoportban végzett szakmai tevékenységéért.
Ismeri és érti az informatikai szakterület legfontosabb általános elméleteit, összefüggéseit és az ezeket felépítő fogalom- rendszert.	Képes a szakterület tervezési, fejlesztési, üzemeltetési és irányítási rutinfeladatainak ellátására.	Nyitott a képesítésével, szakterületével kapcsolatos szak- mai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és befogadására.	Törekszik a hatékony és minőségi munkavégzésre.
Ismeri az informatikai szakterület általános ismeret- és tevékenységrendszerének alapvető tényeit, tudományterületi határait, követelményeit.	Képes komplex rendszerfeladatok megoldásában önállóan végezni résztevékenységeket.	Fontosnak tartja az informatikai szakmai eredmények közvetítését szakmai és nem szakmai körök számára.	Vezetői tevékenységében felelősséget vállal az irányítása alá tartozók szakmai munkájáért.
Ismeri az informatikai szakterület tervezési, fejlesztési, működtetési és irányítási folyamatainak alapvető feladatmegoldási elveit, módszereit és eljárásait.	Képes rutin szakmai problémák azonosítására, megfogalmazására, a szükséges elvi/gyakorlati háttér feltárására.	Érdeklődő a szakterülettel összefüggő új módszerekkel és eszközökkel kapcsolatban.	Felelősséggel dönt saját tudásának fejlesztéséről és karrierjének építéséről.
Rendelkezik az informatikai szakterületének megfelelő szak- specifikus eszközök ismeretével az eszközök kiválasztásához és a feladatok elvégzéséhez.	A tanult problémamegoldási módszereket és eljárásokat hatékonyan és szakszerűen alkalmazza szakterületi feladataira.	Elfogadja a munka- és szervezeti kultúra szabályait, etikai elveit.	
Ismeri és érti a szakterület szakmai szókincsét, kifejezési és fogalmazási sajátosságait anyanyelvén és angol nyelven, legalább alap szinten	Képes együttműködésre, projekt- (csoport-) munkára az informatikai és más szakterület szakembereivel.	Reflektív módon tekint saját szakmai kompetenciáira és tevékenységére.	
Ismeri a szakszerű és hatékony írásbeli és szóbeli szakmai kommunikáció módszereit és eszközeit.	Anyanyelvén képes szakmai szakterületi kommunikációra és kooperációra. Legalább angol nyelven képes alapszintű szakmai kommunikációra és együttműködésre.	Törekszik az élethosszig tartó tanulás megvalósítására, a folyamatos szakmai képzésre és általános önképzésre.	
Ismeri és érti az informatikai szakterület legfontosabb etikai és jogi vonatkozásait, társadalmi hatásait.	Képes saját álláspontja kialakítására és annak vitákban való megvédésére az általános társadalmi-, gazdasági- és speciális informatikai kérdésekben.	Fontosnak tartja a környezettudatos magatartás közvetítését és megvalósítását.	

	Képes saját tanulási folyamatának hatékony megszervezésére.	Törekszik a szakterület jogi, etikai szabályait figyelembe venni a döntéshozatal során.	
	Képes az informatikai szakterülethez tartozó környezetvédelmi, minőségbiztosítási részfeladatok ellátására.		

INFORMATIKAI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI

FELSŐOKTATÁSI 2. CIKLUS (MESTER FOKOZAT; MA/MSc) / 7. SZINT⁴⁶

Az informatika képzési területen folyó képzések – a képesítés szintjétől függően – az alábbi fő tanulási eredmények elérését tűzik célul:

- a végzett informatikus ismeri és tudatosan gyakorolja az értelmiségi létre jellemző alapvető készségeket (ismeretszerzés módjai, igény az önfejlődésre, egyéni és csoportmunka, kommunikációs képességek, információszerzési és -kezelési módszerek, a társadalmi viselkedés és együttműködés alapszabályainak és etikai normáinak betartása, stb.);
- birtokában van olyan alapvető szakterületi ismereteknek, amelyek nélkülözhetetlenek információfeldolgozó rendszerek tervezése, kifejlesztése, üzemeltetése és menedzselése során;
- képes felismerni az információfeldolgozási problémákat minél több alkalmazási területen (ipari-gazdasági folyamatok, közigazgatás, egészségügy, stb.); tud ezekre megoldási javaslatokat adni;
- tervezési alternatívák között felelősségteljesen választást ajánl, és tevőlegesen közreműködik a kivitelezésben és az üzemeltetésben;
- határozott álláspontja van a szakterületi alkalmazások gazdasági és társadalmi hasznáról, a felhasználók számára nyújtott értékekről, mindezekkel kapcsolatos személyi hozzáállása kifejezi a szakma iránti megbecsülését, s önértékelésében világosan látja szakmai és személyiségi korlátait, hiányosságait, valamint kész mindezeket fejleszteni;
- képes az autonóm (javaslattevői, kivitelezői és irányítói) munkavégzésre, legjobb tudása szerint ellátja a rábízott rendszerek működtetését, és felelősen bánik a rábízott eszközparkok, emberi és gazdasági erőforrások együttesével.

Az előzőeken túl az adott szakterületen végzett informatikus:

- ismeri a választott szakterület specifikus alkalmazási igényeit és lehetőségeit;
- tud csapatban dolgozni, kommunikálni a szakterület más képzettségű, beosztású döntéshozóival és felhasználóival;
- folyamatosan fejleszti ismereteit az adott szakterület IKT jellegű támogatásának területén az alkalmazott rendszertechnikák, alkalmazások és kiépített információfeldolgozó rendszerek vonatkozásában.

Így a gazdaságinformatikus képes a gazdálkodási makro- és mikrofolyamatok modellezése, informatikai támogatása területén alkotó módon, felelősségteljesen együttműködni, valamint a létrehozott információs rendszerek teljes életciklusát gazdálkodási szempontú elemzéssel, érveléssel támogatni.

A mérnökinformatikus képes műszaki-informatikai rendszerek tervezése, üzembeállítása, hatékony, biztonságos működtetése és továbbfejlesztése területén hatékonyan dolgozni, és javaslattevőként, innovátorként fellépni.

A programfejlesztő informatikus képes a kisebb és nagyobb informatikai rendszerek tudáskomponenseit (szoftverek, alkalmazási felületek, adatbázis-modellek, járulékos tudás-tartalmak) megtervezni; a megfelelő szoftver-komponenseket és adatbázisokat hibamentesen előállítani; tudja ezeket a rendszereket (hosszabb időn keresztül) módosítva a kívánt szolgáltatási minőséget

TUDÁS	KÉPESSÉGEK	ATTITÜDÖK	AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉG
a tudás mélysége, szervezettsége, kiterjedtsége, rugalmassága, formálhatósága	terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek	érzelmi és értékelő viszonylások, megítélés; vélekedések, nézetek; szándékok, törekvések	mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén
A 7. szinten az adott szakterületre vonatkozó átfogó tudás mellett új vonásként jelenik meg a szakterület tágabb rendszerben való elhelyezése, rokon szakterületekhez való kapcsolása, e tágabb rendszerben	Az új „látásmód” az interdiszciplináris megközelítés és a szakterületre jellemző megismerési módszerek szakszerű alkalmazási képessége révén valósulhat meg. A szükséges tudás megszerzésének	A szakma egyre szélesebb körű rendszerbe illesztése révén nő a szakmai identitás tudatossága, megalapozottságának mértéke; kialakul a hivatástudat.	A létrejövő együttműködésekben jellemzővé válik az egyenrangú szerep, a partneri viszony vállalása.

⁴⁶ Forrás: Magyar Rektori Konferencia honlapja (www.mrk.hu)
http://www.mrk.hu/wp-content/uploads/2015/06/041_informatika_plakat_7szint_JAV.pdf (2018.10.12.)

megvalósuló kapcsolat és hatásrendszer felismerése.	feltétele az idegennyelvi képességek kialakulása.		
---	---	--	--

A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...
Komplex ismeretekkel rendelkezik informatikai szakterületének műveléséhez szükséges matematikai, informatikai elvek, szabályok, összefüggések terén.	Képes az informatikai szakterület ismeret- és tevékenységrendszerének kreatív, vezetői szintű alkalmazására.	Figyelemmel kíséri a képesítésével, szakterületével kapcsolatos szakmai, technológiai fejlődést.	Önálló informatikai munkakör betöltésére alkalmas, melyben saját maga által megszabott módon és ütemben végzi feladatait, szakmai kérdések végiggondolását, kidolgozását.
Ismeri informatikai szakterületének globális trendjeit, tudományterületi határait, és az ezekből adódó új követelményeit	Képes informatikai szakterületén tervezési, fejlesztési, üzemeltetési, irányítási komplex feladatok ellátására.	Nyitott és elkötelezett az önreflexión alapuló visszacsatolásra és értékelésre.	Felelősséget érez a határidők betartására és betartására.
Átlátja és érti informatikai szakterülete tervezési, fejlesztési, működtetési és irányítási folyamatainak élenjáró elméleteit és korszerű feladatmegoldási elveit.	Önállóan képes fejlesztési részfeladat elvégzésére, munka- csoportvezetésre a komplex rendszerfeladatok megoldása során.	Elfogadja és munkatársaival is betartatja a munka- és szervezeti kultúra etikai elveit.	Felelősséget vállal a saját és az irányítása alatt dolgozó, illetve a vele együtt (egy projektben tevékenykedő) munkatársai munkájáért.
Részleteiben ismeri informatikai szakterületének megfelelő problémák/ feladatok megoldásához szükséges módszereket, eljárásokat, azok alkalmazhatóságát.	Képes az informatikai szakterületéhez tartozó folyamatok értelmezésére, tervezésére, szervezésére, irányítására és ellenőrzésére.	Fontosnak tartja az informatikai szakmai eredmények közvetítését szakmai és nem szakmai körök számára, saját tudását megosztja.	Működéskritikus informatikai rendszerek esetén szakmai kompetenciáinak megfelelő fejlesztési-üzemeltetési felelősséggel ruházható fel.
Ismeri a működéskritikus informatikai rendszerek alapelveit.	Képes az informatikai szakterületen komplex szakmai problémák azonosítására, megfogalmazására, a szükséges elvi és gyakorlati háttér feltárására és ezek megoldására.	Fontosnak tartja a környezettudatos magatartás közvetítését és megvalósítását.	
Ismeri az informatikai szakterülethez kapcsolódó társadalmi- gazdasági alkalmazások lehetőségeit és módszereit.	Képes kezdeményező együttműködésre, projekt-(csoport-)munkára az informatikai és más szakterületek szakembereivel.	Elkötelezett a minőségi követelmények betartására és betartatására.	
Birtokában van olyan menedzsment ismereteknek, amely segítségével szakterületéhez kapcsolódó vezetői feladatokat láthat el.	Képes megismerni és alkalmazni szakterületének új problémamegoldási módszereit és eljárásait. Képes a tanultakat alkalmazni változatos, multidiszciplináris szakmai környezetben.		
Tárgyalóképes szinten, részleteiben ismeri, érti és alkalmazza a szakterület szakmai szókincsét, kifeje-	Magas szinten képes a szakterület szakmai szókincsével anyanyelvén és legalább angolul írásban és		

zési és fogalmazási sajátosságait anyanyelvén és legalább angol nyelven.	szóban megnyilvánulni, vitában részt venni, jelentést készíteni.		
Ismeri a szakszerű és hatékony írásbeli, szóbeli és hálózati tudásszervezés módszereit és eszközeit.	Képes az informatikai szakterületéhez tartozó környezetgazdálkodási, minőségirányítási részfeladatok megtervezésére és kivitelezésére.		
Részleteiben ismeri az informatikai szakterületéhez tartozó környezetgazdálkodási, minőségirányítási elveket és rendszereket.			
Ismeri az informatikai rendszerekkel kapcsolatos társadalmi felelősségvállalás alapelveit és problémáit.			

PÉLDÁK JÓ ÉS NEM JÓ TANULÁSI EREDMÉNYEKRE

(a példák forrása: 18/2016 EMMI rendeletben szereplő képzési és kimeneti követelmények⁴⁷)

INFORMATIKAI KÉPZÉSI TERÜLET

1. TUDÁS – JÓ PÉLDÁK

Ismeri a legelterjedtebb technológiákra épülő alkalmazások fejlesztésének és tesztelésének egyszerű tervezési folyamatait, legalapvetőbb feladatmegoldási elveit, módszereit és eljárásait, a fő szoftverfejlesztési paradigmákat, alapvető programozási módszertanokat, a szükséges hardver és szoftver eszközöket.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Ismeri a hálózati szolgáltatások (tűzfal, forgalomirányítás, DNS, DHCP) telepítési, konfigurálási feladatait.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Ismeri a multimédiás termékek tervezése során felépítő speciális felhasználói követelményeket, azok elemzésének módszereit, a rendszerterv elkészítésének módszertanát, annak tartalmi és formai elemeit.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

⁴⁷ 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról

Ismeri a hatékony multimédiás alkalmazások készítéséhez szükséges technológiákat, vezérlőket, trendeket; a videó- és hanganyag formátumokat, ezek kialakulásának hátterét és alkalmazási környezettől függő előnyeiket és hátrányaikat.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Ismeri a hálózati referenciamodelleket (OSI, TCP/IP), azok felépítését és működési elvét.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

2. TUDÁS – NEM JÓ PÉLDÁK

Ismeri az alapvető jogi és szabvány előírásokat.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Általános ismeretekkel rendelkezik az információs társadalom szabályozási kérdéseiről, problémáiról.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Alapvető adatbiztonsági ismeretekkel bír.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Ismeri a munkájához szükséges hardvereket, szoftvereket és informatikai eszközöket.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Az angol nyelvtudása eléri a szakmai feladatok elvégzéséhez, és a folyamatos szakmai önképzéshez szükséges szintet.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

3. KÉPESSÉG – JÓ PÉLDÁK

Képes egyszerűbb adatmodellek felépítésére, kisebb adatbázisok tervezésére, megvalósítására, valamint adatbázisok karbantartására valamely adott adatbázis-kezelő rendszerben.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes egyszerűbb forrásanyagok (szöveg, hang, mozgó- és állókép, grafika, animáció) előállítására és szerkesztésére, valamint az ezekhez szükséges szoftvereszközök paramétereinek és szolgáltatásainak meghatározására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes digitális fényképek készítésére, vektor- és pixelgrafikus képszerkesztésre, digitális hangfelvételek készítésére, hangszerkesztésre, egyszerűbb videó produkció digitális rögzítésre, szerkesztésre, animáció készítésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes a tesztelési tervnek megfelelően forráskód és modell alapján tesztek írtatni és futtatni, valamint a komponensek együttműködését viselkedésük alapján tesztelni.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes az ügyviteli és vállalatirányítási célú informatikai alkalmazásokban felhasználókat létrehozni, jogosultságokat meghatározni, jogosultsági szinteket azonosítani.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

4. KÉPESSÉG – NEM JÓ PÉLDÁK

Képes a médiakommunikáció eszköztárának alkalmazására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes törvényszerűségeket, összefüggéseket feltárni és megérteni.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

A specializációjának megfelelő területen elemzési, tervezési és megvalósítási készséggel rendelkezik.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes gazdaságinformatikus alapfeladatok ellátására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes az új ismeretek, programnyelvek befogadására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

5. ATTITÜD – JÓ PÉLDÁK

Komplex megközelítést kívánó döntési helyzetekben is a jogszabályok és etikai normák teljes körű figyelembevételével hozza meg döntését.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

Tiszteletben tartja az övétől eltérő véleményeket, törekszik a szakmai érveken alapuló meggyőzésre.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

Nytott és elkötelezett a szakterületéhez kapcsolódó önművelésre, önfejlesztésre, az egyéni tudás, ismeret elmélyítésére, bővítésére a természettudományok, a mérnöki és informatikai tudományok területén.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív ígét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

Elhivatott a webfejlesztés iránt, törekszik a lehető leg-hatékonyabb, optimalizált szoftver előállítására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási ered-mény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

Szem előtt tartja az SQL utasítások szintaktikai szabá-lyait és az adatvesztés lehetőségeit aktualizáló utasí-tások során. Az adatvesztést elkerülendő, különös megfontoltsággal készít és hajt végre törlésre és mó-dosításra vonatkozó SQL utasításokat.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási ered-mény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

6. ATTITÜD – NEM JÓ PÉLDÁK

Elfogadja szakmája társadalmi szerepét, értékeit.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási ered-mény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTI-TÜD?	☒

Munkájában elkötelezett.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási ered-mény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTI-TÜD?	☒

Törekszik az újdonságok megismerésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTI-TÚD?	☒

Gondosan, figyelmesen jár el.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTI-TÚD?	☒

Átfogó rendszerszemlélettel rendelkezik.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTI-TÚD?	☒

7. AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG – JÓ PÉLDÁK

Felelősséget vállal saját munkájáért, az általa írt kódokért, az általa készített tartalmakért, szoftverekért. Önállóan kiválasztja a megfelelő cloud technológiát és felelősséget vállal annak működéséért.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA - FELELŐSSÉG?	☒

Képes önállóan döntést hozni egy kliens-szerver architektúrában esetlegesen felbukkanó hálózati hiba esetén.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA - FELELŐSSÉG?	☒

Felelős az információs/informatika rendszer összes sérülékeny pontjának azonosításáért, a megoldási javaslatokért, a megbízó átfogó tájékoztatásáért, az átadott írásbeli dokumentumok és szóbeli információk minőségéért,	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA - FELELŐSSÉG?	☒

Web-alkalmazás fejlesztése során felmerülő hálózati problémák esetén képes önellenőrzésre és a hibák detektálására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA - FELELŐSSÉG?	☒

Fokozottan figyeli a rendszerek biztonsági állapotát, intézkedik, kezdeményezi a hiányosságok megszüntetését.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA - FELELŐSSÉG?	☒

8. AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG – NEM JÓ PÉLDÁK

Felelősséget vállal szakmai tevékenységéért.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG?	☒

Feladatait szakmai szempontok érvényesítése mellett az informatikai rendszerek működésének környezettel és fenntarthatósággal kapcsolatos hatásairól és vonatatairól alkotott önálló véleménye mindenkor figyelembevételével végzi.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG?	☒

Szakmai konfliktusok esetén konstruktív hozzáállást tanúsít.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG?	☒

Felelősséggel vállalja részfeladatok megoldását komplex szoftverfejlesztési feladatok megoldásában.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG?	☒

A szakismeretek birtokában biztonság tudatos hozzáállású, szem előtt tartja a potenciális veszélyeket és támadási lehetőségeket, és felkészül azok kivédésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG?	☒

**PÉLDÁK A TANULÁSI EREDMÉNYEK ÍRÁSAKOR ALKALMAZHATÓ
JELLEMZŐ IGÉKRE, KIFEJEZÉSEKRE**
Informatikai képzési terület

A táblázatban szereplő példák a képzési terület KKK-iból⁴⁸ származnak. Mindez kiindulópontként használható, tovább bővíthető, bővíthető.

Tudás	Képesség	Attitűd	Autonómia-felelősség
alapvető ismeretekkel rendelkezik	adatbázisokat kezel, specifikus szoftvereket használ	alkalmazkodik	betartja
alkalmazói szinten ismeri	alkalmaz (pl. megfelelő módszereket és eszközöket)	elfogadja	betartatja
átfogóan ismeri	átlát	elkötelezett	együttműködve
érti	beállít	érdeklődő	ellenőrzi
felismeri	dokumentációkat készít	figyelembe veszi	felelősséget vállal
ismeri	dokumentál	lépést tart	hitelesen képviseli
készség szinten ismeri	elemez	nyitott	irányítás alatt
követi és értelmezi	elemzési feladatokat végez	reflektív módon	javaslatot tesz
összefüggéseiben ismeri	fejleszt	szem előtt tartja	kezdemenyez
részletesen ismeri	felmér	szolgáltatóként viszonyul a felhasználókhöz	korrigál
szakmai területén ismeri	feltár	törekszik (pl. a hatékony és minőség munkavégzésre)	önállóan
tudja	gyűjt, nyilvántart, szolgálat, rendszerez (információkat)		önellenőrzéssel
	implementál		szakmai irányítás mellett
	kialakít		validál
	korrigál		vállalja
	megelőz		
	meghatároz		

⁴⁸ 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet (a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról)

	megold (problémákat)		
	mérlegel (pl. kockázatot)		
	monitoroz		
	működtet		
	programozási feladatokat végez		
	specifikál		
	tartalmakat készít		
	telepít		
	tervez		
	tesztel		
	üzemeltet		
	végrehajt		
	visszaállít		

A JOGTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI

FELSŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉSEK ÉS BA/BSC) / 5.-6. SZINT⁴⁹

Az 5.- 6. szinten a jogtudományi képzési területen folyó jogi asszisztensi képzés célja olyan jogi alapismeretekkel rendelkező szakalkalmazottak képzése, akik:

- ismeri a választott szakterület specifikus alkalmazási igényeit és lehetőségeit;
- az igazságszolgáltatásban és az igazságszolgáltatáson kívüli szakterületeken jártasak;
- az adott jogterületre vonatkozó ismeretek gyakorlati alkalmazásában jártasak;
- felkészültek jogászai tevékenység előkészítésére.

TUDÁS	KÉPESSÉGEK	ATTITÜDÖK	AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉG
<i>a tudás mélysége, szervezettsége, kiterjedtsége, rugalmassága, formálhatósága</i>	<i>terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek</i>	<i>érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélekedések, nézetek; szándékok, törekvések</i>	<i>mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén</i>
Az 6. szinten a tudás első-sorban egy (új) szakterület speciális, alapvető ismereteivel bővül. Az elméleti tudás rendszerbe szerveződik, az alkalmazás módszereinek és eszközeinek ismerete lehetőséget biztosít valamely szakterület szakképesítésének hosszútávú és magas szintű gyakorlásához. A szakmai szókincs elsajátítása segíti az egyértelmű szakmai kommunikációt (anyanyelven és a más nyelven beszélőkkel való együttműködés során idegen nyelven is)	A kognitív, kommunikációs és szociális képességek fejlettsége megalapozza a szakmai feladatok sikeres tervezését és lebonyolítását komplex problémák megoldásánál is. Az önfejlesztés különböző módszereinek ismerete kialakítja az önálló, folyamatos tanulás igényét és képességet. A döntési képességek kialakulása az etikai és jogi szabályok ismeretére, az értékek, viselkedés és életmód összefüggéseinek megértésére épül.	Az attitűdök irányát a folyamatos önképzés, az innovációk iránti érdeklődés és a minőségi munkavégzés iránti elköteleződés jellemzi.	Az önállóság és felelősségvállalás a saját munka mellett az együttműködő vagy irányított csoport tevékenységére is kiterjed.

⁴⁹ Forrás: Magyar Rectori Konferencia honlapja (www.mrk.hu)
http://www.mrk.hu/wp-content/uploads/2015/06/019_jog_plakat_5szint_JAV.pdf
http://www.mrk.hu/wp-content/uploads/2015/06/020_jog_plakat_6szint_JAV.pdf

A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...
Rendelkezik a jogi szakterületekhez (az igazságszolgáltatásban és az azon kívüli területeken – így például kormányhivatalokban, önkormányzatoknál, közjegyzői irodákban, kis- és középvállalkozásoknál – a területnek megfelelő ügyviteli feladatok ellátására) szükséges alapismeretekkel és az azok alkalmazásához szükséges gyakorlati ismeretekkel. Tudása rendszerbe szerveződik.	Képes az igazságszolgáltatásban és az azon kívüli területeken a jogászai tevékenység előkészítésére és a jogászai végzettséget nem igénylő területeken a jogászok tehermentesítésére, ennek kapcsán feladatainak megoldására, megtervezésére és lebonyolítására, különösen ügyviteli területen.	Nyitott szakterülete új eredményei, innovációi iránt. Törekszik azok megismerésére, megértésére és alkalmazására. Elkötelezett önmaga folyamatos képzésére a szabályozás területén.	Felelősséget érez saját szakmai fejlődéséért, a munkaköréhez tartozó tudásanyag naprakész ismeretért.
A jogászai végzettséget nem igénylő területeken rendelkezik a gyakorlati alkalmazás módszereinek biztos ismeretével.	Képes a szükséges módszerek és eszközök kiválasztására, azok egyedi és komplex alkalmazására. Képes a munkaköréhez tartozó tárgykörökben szóbeli és írásbeli beszámolók, elemzések, statisztikai adatsorok, előterjesztések elkészítésére, javaslatok megfogalmazására.		Önállóan végzi munkáját, folyamatos önellenőrzés mellett.
Ismeri a munkaköréhez tartozó útmutatókat, kapcsolódó jogszabályokat, munkaköréhez tartozó tárgykörökben szóbeli és írásbeli beszámolók, elemzések, statisztikai adatsorok, előterjesztések elkészítésének, javaslatok megfogalmazásának a módszereit.	Képes a munkaköréhez kapcsolódó dokumentumok, nyomtatványok, jegyzőkönyvek, feljegyzések és emlékeztetők önálló elkészítésére, a munkaköréhez kapcsolódó események (tárgyalások, megbeszélések) szervezésére, technikai előkészítésére.		
Ismeri az igazságszolgáltatásban és az igazságszolgáltatáson kívüli szakterületek intézményeiben alkalmazott speciális szoftvereket, továbbá e szakterületek intézményeiben alkalmazott speciális adatbázisokat, és az adatok különböző szempontok szerinti csoportosításának a módját.	Képes tudását fejleszteni és ehhez alkalmazni a tudásszerzés, önfejlesztés különböző módszereit és a legkorszerűbb információs és kommunikációs eszközöket, különösen a jogi informatikai ismeretekhez kapcsolódó kompetenciák területén.	Nyitott a folyamatos önképzésre a szakmáját érintő informatika változásainak a területén.	Felelősséget érez saját szakmai fejlődéséért, a munkaköréhez tartozó tudásanyag naprakész ismeretért, speciális területeken is.

Ismeri a munkája elvégzéséhez szükséges kommunikáció kognitív elemeit és különböző összetevőit.	Képes különböző típusú kommunikációs szituációkban adekvát viselkedésre, problémák felismerésére és konfliktus-helyzetek kezelésére.	Nyitott a szakmájával összefüggő konfliktushelyzetek kezelésére.	
Ismeri a jogi szakterület legfontosabb szakmai szóincseit (anyanyelven és legalább egy idegen nyelven).	Anyanyelvi és alapvető szakmai idegen nyelvi kommunikációs képességei lehetővé teszik számára a más nyelven beszélőkkel való alapvető szakmai együttműködést		
Ismeri a jogi professziók történetének és társadalmi beágyazottságának jellemző attribútumait, alapvető sajátosságait	Képes különböző típusú kommunikációs szituációkban adekvát viselkedésre, problémák felismerésére, kollégákkal, ügyfelekkel történő együttműködésre és konfliktushelyzetek kezelésére.	Elkötelezett a minőségi szakmai munkavégzés iránt, különös tekintettel az ügyfelek iránti empátiára, a segítőkészre és az egyenlő bánásmódra.	Felelősséget érez munkája ellátásában a tudására jutott adatok, információk kezelésében és azok megosztása során.
		Elkötelezettségéből eredően elfogadja és hitelesen közvetíti szakmája társadalmi szerepét, értékeit, az ügyfélközpontúságot.	
Ismeri a szervezetekben és csoportokban folyó tevékenységek jellemző vonásait, a szervezetek és a vezetés működésének alapvető folyamatait és sajátosságait.	Képes feladatai összehangolására, súlyozására, és azok sorrendiségének kialakítására. Képes a személyes szakmai kompetenciák és kompetenciahatárok felismerésére és alkalmazására.	Önkritikus saját munkájával szemben.	Önállóan végzi munkáját, folyamatos önellenőrzés mellett.

A JOGTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI

FELSŐOKTATÁSI 2. CIKLUS (MESTER FOKOZAT; MA/MSC) / 7. SZINT⁵⁰

A 7. szinten a jogtudományi képzési területen folyó képzések az állam- és jogtudomány, valamint a jogászai tevékenységekhez kapcsolódó más társadalomtudományi alapismeretek birtokában az alábbi fő tanulási eredmények elérését tűzik célul:

- a jogrendszer főbb jogterületeinek és jogintézményeinek ismerete;
- a jogalkotás és a jogalkalmazás módszereinek elsajátítása;
- a jogászai tevékenység lelkiismeretes végzéséhez szükséges korszerű szakismeretek és jogászai kultúra elsajátítása;
- alkalmasság a tanulmányok doktori képzés keretében való folytatására, valamint gyakorlati tapasztalatok megszerzésével, szakmai továbbképzéssel a jogi szakvizsgához kötött munkakörök betöltésére.

TUDÁS	KÉPESSÉGEK	ATTITÚDOK	AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉG
a tudás mélysége, szervezettsége, kiterjedtsége, rugalmassága, formálhatósága	terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek	érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélekedések, néztek, szándékok, törekvések	mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén
A 7. szinten az adott szakterületre vonatkozó átfogó tudás mellett új vonásként jelenik meg a szakterület tágabb rendszerben való elhelyezése, rokon szakterületekhez való kapcsolása, e tágabb rendszerben megvalósuló kapcsolat és hatásrendszer felismerése	Az új „látásmód” az interdiszciplináris megközelítés és a szakterületre jellemző megismerési módszerek szakszerű alkalmazási képessége révén valósulhat meg. A szükséges tudás megszerzésének feltétele az idegennyelvi képességek kialakulása	A szakma egyre szélesebb körű rendszerbe illesztése révén nő a szakmai identitás tudatossága, megalapozottságának mértéke; kialakul a hivatástudat.	A létrejövő együttműködésekben jellemzővé válik az egyenrangú szerep, a partneri viszony vállalása.
A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...
Ismeri és érti a jogász szakmához kötött, a jogrendszerre vonatkozó elméleti és gyakorlati tudásokat.	Képes értékelő viszony kialakítására a jogra és államra vonatkozó nézettekkel, elméletekkel kapcsolatban, valamint képes ezek jogi és társadalmi relevanciájának felismerésére. Képes idegen nyelvű szakmai szöveg értelmezésére, feldolgozására.	Nyitott a szakmai továbbképzésben való részvételre. Kész az önálló tanulásra és új ismeretek megszerzésére Hajlandó az önművelésre, önfejlesztésre, tudásának magasabb szintre emelésére. Széles körű műveltség megszerzésére törekszik	Tudatosan és önállóan törekszik önfejlesztésre, a szakmai identitás alakítására, fellép a jogászai szakma értékeinek fejlesztése érdekében.

⁵⁰ Forrás: Magyar Rektori Konferencia honlapja (www.mrk.hu)
http://www.mrk.hu/wp-content/uploads/2015/06/021_jog_plakat_7szint_JAV.pdf

Ismeri a tudományos munkához, kutatáshoz szükséges problémamegoldó technikákat, módszereket.	Képes a társadalmi problémák megértésére, új jelenségek feldolgozására. Érzékeny a szakmai, társadalmi problémákra.	Igénye van a tudományos megközelítések értelmezésére.	
Ismeri a társadalomtudományok és a filozófia fogalmi készletének, elméleteinek, módszereinek alapelemeit.	Képes tudományos művek feldolgozására, értelmezésére, továbbgondolására és használatára. Alkalmas a tudományos megközelítés, fogalmi készletek befogadására és használatára. Rendelkezik tudományos, közéleti, szakmai íráskészséggel. Képes az érvek tiszta, logikus felépítésére és használatára.	Nyitott az új jogi területek befogadására, ismeretlen problémák megoldásainak keresésére	
Ismeri a jogra és az államra vonatkozó elméleti megközelítéseket.	Ismeretei alapján képes a joggal, társadalmi jelenségekkel kapcsolatos viták, ellentmondások, dilemmák értelmezésére.	Kritikusan viszonyul azokhoz a jelenségekhez, amelyek nem egyeztetetők össze a jogállami és demokratikus értékekkel, keresi a megoldásokat és eszközöket ezek kezeléséhez	Szakmai és közügyekben kezdeményező szerepet vállal, hajlandó azokért személyes felelősségvállalásra és döntéshozatalra.
Érti a történeti fejlődés logikáját, annak jelentőségét.	Érzékeli a környezeti (jogi, intézményi, gazdasági, politikai, társadalmi) változásokat és adaptív módon viszonyul ezekhez.		
Ismeri a globális és hazai társadalmi, politikai és jogi folyamatokat.	Képes a társadalmi és jogi problémákat felismerni és hajlandó azok megoldásait keresni. Képes és hajlandó jogi, társadalmi kérdésekben saját vélemény kifejtésére, mások véleményének elfogadására, képes az érvek logikus, világos kifejtésére, közvetítésére, a meggyőzési eszközök használatára.	Nyitott a szakmai együttműködésre a társadalompolitika és a gazdaság területén dolgozó szakértőkkel. Tiszteli a humanizmus, az emberi jogok, a demokrácia, a jogállam értékeit.	
Történeti összefüggéseiben is ismeri az ember, emberi méltóság, emberi jogok, demokrácia és a hatalom korlátozásának elméleti és gyakorlati jelentőségét valamint intézményeit.	Képes a jogrendszer, a jogi módszerek történeti és elméleti alapjainak és használatának kritikus szemléletére.	Elkötelezett az egyenlő bánásmód elve és gyakorlata iránt.	

Ismeri az általános és a szakmai etikai normákat. Felismeri az etikai dilemmákat, új kihívásokat.	Érzékelni képes a társadalmi, etikai, jogi dilemmákat és képes azok elemzésére, szintetizálására. Képes a szakmai munka, döntések társadalmi és etikai következményeinek megértésére. Hajlandó és alkalmas nem jogi szempontrendszerek bevonására, alkalmazására. Alkalmas a jogszabályok módszeres és kreatív értelmezésére a jogállami értékek keretei között. Képes megalapozott döntések meghozatalára, világos motiváció és indoklás mellett.	Elkötelezett a jogászai munka egészét átható értékek, azok kialakítása, terjesztése iránt. Kritikusan viszonyul a humánus eljárásokat, az emberi méltóságot, a demokratikus és jogállami értékeket, az emberi jogokat kétségbe vonó jelenségekkel szemben és elutasítja azokat. Nyíltan vállalja és képviseli a jogászai szakmához kötődő jogállami és demokratikus értékeket.	
Ismeri a jogrendszer, a jog működésének alapjellemzőit. Eligazodik a különböző jogfogalmak, paradigmák között.	Képes a jog alkotásával, értelmezésével, alkalmazásával kapcsolatos politikai, társadalmi, gazdasági, történeti, pszichológiai jelenségek észlelésére, értelmezésére.	Elkötelezett a jogsegély, a pro bono jogászai munka, a közérdekű kötelezettségvállalás és a civil aktivitásban való részvétel iránt.	
Ismeri a tételes jogi ismereteket, a hazai, az európai és a nemzetközi jog ismereteit.	Képes a jogági szabályozások logikáinak önálló és kritikus használatára. Alkalmas a nemzetközi környezetben való együttműködésre.		
Ismeri a hazai, európai és nemzetközi jogrendszerek intézményeit, eljárásait, alapjellemzőit, kulcsfogalmait, elveit.	Képes a jogtudományok területén az ismeretek rendszerezett megértésére, elsajátítására, alkalmazására és gyakorlati hasznosítására, a változó tételes jog önálló megismerésére és értelmezésére, a megszerzett szakmai tapasztalat alapján új problémák, új jelenségek feldolgozására. A megoldandó problémák során eredeti ötleteket vetnek fel. Alkalmas a jogi konfliktusok jelentőségének felmérésére, a különböző jogi megoldások megtalálására, a következmények számbavételére,	Nyitott mediatív szerep-kör betöltésére, konfliktusban álló felek közötti közvetítésre	Reflektív módon viszonyul a saját munkájához és azok következményeihez, elfogadja és beépíti a visszacsatolásokat, igényli azokat. Értékelkötelezett módon használja az érdekérvényesítés eszközeit.

	alternatívák mérlegelésére.		
Felismeri a különböző jogágak speciális szabályozási és működési logikáit. Ismeri és biztosan kezeli a szakjogi terminológiákat.	Motivált a speciális jogterületek és problémák kiválasztására. Képes az általános ismeretek, fogalmi készletek kreatív alkalmazására az új területeken. Felismeri a hagyományos jogágakon túli területeket, az új kihívásokat, azonosítja a problémákat. Képes a jogi terminológia világos és szakszerű használatára és bonyolult jogi kérdések érthető megfogalmazására.	Elkötelezett az igényes és minőségi munkára.	Önállóan, pontosan végzi munkáját, törekszik a formai világosságra az írott és verbális feladatteljesítés során.
Ismeri a speciális jogterületek sajátosságait. Képes a jogi elvek és értékek széles körű alkalmazására a törzsanyag területein kívül is.	Képes a jog forrásainak tudatos és biztos használatára, a jogászai módszerek lehetőségeinek és korlátainak felismerésére. Képes nagyobb mennyiségű és bonyolultságú anyag feldolgozására, szelektálására, a lényeg kiemelésére és összefoglalására. Felismeri a jogilag releváns információkat.		Vállalja az önálló kezdeményezéseket a jogrendszer befolyásolására és ezekkel kapcsolatban vállalja a felelősséget
Ismeri a jogesetmegoldás módszereit, az eset feltárásának, az érvek elrendezésének gyakorlatát	Alkalmas a konfliktusok több szempontú értelmezésére.	Elkötelezett a közérdek és a közérdekű jogászai munka iránt.	Felelősséget vállal a köz érdekében végzett szuverén munkájáért.
Rendelkezik iratkezelési, szerkesztési alapismeretekkel, a jogi, jogászai írás alapelemeivel. Ismeri a szervezet, szervezeti kultúra, szervezeti munka alapjellemezőit.	Jártas az információtechnológiai alapokban, képes az adatbázisok, online rendszerek használatára. Képes egy szakmai közösség munkájának irányítására. Képes szakmai feladatok csoportmunkában való végzésére.		Elfogadja a szakmai együttműködés kereteit, a rá háruló szerepeket és funkciókat, a közös munkából származó felelősséget. Segít a munkamegosztás kialakításában, működtetésében.

PÉLDÁK JÓ ÉS NEM JÓ TANULÁSI EREDMÉNYEKRE

(a példák forrása: 18/2016 EMMI rendeletben szereplő képzési és kimeneti követelmények⁵¹)

ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET

1. TUDÁS – JÓ PÉLDÁK

Ismeri a jogra és államra vonatkozó legfontosabb elméleti megközelítéseket, az állami irányítás jogi hátterét és működésének elveit.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Ismeri és érti a jogász szakmához kötött, az államra és a jogrendszerre vonatkozó elméleti és gyakorlati ismereteket, a jogintézmények elvi hátterét és gyakorlati működési módjait.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Ismeri az igazgatástörténet főbb korszakait és azok sajátosságait, intézményeit, különös tekintettel a magyar közigazgatás és igazságszolgáltatás történetére és intézményeire.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Ismeri a munkajogra, szociális jogra, valamint a munkaügyre és szociális igazgatásra vonatkozó hazai és a főbb európai uniós jogi szabályokat, valamint a szakjogi terminológiát.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

⁵¹ 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról

Rendelkezik iratkezelési, szerkesztési alapismeretekkel, a jogi, jogász írás alapelemeivel. Ismeri a jogi dokumentumok szerkesztésének szabályait és technikáit.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

2. TUDÁS – NEM JÓ PÉLDÁK

Ismeri a szervezet, a szervezeti kultúra, szervezeti munka alapjait.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Felismeri az etikai dilemmákat és az új morális kihívásokat.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Rendelkezik gépírási, iratkezelési, szerkesztési ismeretekkel.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Ismeri a tudományos munkához, kutatáshoz szükséges problémamegoldó módszereket.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Elsajátította és értő módon használja a szakmai eredmények közlésének tartalmi és formai követelményeit.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

3. KÉPESSÉG – JÓ PÉLDÁK

A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és eleméz, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntéselőkészítő javaslatokat tesz, döntéseket hoz ismert, és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Ismeretei alapján képes a joggal, társadalmi jelenségekkel kapcsolatos viták értelmezésére és vélemény kialakítására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes a jogtudományok területén az ismeretek rendszerezett megértésére, elsajátítására, alkalmazására és gyakorlati hasznosítására, a változó tételes jog önálló megismerésére és értelmezésére, a megszerzett szakmai tapasztalat alapján új problémák, új jelenségek feldolgozására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes a jogi dokumentumok előkészítésével, jogi tanácsadással kapcsolatos adminisztratív munka elvégzésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes az államigazgatási eljárás lefolytatásához szükséges jogalkalmazási technikák alkalmazására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

4. KÉPESSÉG – NEM JÓ PÉLDÁK

Képes ismeretei megfelelő helyzetben és módon való adekvát alkalmazására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes munkafeladatait önállóan és felelősséggel elvégezni, az előre nem látható helyzeteket szakszerűen kezelni. Képes a jogi etikai normák betartására és betartatására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG(vagy FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA)?	☒
Képes a jogászokkal és az ügyfelekkel történő együttműködésre.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes a társadalmi problémák megértésére, új jelenségek feldolgozására, kritikus gondolkodásra.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒
Képes a munkaköréhez tartozó útmutatók, kapcsolódó jogszabályok alkalmazására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

5. ATTITÜD – JÓ PÉLDÁK

Tudatosan és önállóan törekszik önfejlesztésre, a szakmai identitás alakítására, fellép a jogi asszisztensi szakma értékeinek fejlesztése érdekében.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒
Elkötelezett az egyenlő bánásmód elve és gyakorlata mellett.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒
Tiszteli Magyarország alkotmányos rendjét, a humanizmus, emberi jogok, demokrácia, jogállam értékeit.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒
Nyíltan vállalja és képviseli a jogászai szakmához kötődő jogállami és demokratikus értékeket és a közjó szolgálatát. Kritikusan viszonyul a humánus eljárásokat, az emberi méltóságot, a demokratikus és jogállami értékeket, az emberi jogokat kétségbe vonó jelenségekkel szemben és elutasítja azokat.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒
Elkötelezett a jogsegély, a pro bono jogászai munka, közérdekű kötelezettségvállalás és a civil aktivitásban való részvétel mellett.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

6. ATTITÚD – NEM JÓ PÉLDÁK

Nyitott korábban nem ismert problémák megoldásának keresésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÚD?	☒
Érdeklődik az innovációk iránt.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÚD?	☒
Törekszik tudásának és munkakapcsolatainak fejlesztésére, ebben munkatársaival való együttműködésre.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÚD?	☒
Elkötelezett a minőségi feladatvégzés, az igényes és minőségi munka mellett.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÚD?	☒
Igénye van széles körű műveltség megszerzésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÚD?	☒

7. AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG – JÓ PÉLDÁK

Az igazságszolgáltatás intézményeiben (bírósan, ügyészségen, ügyvédi és közjegyzői irodákban) és az igazságszolgáltatáson kívüli szakterületeken (kormányhivatalokban, önkormányzatoknál, kis- és közép vállalkozásoknál) a területnek megfelelő ügyviteli feladatokat önállóan ellát.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒
Megérti és feldolgozza a tudományos szövegeket, önállóan ismerteti, összeveti és kritizálja az elméleti pozíciókat és fogalmakat. Részt vesz a szövegekről szervezett vitában, érveket fogalmaz meg álláspontja védelmében, példákkal illusztrálja álláspontját. Érvelő esszéiben saját álláspontját logikusa, a tudományos publikáció szerint fejt ki.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒
Képes (útmutatással) a munkavédelem, munkaerő-piaci politikák, a munkavállalók és a munkáltatók érdekképviselői szervei közötti rendezett munkaügyi kapcsolatok kialakítására és a végrehajtás ellenőrzésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒
Szakmai és közügyekben kezdeményező szerepet vállal, hajlandó azokért személyes felelősségvállalásra és döntéshozatalra. Vállalja az önálló kezdeményezéseket a jogrendszer befolyásolására és ezekkel kapcsolatban vállalja a felelősséget.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒
Reflektív módon viszonyul a saját munkájához és azok következményeihez, elfogadja és beépíti a visszacsatolásokat, igénye van azokra.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒

8. AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG – NEM JÓ PÉLDÁK

Munkáját a minőségi munkavégzés jellemzi.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA?	☒
Önálló kapcsolatteremtő és kommunikációs képességgel rendelkezik.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA (vagy KÉPESSÉG)?	☒
Fel tudja mérni, hogy képes-e egy rá bízott feladatot elvégezni.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA(vagy KÉPESSÉG)?	☒
Értékelkötelezett módon használja az érdekvé-nyesítés eszközeit.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA(vagy KÉPESSÉG)?	☒
Az önálló és felelős munkavégzés körében alkalmas szóbeli és írásbeli jelentések, statisztikai adat-sorok, előterjesztések elkészítésére, irattervezetek megfogalmazására, a jogi asszisztensi munkához kapcsolódó dokumentumok, nyomtatványok, jegyzőkönyvek, iratok és dokumentumok önálló elkészítésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – FELELŐSSÉG-AUTONÓMIA(vagy KÉPESSÉG)?	☒

PÉLDÁK A TANULÁSI EREDMÉNYEK ÍRÁSAKOR ALKALMAZHATÓ JELLEMZŐ IGÉKRE, KIFEJEZÉSEKRE

Állam- és jogtudományi képzési terület

A táblázatban szereplő példák a képzési terület KKK-iból⁵² származnak kiegészítve az első tréningnapon⁵³ a résztvevők által gyűjtött kifejezésekkel. Mindez kiindulópontként használható, tovább bővíthető, bővítendő.

Tudás	Képesség	Attitűd	Autonómia-felelősség
rendelkezik (alap)ismeretekkel	összefüggéseket tár fel	(tudatosan) törekszik	felelősséggel jár el
ismeri	rendszeres	elkötelezett	reflektív módon viszonyul
felismeri	elemez	tiszteli / tiszteletben tartja	dönt/ döntést hoz
érti	következtet	érdeklődik	segít
csoportosítja	kritikai észrevételeket fogalmaz meg	igénye van	felelősséget vállal
felsorolja	elemez	nyitott	betart, betartat
meghatározza	véleményt alakít ki	kész (valamire)	irányítás mellett végez valamit
definiálja	gyakorlatban hasznosít	hajlandó (valamire)	önállóan végez (valamit)
összegyűjti	feldolgoz	érzékeny	felügyelet mellett végez valamit
	értelmez	kritikusan viszonyul	vezet (pl. vitavezetést végez)
	előkészít / elkészít	elutasít (valamit)	részt vesz
	elvégez	nyíltan vállalja	ellenőriz
	alkalmaz	képviseli	(felelősséggel) képvisel
	karbantart	empatikus	
	együttműködik	fogékony	
	kialakít	türelmes	
	előterjeszt	elfogadó	
	tájékoztat	belátja	
	elhatárol	elismeri	
	használ		
	kiválaszt		

⁵² 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet (a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról)

⁵³ 2018.04.06. SZTE, Állam- és Jogtudományi Kar, Szeged

A MŰSZAKI TUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI

FELSŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (RÖVID IDEJŰ FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉSEK) / 5. SZINT⁵⁴

A műszaki tudományi képzési területen folyó képzések – a képesítés szintjétől függően – az alábbi fő tanulási eredmények elérését tűzik célul:

- az értelmiségi léthez tartozó alapvető készségek ismerete és gyakorlása (ismeretszerzés módjai, igény az önfejlődésre, egyéni és csoportmunka, kommunikációs képességek, információszerzési és -kezelési módszerek, a társadalmi viselkedés és együttműködés alapszabályainak és etikai normáinak betartása, stb.);
- olyan alapvető és szakterületi ismeretek, amelyek nélkülözhetetlenek műszaki rendszerek tervezése, szervezése, üzemeltetése és fejlesztése valamint menedzselése során felmerülő feladat/probléma megoldása esetén;
- minél több alkalmazási területen műszaki problémák felismerésére, valamint megoldási javaslatok kidolgozására való képesség;
- a tervezési alternatívák közötti felelősségteljes választásra való képesség, és közreműködés a kivitelezésben és az üzemeltetésben;
- autonóm munkavégzési (javaslattevői, kivitelezői és irányítói) képesség, felelős bánásmód a rábízott eszközpark, emberi és gazdasági erőforrások együttesével;
- határozott, önálló álláspont képviselése a szakterületi alkalmazások gazdasági és társadalmi hasznáról, a felhasználók számára nyújtott értékekről;
- mindezekkel kapcsolatos személyi hozzáállása kifejezi a végzett hallgató szakma iránti megbecsülését, tisztában van szakmai és személyiségi korlátaival, hiányosságaival, valamint kész mindezeket fejleszteni.

TUDÁS	KÉPESSÉGEK	ATTITÜDÖK	AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉG
<i>a tudás mélysége, szervezethez, kiterjedtségéhez, rugalmasságához, formálhatóságához</i>	<i>terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek</i>	<i>érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélekedések, nézetek; szándékok, törekvések</i>	<i>mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén</i>
Az 5. szinten a tudás elsősorban egy (új) szakterület speciális, alapvető ismereteivel bővül. Az elméleti tudás rendszerbe szerveződik, az alkalmazás módszereinek és eszközeinek ismerete lehetőséget biztosít valamely szakterület szakképesítésének hosszú távú és	A kognitív, kommunikációs és szociális képességek fejlettsége megalapozza a szakmai feladatok sikeres tervezését és lebonyolítását komplex problémák megoldásánál is. Az önfejlesztés különböző módszereinek ismerete	Az attitűdöket a folyamatos önképzés, az innovációk iránti nyitottság és a minőségi munkavégzésre való elköteleződés jellemzi	Az önállóság és a felelősségvállalás a saját munka mellett az együttműködő vagy irányított csoport tevékenységére is kiterjed

⁵⁴ Forrás: Magyar Rektori Konferencia honlapja (www.mrk.hu)
http://www.mrk.hu/wp-content/uploads/2015/06/035_muszaki_plakat_5szint_JAV.pdf

magas szintű gyakorlásához. A szakmai szókincs elsajátítása segíti az egyértelmű szakmai kommunikációt (anyanyelven, és a más nyelven beszélőkkel való együttműködés során idegen nyelven is	kialakítja az önálló, folyamatos tanulás igényét és képességet. A döntési képességek kialakulása az etikai és jogi szabályok ismeretére, az értékek, viselkedés és életmód összefüggéseinek megértésére épül.		
---	--	--	--

A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK
ADHATÓ, AKI...	ADHATÓ, AKI...	ADHATÓ, AKI...	ADHATÓ, AKI...
Ismeri a műszaki szakterület egy adott részterületének műveléséhez szükséges általános matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat és a velük összefüggő terminológiát.	A műszaki szakterület egy adott részterületén felmerülő rutinfeladatok megoldásában képes alkalmazni a megismert általános elveket, szabályokat, eljárásokat, terminológiát	Vállalja és képviseli a műszaki szakterületet, az ott ellátandó mérnöki kisegítő tevékenységeket.	A kiadott feladatot képes önállóan végrehajtani.
Ismeri a műszaki szakterület adott részterületéhez kapcsolódó tevékenységek megoldási módjait, eszközeit és dokumentációs rendszerét.	Képes szakterületén belül adott részterület műszaki folyamatait működtetni és munkáját dokumentálni.	Érdeklődő a műszaki szakterülettel összefüggő új módszerekkel és eszközökkel kapcsolatban.	Felismeri saját szakmai korlátait egy adott probléma felmerülése esetén.
Ismeri a szakterületén alkalmazható adatgyűjtési és feldolgozási módszereket.	Alkalmazza a műszaki szakterület adott részterületére vonatkozó adatgyűjtési módszereket.	Elfogadja és betartja a munka- és szervezeti kultúra etikai elveit, továbbá a munkavállalás és munkavégzés jogi szabályait.	Ha valamit nem ért, akkor kérdez.
Ismeri a szakszerű és hatékony írásbeli és szóbeli szakmai kommunikáció eszközeit.	Feladatmegoldása során képes együttműködni és szakmai kommunikációt folytatni más szakemberekkel.	Elkötelezett a minőségi követelmények betartására.	Együttműködik szakmai projekteknél más műszaki szakemberekkel.
Ismeri a műszaki szakterület adott részterületének legfontosabb etikai és jogi szabályait.	Képes szakterületén feladatai megoldásához IKT eszközöket felhasználni.	Betartja a szakterületéhez kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai követelményeket.	Figyelembe veszi munkájában az etikai és jogi szabályokat.
Ismeri szakterületének gyakorlati munkafogásait	Gyakorlati tevékenységek elvégzéséhez megfelelő kitartással és monotóniaturéssal rendelkezik.		Felelősséggel végzi saját munkáját és felelősséget vállal érte.
Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai területek elvárásait, követelményeit	Képes szakterületén a gyakorlati munkaműveletek elvégzésére, egyes gépek, berendezések kezelésére.		Felkészült a munkavállalásra, vállalkozásra (önfoglalkoztatásra).

A MŰSZAKI TUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI

FELSŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (ALAPFOKOZAT; BA/BSC) / 6. SZINT⁵⁵

A 6. szinten, a műszaki tudományok képzési területén tömeges, előkészítő jellegű, a munkaerőpiacra felkészítő képzés folyik, melynek kimeneti jellemzője, hogy a végzett hallgató a munkahelyén fél-egy év alatt, belső képzéssel éri el a beosztotti munkához szükséges szintet. A duális mérnökképzés esetében ez a fél-egy éves belső képzés szükségtelenné válik.

TUDÁS	KÉPESSÉGEK	ATTITÜDÖK	AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉG
<i>a tudás mélysége, szervezetsége, kiterjedtsége, rugalmassága, formálhatósága</i>	<i>terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek</i>	<i>érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélekedések, nézetek; szándékok, törekvések</i>	<i>mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén</i>
A 6. szinten adott szakterület ismeretrendszerének és összefüggéseinek átfogó tudása, különböző elméleti megközelítései és az ezeket felépítő terminológiák ismerete, a megismerés és a problémamegoldás speciális módjainak alkalmazása jellemző.	A rutin szakmai problémák azonosítása, elméleti és gyakorlati szintű feltárásához rendelkezni kell a könyvtári és elektronikus formában megjelenő szakirodalmi források önálló feldolgozásának képességével, az analitikus és szintetikus gondolkodás és az adekvát értékelés képességével.	Az attitűdök terén ezen a szinten az adott szakma társadalmi szerepének, értékeinek elfogadása és hiteles közvetítése várható el.	A szakmai kérdések megválaszolása, a problémák megoldása önállóan vagy másokkal való kooperációban történik a felelősség egyéni vállalásával és a szakma etikai normáinak betartásával.

A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...
Ismeri a műszaki szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.	Műszaki szakterületen felmerülő rutinfeladatok megoldásában képes alkalmazni a megszerzett általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.	Nyitott a műszaki szakterületet megalapozó általános és az innovációt szolgáló specifikus ismeretekre.	Önállóan képes a műszaki szakterületen átfogó, megalapozó szakmai kérdések értelmezésére
Ismeri a műszaki szakterület legfontosabb elméleteit, összefüggéseit és ezek terminológiáját.	Képes az adott műszaki szakterület legfontosabb elméleteit, eljárásrendjét és az azokkal összefüggő terminológiát feladatok végrehajtásakor alkalmazni.	Nyitott a műszaki szakterületen zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és elfogadására, hiteles közvetítésére.	Irányítás mellett részt vesz szakmai források alapján egy adott téma kidolgozásában.

⁵⁵ Forrás: Magyar Rektori Konferencia honlapja (www.mrk.hu)
http://www.mrk.hu/wp-content/uploads/2015/06/036_muszaki_plakat_6szint_JAV.pdf

Ismeri a műszaki szakterület ismeret- és tevékenységrendszerének alapvető tényeit, határait, korlátait.	Képes azonosítani a szakterületén belül felmerülő rutin-feladatok megoldásának módját. Képes megítélni a felmerülő problémáknak a rendelkezésre álló eszközökkel történő megoldhatóságát	Érdeklődő a műszaki szakterülettel összefüggő új módszerekkel és eszközökkel kapcsolatban.	A műszaki szakterületen képesítésének megfelelően önirányító és irányító.
Ismeri és érti a műszaki szakterület tervezési elveit.	Képes a szakterületének megfelelő rutin tervezési elveket alkalmazni.	Betartja a munkavégzés és munkavállalás jogi szabályrendszerét.	Felkészült a munkavállalásra, vállalkozásra (önfoglalkoztatásra).
Ismeri és érti a szakterület műszaki folyamatainak szervezési és üzemeltetési eljárásait.	Képes szakterületén a műszaki folyamatokat szervezni és működtetni, és ehhez IKT eszközöket felhasználni.	Elkötelezett a minőségi követelmények betartására és betartatására.	Munkájával összefüggő eredmények esetén vállalja annak következményeit.
Ismeri a műszaki szakterületéhez kapcsolódó más (például: logisztikai, menedzsment, környezetvédelmi, minőségbiztosítási, információtechnológiai, jogi, közgazdasági) szakterületek alapjait, azok határait és követelményeit.	Feladatmegoldása során képes együttműködni a kapcsolódó szakterületekkel.	Betartja és betartatja a szakterületéhez kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai követelményeket.	Törekszik a jogkövető magatartásra és az etikai szabályok figyelembe vételére.
Ismeri a műszaki szakterület tanulási, ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.	Rendelkezik a műszaki szakterület tanulási, ismeretszerzési és adatgyűjtési módszereinek alkalmazási képességével. Képes megoldani szakterületén tipikus műszaki problémákat.		Irányítás mellett közreműködik a műszaki szakterület szakembereivel adott projekt megvalósításában.
Ismeri szakterületének legfontosabb gyakorlati munkafogásait.	Képes arra, hogy szakterületének megfelelően, szakmailag adekvát módon, szóban és írásban kommunikáljon anyanyelvén és egy idegen nyelven		Ha valamit nem ért, akkor kérdez.
Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai területek elvárásait, követelményeit	Gyakorlati tevékenységek elvégzéséhez megfelelő kitartással és monotóniátűréssel rendelkezik.		
	Képes szakterületén a legfontosabb gyakorlati munkaműveletek elvégzésére, gépek, berendezések kezelésére.		

A MŰSZAKI TUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI

FELSŐOKTATÁSI 2. CIKLUS (MESTER FOKOZAT; MA/MSC) / 7. SZINT⁵⁶

A 7. szinten, a műszaki tudományok területén, a legjobb BSC hallgatók valamint a munkavégzés után a képzésbe visszatérő, speciális gyakorlati készségekkel rendelkezők emelt szintű szakképzése folyik, az alábbi tanulási eredményeket célozva meg:

- komplexebb, kiterjedtebb tervezési munka elvégzése;
- más szakterületekkel való intenzív együttműködés;
- kreativitás, innovációs képességek és gyakorlat;
- munkacsoportok rutinszerű vezetése, projektek menedzselése;
- határozott álláspont kialakítása döntések előkészítése során;
- nagyobb autonómia, és az ezzel járó nagyobb felelősségi szint.

TUDÁS	KÉPESSÉGEK	ATTITÜDÖK	AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉG
a tudás mélysége, szervezettsége, kiterjedtsége, rugalmassága, formálhatósága	terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek	érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélekedések, nézetek; szándékok, törekvések	mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén
A 7. szinten az adott szakterületre vonatkozó átfogó tudás mellett új vonásként jelenik meg a szakterület tágabb rendszerben való elhelyezése, rokon szakterületekhez való kapcsolása, e tágabb rendszerben megvalósuló kapcsolat és hatásrendszer felismerése.	Az új „látásmód” az interdiszciplináris megközelítés és a szakterületre jellemző megismerési módszerek szakszerű alkalmazási képessége révén valósulhat meg. A szükséges tudás megszerzésének feltétele az idegennyelvi képességek kialakulása.	A szakma egyre szélesebb körű rendszerbe illesztése révén nő a szakmai identitás tudatossága, megalapozottságának mértéke; kialakul a hivatástudat.	A létrejövő együttműködésekben jellemzővé válik az egyenrangú szerep, a partneri viszony vállalása.

A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...
Érti a műszaki szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.	Műszaki szakterületen felmerülő problémák megoldásában képes alkalmazni a megszerzett általános és specifikus matematikai, természet- és társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat.	Nyitott és fogékony a műszaki szakterületen zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére és elfogadására, hiteles közvetítésére.	Önállóan képes mérnöki feladatok megoldására.

⁵⁶ Forrás: Magyar Rektori Konferencia honlapja (www.mrk.hu)
http://www.mrk.hu/wp-content/uploads/2015/06/037_muszaki_plakat_7szint_JAV.pdf

Érti a műszaki szakterület legfontosabb elméleteit, összefüggéseit és az ezeket felépítő terminológiát.	Képes az adott műszaki szakterület elméleteit és az azokkal összefüggő terminológiát a problémák megoldásakor innovatív módon alkalmazni.	Felvállalja a műszaki szakterülethez kapcsolódó szakmai és etikai értéktrendet.	Kezdeményező szerepet vállal műszaki problémák megoldásában.
Ismeri és érti a műszaki szakterület ismeret- és tevékenység- rendszerének alapvető tényeit, határait és a fejlődés, fejlesztés várható irányait.	Képes a szakterületén belül felmerülő speciális problémák sokoldalú interdiszciplináris megközelítésére és megoldására.	Törekszik a műszaki szakterülettel összefüggő új módszerek és eszközök fejlesztésében való közreműködésre.	Vállalja a felelősséget az irányítása alatt zajló rész-folyamatokért.
Ismeri és érti a műszaki szakterülethez kapcsolódó más szak- területek (például: logisztikai, menedzsment, környezetvédelmi, minőségbiztosítási, információtechnológiai, jogi, közgazdasági, munka- és tűzvédelmi, biztonságtechnikai területek), határait, követelményeit és a fejlődés várható irányait.	Probléma megoldása során képes megszervezni az együttműködést a kapcsolódó szakterületekkel.	Hivatástudata elmélyül.	Működési területén önállóan hoz szakmai döntéseket
Részletekbe menően ismeri és érti a műszaki szakterület ismeretszerzési, adatgyűjtési módszereit, azok etikai korlátait és problémamegoldó technikáit.	Korszerű ismeretszerzési és adatgyűjtési módszerek felhasználásával innovatív módon képes megoldani a szakterületén felmerülő speciális műszaki problémákat.	Törekszik a munka- és szervezeti kultúra etikai elveinek betartására és betartatására.	
	Képes IKT eszközöket és módszereket alkalmazni műszaki problémák megoldására.	Törekszik a minőségi követelmények betartására és betartatására.	
	Képes arra, hogy szakterületén anyanyelvén és legalább egy idegen nyelven publikációs tevékenységet folytasson.		

PÉLDÁK JÓ ÉS NEM JÓ TANULÁSI EREDMÉNYEKRE

(a példák forrása: 18/2016 EMMI rendeletben szereplő képzési és kimeneti követelmények⁵⁷)

MŰSZAKI MÉRNÖK KÉPZÉSI TERÜLET

1. TUDÁS – JÓ PÉLDÁK

Ismeri a termelési folyamatok műszaki kiszolgálásához szükséges gépek és berendezések működését, a termelékenység géprendszerek kialakításának és összeállításának minden alapvető kritériumát.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Behatóan ismeri a gépészeti szakterületen alkalmazott szerkezeti anyagokat, azok előállításának módszereit, alkalmazásuk feltételeit.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Átfogóan ismeri az alkalmazott munka- és erőgépek, gépészeti berendezések, eszközök működési elveit, szerkezeti egységeit.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒
Ismeri az energetikai rendszerek tervezési és működési elveit, az energiaforrások környezetbarát és gazdaságos alkalmazási és fejlesztési módszereit, azok társadalmi és szociális hatásait, különös tekintettel a bioenergetikára.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

⁵⁷ 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról

Ismeri az élettudományi folyamatok számítógépes modellezésének legújabb szoftvereit, azok szükségyszerű szakmai adaptációihoz tartozó informatikai megoldásokat.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

2. TUDÁS – NEM JÓ PÉLDÁK

Átfogóan ismeri az alapvető közgazdasági, vállalati és jogi szabályokat, eszközöket.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Alkalmazni tudja a gépészeti termék-, folyamat- és technológiai tervezés kapcsolódó számítási, modellezési elveit és módszereit.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Ismeri a szakterületéhez kapcsolódó információs és kommunikációs technológiákat	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Rendelkezik írásbeli és szóbeli kommunikációs alapismeretekkel.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Elsajátította az elméletileg megalapozott, rendszer-szemléletű gyakorlatorientált mérnöki gondolkodásmódot.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

3. KÉPESSÉG – JÓ PÉLDÁK

Képes az élelmiszer-gazdaságra jellemző termelési, termék-előállítási rendszerek és folyamatok műszaki modellezésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes mezőgazdasági termelési eljárások és élelmiszer-ipari termékfeldolgozó technológiák megvalósítását lehetővé tevő gépek és géprendszerek összeállítására, telepítésére, üzemeltetésére, szervizelésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes a mechatronikai területen alkalmazott anyagok laboratóriumi vizsgálatára, a vizsgálati eredmények statisztikai kiértékelésére, dokumentálására, és a kísérleti és elméleti eredmények összevetésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes a beruházási igények felmérésére, menedzselésére, valamint a beruházásokkal kapcsolatos műszaki és gazdaságossági vizsgálatok végrehajtására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes a gépészeti meghibásodások diagnosztizálására, az elhárítási műveletek kiválasztására, javítástechnológiai feladatok megoldására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

4. KÉPESSÉG – NEM JÓ PÉLDÁK

Képes vállalati, intézményi menedzsment alrendszerek működtetésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Rendelkezik együttműködő, kapcsolatteremtő képességgel, kommunikációs készséggel, felelősségtudattal, minőség tudattal, értékelési és önértékelési, analízis és szintetizáló képességgel.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Hatékonyan alkalmazza az írásbeli és szóbeli kommunikációt segítő eszközöket.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes a szakterülethez tartozó egyes tudáselemek integrálására, gyakorlati alkalmazására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes irányítani, ellenőrizni a szaktechnológiai gyártási és üzemeltetési folyamatokat a minőségbiztosítás és minőségsszabályozás elemeit szem előtt tartva.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

5. ATTITÜD – JÓ PÉLDÁK

Nyitott és fogékony a korszerű mezőgazdasági és élelmiszer-ipari technológiák megvalósítását és továbbfejlesztését szolgáló műszaki, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására és hiteles közvetítésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

A mérnöki munka során előnyben részesíti az egyének és a társadalom egészségét javító, környezetbarát megoldásokat.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

Törekszik arra, hogy feladatainak megoldása, vezetési döntései az irányított munkatársak véleményének megismerésével, lehetőleg együttműködésben történjen meg.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív ígét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

Elkötelezett arra, hogy a mechatronikai mérnöki területet új ismeretekkel, tudományos eredményekkel gyarapítsa.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

Törekszik arra, hogy folyamatos önképzéssel és továbbképzéssel szakmai fejlődését elősegítse.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

6. ATTITÜD – NEM JÓ PÉLDÁK

Kreativitás, rugalmasság, jó kommunikációs, érveléstechnikai, együttműködési, problémamegoldó készség jellemzi.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

Nyitott a kapcsolatépítésre.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

Nyitott a műszaki szakterületet megalapozó általános és specifikus ismeretekre.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

Átfogó rendszerszemlélettel rendelkezik.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

Felvállalja azokat átfogó és speciális viszonyokat, amelyek szakterülete sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét alkotják.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITŰD?	☒

7. AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG – JÓ PÉLDÁK

Munkája során képes alkalmazni és betartatni a biztonságtechnikai, tűzvédelmi és higiéniai szabályokat, előírásokat.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA - FELELŐSSÉG?	☒

Önállóan tervezi és irányítja a termelőtevékenységet biztosító gépek, berendezések energetikai, műszaki üzembiztosági, környezetvédelmi és szervizelési feladatait.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA - FELELŐSSÉG?	☒

Irányítja és ellenőrzi a szaktechnológiai gyártási folyamatokat, a minőségbiztosítás és minőségszabályozás elemeit szem előtt tartva.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA - FELELŐSSÉG?	☒

Felelősséget vállal műszaki elemzése, azok alapján megfogalmazott javaslatai és megszülető döntései következményeiért.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA - FELELŐSSÉG?	☒

Értékeli beosztottjai munkáját, kritikai észrevételeinek megosztásával elősegíti szakmai fejlődésüket.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA - FELELŐSSÉG?	☒

8. AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG – NEM JÓ PÉLDÁK

Önállóan képes a szervezetek működésének menedzselésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG?	☒

Felelősséget érez a fenntartható fejlődésért.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG?	☒

A szakterületét megalapozó nézeteket felelősséggel vállalja.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG?	☒

Figyel beosztottjai szakmai fejlődésének előmozdítására, ilyen irányú törekvéseik kezelésére és segítésére, az egyenlő esélyű hozzáférés elvének alkalmazására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG?	☒

Felelősségtudata a magatartásával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai, egészség szempontú normákat, szabályokat illetően is megnyilvánul.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG?	☒

**PÉLDÁK A TANULÁSI EREDMÉNYEK ÍRÁSAKOR ALKALMAZHATÓ
JELLEMZŐ IGÉKRE, KIFEJEZÉSEKRE**

Műszaki mérnök képzési terület

A táblázatban szereplő példák a képzési terület KKK-iból⁵⁸ származnak, kiindulópontként használhatóak, de tovább bővíthetők, bővítendőek.

Tudás	Képesség	Attitűd	Autonómia-felelősség
érti	alkalmaz (pl. megfelelő módsze- reket és eszközöket)	elfogad, befogad	betart, betartat
ismeri	bevizsgál, vizsgál	elkötelezett	biztosít (feltételeket)
felismeri	diagnosztizál	érdeklődik	döntést hoz
komplexitásában ismeri	elemzési feladatokat végez	érzékenyen reagál	ellenőriz
összefüggéseiben ismeri	elhárít	figyelemmel kísér	felelősséget vállal, fele- lősséget érez
tudja	ellenőriz	fogékony	irányít
	értékel, kiértékel	képviseli (pl. hitelesen)	irányítás mellett végez valamit
	értékesít	motivált	önállóan végez (valamit)
	feldolgoz	nyitott	utasítás alapján végez (valamit)
	fejleszt, kifejleszt		vezet (pl. vállalati folya- matokat, vállalatot)
	felhasznál		
	felmér		
	feltár (hibákat, hibalehetőségeket)		
	folyamat orientált módon gondol- kodik		
	gyárt		
	hasznosít, környezettudatosan hasznosít		
	kommunikál		
	koordinál		

⁵⁸ 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet (a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról)

	megalkot		
	megold (pl. problémákat)		
	menedzsel		
	modellez		
	összehangol		
	prezentál		
	tervez		
	üzemeltet		
	végrehajt		
	vizsgálatokat végez		

A TERMÉSZETTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI

FELSŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (RÖVID IDEJŰ FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉSEK) / 5. SZINT⁵⁹

A természettudományi képzési területen folyó képzések a – a képesítés szintjétől függően – az alábbi fő tanulási eredmények elérését tűzik célul:

- a képzési szintnek megfelelő elméleti és gyakorlati felkészültség, módszertani ismeretek az élő és élettelen természet jelenségeinek, objektumainak tanulmányozásához, komplexitásának megértéséhez és a modellalkotáshoz;
- képesség a kreatív problémakezelésre és összetett feladatok rugalmas megoldására, továbbá az élethosszig tartó tanulásra és elkötelezettségre a sokszínűség és az értékalapúság mellett.

Az 5. szinten, a természettudományi képzési területen az alábbi fő tanulási eredmények elérése lehet cél:

- nem önállóan, de magabiztos szakmai tudással műszereket, berendezéseket üzemeltet, adatot gyűjt, értékkel;
- végrehajt speciális, de rutinszerű (betanítható) feladatokat egy kutatócsoportban vagy önállóan;
- olyan átfogó képességek, amelyek felkészítik a hallgatót egy 6. szintű képesítés megszerzésére

TUDÁS	KÉPESSÉGEK	ATTITŰDÖK	AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉG
<i>a tudás mélysége, szervezettsége, kiterjedtsége, rugalmassága, formálhatósága</i>	<i>terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek</i>	<i>érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélekedések, nézetek; szándékok, törekvések</i>	<i>mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén</i>
Az 5. szinten a tudás elsősorban egy (új) szakterület speciális, alapvető ismereteivel bővül. Az elméleti tudás rendszerbe szerveződik, az alkalmazás módszereinek és eszközeinek ismerete lehetőséget biztosít valamely szakterület szakképesítésének hosszú távú és magas szintű gyakorlásához. A szakmai szókincs elsajátítása segíti az egyértelmű szakmai kommunikációt (anyanyelven, és a más nyelven beszélőkkel való együttműködés során idegen nyelven is)	A kognitív, kommunikációs és szociális képességek fejlettsége megalapozza a szakmai feladatok sikeres tervezését és lebonyolítását komplex problémák megoldásánál is. Az önfejlesztés különböző módszereinek ismerete kialakítja az önálló, folyamatos tanulás igényét és képességet. A döntési képességek kialakulása az etikai és jogi szabályok ismeretére, az értékek, viselkedés és életmód összefüggéseinek megértésére épül.	Az attitűdöket a folyamatos önképzés, az innovációk iránti nyitottság és a minőségi munkavégzésre való elköteleződés jellemzi	Az önállóság és a felelősségvállalás a saját munka mellett az együttműködő vagy irányított csoport tevékenységére is kiterjed

⁵⁹ Forrás: Magyar Rektori Konferencia honlapja (www.mrk.hu)
http://www.mrk.hu/wp-content/uploads/2015/06/047_termeszettudomany_5szint_JAV.pdf

A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...
Ismeri a természet alapvető törvényszerűségeit.	Jó gyakorlati érzékkel és szakmai lényeglátással rendelkezik.	Törekszik a természettudományi értékek közvetítésére a tágabb társadalmi környezetben is, a saját szűkebb szakterületének megfelelően.	Felelősséget érez a rábízott eszközökért.
Specifikus szakterületén túl felismeri alapszinten a többi természettudományi területtel való összefüggéseket.	Csoportmunkában való együttműködésben az eredményeket, megoldásokat szakmailag releváns módon továbbadja, közli – szóban és írásban egyaránt.		
Alapvető vállalkozási és marketing ismeretekkel rendelkezik	Alkalmazza, működteti, használja szakterületének mérési, adatfeldolgozási módszereit és berendezéseit.		
Ismeri szakterületén a leggyakoribb mérési eljárásokat, adatfeldolgozási módszereket, laboratóriumi berendezéseket.			
Felismeri, hogy munkájához milyen anyagok, mérőműszerek, eszközök alkalmasak felhasználásra.	Munkáját megfelelően (pontosan, tömören) dokumentálja (adminisztrálja).		
Felméri a biztonságos munkavégzés feltételeit.	Kiválasztja az egyszerű szakmai feladatok megoldásához szükséges módszereket és eszközöket.		Felelősséget érez a természeti környezet fenntarthatóságáért
Ismeri a munkája során alkalmazható eljárások/módszerek környezetre, egészségre gyakorolt várható hatásait, a negatív hatások elkerülésének módjait.	Megtervezi napi munkáját, képes helyes döntések meghozatalára.	Saját munkáját önkritikusan értékeli.	Önállóan és felelősséggel oldja meg a rábízott feladatokat.
Ismeri a természettudományi szaknyelvet, megérti a szakterületi terminológiát	Megfelelően kommunikál szakterületének specialistáival, megfogalmazza a problémákat a saját szakterületén, munkaterületén belül.		Beosztottként képes együttműködni szakmai csoportokkal
	A munkája során alkalmazott módszerekkel / eljárásokkal kapcsolatos ismereteit mások számára szakszerűen továbbítja.		

	Tudását megfelelő szak- könyvek segítségével önál- lóan továbbfejleszti. Képes tanulmányait BSc szinten folytatni	Fontosnak tartja szűkebb szakterületi, és ahhoz kapcsolódó természettu- dományos műveltségének bővítését.	
--	---	---	--

A TERMÉSZETTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI

FELSŐOKTATÁSI 1. CIKLUS (ALAPFOKOZAT; BA/BSC) / 6. SZINT⁶⁰

A természettudományi képzési területen folyó képzések – a képesítés szintjétől függően – az alábbi fő tanulási eredmények elérését tűzik célul:

- elméleti és gyakorlati felkészültség, módszertani ismeretek az élő és élettelen természet jelenségeinek, objektumainak tanulmányozásához, komplexitásának megértéséhez és a modellalkotáshoz;
- képesség a kreatív problémakezelésre és összetett feladatok rugalmas megoldására, továbbá az élethosszig tartó tanulásra és elkötelezettségre a sokszínűség és az értékalapúság mellett.

TUDÁS	KÉPESSÉGEK	ATTITÜDÖK	AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉG
a tudás mélysége, szervezettsége, kiterjedtsége, rugalmassága, formálhatósága	terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek	érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélekedések, nézetek; szándékok, törekvések	mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén
A 6. szinten adott szakterület ismeretrendszerének és összefüggéseinek átfogó tudása, különböző elméleti megközelítései és az ezeket felépítő terminológiák ismerete, a megismerés és a problémamegoldás speciális módjainak alkalmazása jellemző.	A rutin szakmai problémák azonosítása, elméleti és gyakorlati szintű feltárásához rendelkezni kell a könyvtári és elektronikus formában megjelenő szakirodalmi források önálló feldolgozásának képességével, az analitikus és szintetikus gondolkodás és az adekvát értékelés képességével.	Az attitűdök terén ezen a szinten az adott szakma társadalmi szerepének, értékeinek elfogadása és hiteles közvetítése várható el.	A szakmai kérdések megválaszolása, a problémák megoldása önállóan vagy másokkal való kooperációban történik a felelősség egyéni vállalásával és a szakma etikai normáinak betartásával.

A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...
Ismeri a természettudományos szakterület összefüggéseit, törvényszerűségeit, és az ezekre alkalmazott matematikai, informatikai eljárásokat.	Képes a természeti, és az ezekkel összefüggésben lévő antropogén folyamatok megértésére, az azokkal kapcsolatos adatgyűjtésre, az adatok feldolgozására, valamint a feldolgozáshoz szükséges szakirodalom használatára.	Törekszik a természet és az ember viszonyának megismerésére.	Képes önállóan végiggondolni alapvető szakmai kérdéseket, és adott források alapján képes a megválaszolásukra

⁶⁰ Forrás: Magyar Rektori Konferencia honlapja (www.mrk.hu)
http://www.mrk.hu/wp-content/uploads/2015/06/048_termeszet_6szint_JAV.pdf

Ismeri a tudományos eredményeken alapuló igazolt elméleteket, modelleket.	Képes a természeti, és az ezekkel összefüggésben lévő antropogén folyamatokkal kapcsolatos törvényszerűségek alkalmazására.		A természettudományos világnézetet felelősséggel vállalja.
Tisztában van szakterületének lehetséges fejlődési irányjaival és határai-val. Rendelkezik a természettudományos alapsismertekkel és az erre épülő gyakorlat elemeinek ismeretével, és megszerezni tudja azokat.			
Tudja és alkalmazza azokat a terepi, laboratóriumi és gyakorlati anyagokat, eszközöket és módszereket, melyekkel a szakmáját alapszinten gyakorolni tudja.	Képes a természettudományi elméletek, paradigmák és elvek gyakorlati alkalmazására, laboratóriumi és terepi vizsgálatok elvégzésére. Szakterületén szerzett tudása alapján képes a szakjával adekvát egyszerűbb jelenségek laboratóriumi körülmények között történő megvalósítására, mérésekkel történő bemutatására, igazolására. Képes a mérési eredmények kiértékelésére, értelmezésére, dokumentálására.	Terepi és laboratóriumi tevékenysége során környezettudatosan jár el.	Felelősséggel együttműködik a természettudományi és más szakterület szakembereivel. Tudatosan vállalja szakmája etikai normáit.
Birtokában van annak a tudásnak, amelynek alkalmazása szükséges természeti folyamatok, természeti erőforrások, élő és élettelen rendszerek szakterületéhez tartozó alapvető gyakorlati problémáinak megoldásához	Képes beazonosítani szakterületének problémáit. Képes a szakterületén szerzett tudását alapvető gyakorlati problémák megoldására alkalmazni, beleértve azok számítássokkal történő alátámasztását is. A szakjának megfelelően képes azon releváns adatok összegyűjtésére és értelmezésére, amelyek alapján megalapozott véleményt tud alkotni társadalmi, tudományos vagy etikai kérdésekről.	Nyitott a szakmai eszmecserére. Nyitott a szakmai együttműködésre a társadalompolitika, a gazdaság és a környezetvédelem területén dolgozó szakemberekkel.	Saját munkájának eredményét reálisan értékeli. Beosztott munkatársai munkáját felelősséggel értékeli.

Anyanyelvén tisztában van a természeti folyamatokat megnevező fogalomrendszerrel és terminológiával.	Ismeretei alapján rendelkezik a természettudományos alapokon nyugvó érvelés képességével.	Ismeri a vitatkozó és kételkedő természettudós példáját. Hitelesen képviseli a természettudományos világnézetet, és közvetíteni tudja azt szakmai és nem szakmai közönség felé.	Tisztában van a tudományos kijelentések jelentőségével és következményeivel.
Átlátja azokat a vizsgálható folyamatokat, rendszereket, tudományos problémákat, melyeket aztán megfelelő, a tudományos gyakorlatban elfogadott módszerekkel tesztel. Fejleszti, mélyíti szakterületi ismereteit.	Képes az adott szakon elsajátított természettudományos tudás és megértés alkalmazására a tudományos kutatásban, új eredmények létrehozásában. Képes tudásának gyarapítására és tanulmányainak magasabb szinten történő folytatására.	Nyitott a természettudományos és nem természettudományos továbbképzés irányában. Elkötelezett új kompetenciák elsajátítására és világgképének bővítésére.	Önállóan működteti a szakterületén a kutatásban használt laboratóriumi, terepi berendezéseket, eszközöket.

A TERMÉSZETTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET TANULÁSI EREDMÉNY ALAPÚ, SZINTLEÍRÓ KIMENETI JELLEMZŐI

FELSŐOKTATÁSI 2. CIKLUS (MESTER FOKOZAT; MA/MSc) / 7. SZINT⁶¹

A természettudományi képzési területen folyó képzések – a képzési szinttől függően – az alábbi fő tanulási eredmények elérését tűzik célul:

- elméleti és gyakorlati felkészültség, módszertani ismeretek az élő és élettelen természet jelenségeinek, objektumainak tanulmányozásához, komplexitásának megértéséhez és a modellalkotáshoz;
- képesség a kreatív problémakezelésre és összetett feladatok rugalmas megoldására, továbbá az élethosszig tartó tanulásra és elkötelezettségre a sokszínűség és az értékalapúság mellett.

TUDÁS	KÉPESSÉGEK	ATTITŰDÖK	AUTONÓMIA ÉS FELELŐSSÉG
<i>a tudás mélysége, szervezettsége, kiterjedtsége, rugalmassága, formálhatósága</i>	<i>terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek</i>	<i>érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélemények, nézetek; szándékok, törekvések</i>	<i>mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói mentén</i>
A 7. szinten az adott szakterületre vonatkozó átfogó tudás mellett új vonásként jelenik meg a szakterület tágabb rendszerben való elhelyezése, rokon szakterületekhez való kapcsolása, e tágabb rendszerben megvalósuló kapcsolat és hatásrendszer felismerése.	Az új „látásmód” az interdiszciplináris megközelítés és a szakterületre jellemző megismerési módszerek szakszerű alkalmazási képessége révén valósulhat meg. A szükséges tudás megszerzésének feltétele az idegennyelvi képességek kialakulása.	A szakma egyre szélesebb körű rendszerbe illesztése révén nő a szakmai identitás tudatossága, megalapozottságának mértéke; kialakul a hivatástudat.	A szakmai kérdések megválaszolása, a problémák megoldása önállóan vagy másokkal való kooperációban történik a felelősség egyéni vállalásával, és a szakma etikai normák betartásával.

A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...	A KÉPZÉSI TERÜLETEN KÉPESÍTÉS ANNAK ADHATÓ, AKI...
Rendszer szinten ismeri a természettudományos szakterület összefüggéseit, törvényszerűségeit, és az ezekre alkalmazott matematikai, informatikai eljárásokat.	Képes a természettudományi kutatásban, és/vagy a fejlesztésben, innovációban használt kiemelt elméleti és gyakorlati ismeretek, eszközök és eljárások, továbbá a tudományos módszerekkel gyűjtött adatok részletes elemzésére.	Elfogadja azt a szakmai identitást, amely a természettudományok sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét adja.	Önállósággal rendelkezik átfogó és speciális szakmai kérdések kidolgozásában, szakmai nézetek képviselésében, megindoklásában.
Ismeri szakterületének tudományos eredményeinek alapuló aktuális elméleteit, modelljeit	Képes tudományága eredményeinek, átfogó és speciális összefüggéseinek szintézisére és magas szintű, objektív értékelésére.		

⁶¹ Forrás: Magyar Rektori Konferencia honlapja (www.mrk.hu)
http://www.mrk.hu/wp-content/uploads/2015/06/049_termeszet_7szint_JAV.pdf

Tisztában van szakterületének lehetséges fejlődési irányjaival és határait. Rendelkezik a természettudományos alapismeretekkel, azok elméleti alapjaival, rendszerezni tudja azokat.	Képes megkülönböztetni a tudományosan megalapozott, illetve a kellően alá nem támasztott állításokat.		
Átlátja, ismeri és alkalmazza azokat a terepi, laboratóriumi és gyakorlati anyagokat, eszközöket és módszereket, amelyekkel a szakmáját gyakorolni tudja.	Képes a természettudományi elméletek, paradigmák és elvek kritikus gyakorlati alkalmazására, laboratóriumi és terepi vizsgálatok megtervezésére és elvégzésére. Szakterületén szerzett tudása alapján képes a szakjával adekvát jelenségek laboratóriumi körülmények között történő megvalósítására, mérésekkel történő bemutatására, igazolására. Képes a mérési eredmények kiértékelésére, értelmezésére, elemzésére és az ezekből fakadó következtetések levonására.	Terepi és laboratóriumi tevékenysége során elkötelezett a környezettudatos viselkedés iránt. Szakmájának etikai normái szerint kezeli a saját és a mások által létrehozott tudományos/szellemi eredményeket. Fogékony az új technológiák bevezetése és használata iránt.	Saját szakmai tudása birtokában felelősséggel együttműködik a természettudományi és más szakterület szakembereivel.
Birtokában van annak a tudásnak, amelyre szüksége van a természeti folyamatok, természeti erőforrások, élő és élettelen rendszerek szakterületére jellemző gyakorlati problémáinak megoldásához.	Képes szakterületének problémáit szakszerűen megfogalmazni. Képes a szakterületén szerzett tudását jellemző gyakorlati problémák megoldására alkalmazni, beleértve azok számításokkal történő alátámasztását is.	Vállalja szakmai eszmecserék kezdeményezését.	Kialakítja saját munkájára vonatkozó egyéni állásfoglalását és vállalja nézetei következményeit.
Anyanyelvén magabiztosan használja a természeti folyamatokat leíró fogalomrendszert és terminológiát.	Szakmai vitákban képes álláspontját tudományos érvekkel alátámasztani. Képes szakmai vitákban érvelni – szóban és írásban egyaránt	Nyitott a szakmai együttműködésre a társadalompolitika, a gazdaság és a környezetvédelem területén dolgozó szakemberekkel. Példaképnek tekinti a vitatkozó és kételkedő természettudós ideálját.	Beosztott munkatársai munkáját felelősséggel értékeli. Tisztában van saját szakmai kijelentéseinek jelentőségével és vállalja azok következményeit.

Átlátja saját szakterületének vizsgálható folyamatait, rendszereit, tudományos problémáit. Szakterületén széles körű szakirodalmi tájékozottsággal rendelkezik.	Képes az adott szakon elsajátított természettudományos tudás és megértés alkalmazására a tudományos kutatásban, részt tud venni új eredmények létrehozásában. Képes tudásának gyarapítására és tanulmányainak magasabb szinten történő folytatására.	Hitelesen képviseli a természettudományos világnézetet és közvetíti azt a szakmai és nem szakmai közönség irányában. Nyitott a természettudományos és nem természettudományos továbbképzés irányában. Elkötelezett új kompetenciák elsajátítására és világképének szélesítésére	Felelősen irányítja a szakterületi kutatásban használt laboratóriumi, terepi berendezések, eszközök működtetőit.
---	--	--	---

PÉLDÁK JÓ ÉS NEM JÓ TANULÁSI EREDMÉNYEKRE

(a példák forrása: 18/2016 EMMI rendeletben szereplő képzési és kimeneti követelmények⁶²)

TERMÉSZETTUDOMÁNYI KÉPZÉSI TERÜLET

1. Tudás kategória – Jó példák

Ismeri a környezeti elemek és rendszerek mennyiségi és minőségi jellemzőinek vizsgálatára alkalmas főbb módszereket, ezek jellemző mérőberendezéseit és azok korlátait, valamint a mért adatok értékelésének módszereit.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Tisztában van a biológia alapvető részterületeinek (rendszerint, szervezeten, sejten, ökológia, mikrobiológia, élettan, genetika, evolúció, biotechnológia, bioetika, biostatistika, humánbiológia, biokémia, biofizika, molekuláris biológia) ismeretköreivel, alapfogalmaival és terminológiájával.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Ismeri a kémia tudományos eredményein alapuló, az atomok és molekulák szerkezetére, a kémiai kötés kialakulására vonatkozó legfontosabb igazolt elméleteket, modelleket.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

⁶² 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról

Ismeri és érti az analízis, valószínűesszámítás, lineáris algebra, operációkutatás, statisztika, illetve a számítástudomány alapvető fogalmait és összefüggéseit, valamint az alkalmazási területekhez kapcsolódó rutinszerű problémák formális modelljeit.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Ismeri az információ architektúra különböző rétegeinek (tranzakció-feldolgozás, operatív működés támogatása, döntéstámogatás, csoportmunka, munkafolyamat) alapvető jellemzőit és a közöttük levő összefüggéseket.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

2. Tudás kategória – Nem jó példák

Áttekintő ismeretekkel rendelkezik a szakmagyakorláshoz szükséges jogszabályokról.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Korszerű informatikai ismeretek birtokában használni tud szakmai adatbázisokat és specializációtól függően egyes tervező, modellező, szimulációs szoftvereket.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Ismeri az összefüggéseket a különböző tárgyak keretében elsajátított ismeretkörök között.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Rendelkezik természettudományos alapismeretekkel és az erre épülő gyakorlat elemeinek ismeretével, és rendszerezni tudja azokat.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

Ismerik a terület jogi szabályozásának kérdéseit.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – TUDÁS?	☒

3. Képesség kategória – Jó példák

Képes a környezeti elemek és rendszerek korszerű mérőszközökkel történő mennyiségi és minőségi jellemzőinek alapfokú vizsgálatára, mérési tervek összeállítására, azok kivitelezésére és az adatok értékelésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

Képes a geo adatok térinformatikai feldolgozására, eredmények térképi megjelenítésére, legalább egy geoinformatikai szoftver magabiztos alkalmazására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉ-PESSÉG?	☒

Képes a természeti és az ezekkel összefüggésben lévő antropogén kémiai folyamatok megértésére, az azokkal kapcsolatos adatgyűjtésre, az adatok feldolgozására, valamint a feldolgozáshoz szükséges kémiai szakirodalom használatára.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉ-PESSÉG?	☒

Képes az egészségügyi, jogi és biztonsági szabályozások környezetre és a társadalomra gyakorolt hatásának ismeretében szerves és szervetlen anyagok környezeti szempontú terepi és laboratóriumi vizsgálatának elvégzésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉ-PESSÉG?	☒

Képes alkalmazást fejleszteni, kliens-szerver és WEB, mobil rendszereket programozni, multiplatform rendszereket kialakítani.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉ-PESSÉG?	☒

4. Képesség kategória – Nem jó példák

Rendelkezik a megfelelő szintű manuális készségekkel.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉ-PESSÉG?	☒

Képes bonyolultabb feladatok elvégzésére, ismeretek gyakorlati alkalmazására a választott specializációnak megfelelő szakterületen.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉ-PESSÉG?	☒

Képes az alapszakon elsajátított tudás és megismerés alkalmazására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉ-PESSÉG?	☒

Alkalmas helyzetelemzések készítésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉ-PESSÉG?	☒

Multidiszciplináris gondolkodása révén az egyes diszciplínákból rendelkezésre álló információkból megérti és átlátja a környezettudományi jellegű összefüggéseket.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – KÉPESSÉG?	☒

5. Attitűd kategória – Jó példák

Elkötelezett a magas színvonalú, minőségi munkavégzés iránt és törekszik e szemléletet munkatársai felé is közvetíteni.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

Nytott a biotechnológiai, bioipari területeken zajló szakmai, technológiai fejlesztés és innováció megismerésére, elfogadására, hiteles közvetítésére.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

Terepi és laboratóriumi tevékenysége, tanulási folyamatai során környezettudatos magatartást mutat.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív ígét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

Nyitott az új módszerek, programozási nyelvek, eljárások megismerésére és azok készség szintű elsajátítására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

Felemeli szavát az általánosan elfogadott emberi joggal szemben álló, hátrányos megkülönböztetésre alkalmas, a társadalmi és környezeti normákkal ellenkező technológiák, eljárások, módszerek és fejlesztések szervezeten belüli megjelenése, vagy kidolgozásuk előkészítése ellen.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTITÜD?	☒

6. Attitűd kategória – Nem jó példák

Kreativitás, rugalmasság, jó kommunikációs, érveléstechnikai, együttműködési, problémamegoldó készség jellemzi.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra –ATTITÜD?	☒

Nyitott a kapcsolatépítésre.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTI-TÜD?	☒

Nyitott a műszaki szakterületet megalapozó általános és specifikus ismeretekre.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTI-TÚD?	☒

Átfogó rendszerszemlélettel rendelkezik.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTI-TÚD?	☒

Felvállalja azokat átfogó és speciális viszonyokat, amelyek szakterülete sajátos karakterét, személyes és közösségi szerepét alkotják.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – ATTI-TÚD?	☒

7. Autonómia-felelősség kategória – Jó példák

Betartja a biotechnológiai területre speciálisan fontos munkavégzés biológiai biztonsággal kapcsolatos szabályait, valamint munkajogi szabályait.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA - FELELŐSSÉG?	☒

Önállóan működteti a szakterületén a kutatásban használt laboratóriumi, berendezéseket, eszközöket. A tevékenység megkezdése előtt ellenőrzi, illetve ellenőrizteti a gépek, berendezések biztonságos működését.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA - FELELŐSSÉG?	☒

Szakmai tevékenysége során felelősséggel vizsgálja az antropogén folyamatok környezeti kockázatait, és legjobb szakmai tudása szerint kezdeményezi az ezeket csökkentő intézkedések megtételét.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA - FELELŐSSÉG?	☒

Munkahelyi vezetőjének útmutatása alapján irányítja a rábízott személyi állomány munkavégzését, felügyeli a gépek, berendezések üzemeltetését.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA - FELELŐSSÉG?	☒

Meghatározza a különböző termékek tulajdonságait, ellenőrzi a technológiára jellemző munkafázisok minőségét és elvégzi a részfeladatok minőségirányítását.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA - FELELŐSSÉG?	☒

8. Autonómia-felelősség kategória – Nem jó példák

Felelősséggel viseltetik a fenntarthatóság és környezettudatosság terén.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG?	☒

Ellátja a munkavédelmi feladatokat.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG?	☒

Figyel az egyenlő esélyű hozzáférés elvének alkalmazására.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG?	☒

Felelősséggel irányít és önrányít.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG?	☒

A szakterületét megalapozó nézeteket felelősséggel vállalja.	Konkrét, egyértelmű	☒
	Megfelelő nyelvi formulát használ – aktív igét	☒
	Meghatározza a témakört, amire a tanulási eredmény vonatkozik - specifikussága	☒
	Meghatározza a tanulási eredmény kontextusát, összefüggéseit, komplexitását	☒
	Meghatározza az elérendő szintet – mélysége, kiterjedése	☒
	Mérhető, értékelhető	☒
	Megfelelő kategóriába került besorolásra – AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG?	☒

**PÉLDÁK A TANULÁSI EREDMÉNYEK ÍRÁSAKOR ALKALMAZHATÓ
JELLEMZŐ IGÉKRE, KIFEJEZÉSEKRE**

Természettudományi képzési terület

A táblázatban szereplő példák a képzési terület KKK-iból⁶³ származnak, kiindulópontként használhatóak, de tovább bővíthetők, bővítendőek.

Tudás	Képesség	Attitűd	Autonómia-felelősség
átlát (pl. összefüggéseket, törvényszerűségeket)	adatokat feldolgoz	elfogad, befogad	betart, betartat
érti	adatokat gyűjt	elkötelezett	biztosít (feltételeket)
ismeri	alátámaszt (pl. számításokkal)	érdeklődik	döntést hoz
felismeri	alkalmaz	érzékenyen reagál	ellenőriz
megérti	alkalmazást fejleszt	figyelemmel kísér	felelősséget vállal, felelősséget érez
tudja	bemutat (pl. mérésekkel)	fogékony	irányít
	bizonyít	képviseli (pl. hitelesen)	irányítás mellett végez valamit
	dokumentál	motivált	önállóan végez, működtet (valamit)
	elemez	nyitott	utasítás alapján végez (valamit)
	értelmez	törekszik	
	felkutat		
	igazol (pl. számításokkal, mérésekkel)		

⁶³ 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet (a felsőoktatási szakképzések, az alap- és mesterképzések képzési és kimeneti követelményeiről, valamint a tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 8/2013. (I. 30.) EMMI rendelet módosításáról)

	kiértékel (pl. mérési eredményeket)		
	megtervezi		
	megvalósít		
	menedzseli		
	működteti		
	összegyűjt		
	számításokat végez		
	tervez		
	új eredményeket hoz létre		
	véleményt alkot		
	vizsgálatokat végez (pl. laboratóriumi, terepi)		
	kivitelez		

Tantárgyleíráshoz alkalmazható sablon

–a MAB hivatalos űrlapja alapján⁶⁴–

FELSŐOKTATÁSI SZAKKÉPZÉS

Tanegység neve:	Kreditszáma:
A tanegység tantervi helye (hányadik félév): és tanóraszám :	
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak)</i> : ...	
Az ismeretátadás alkalmazott típusa(i): ea. / szem. / gyak. / konz.	
A számonkérés módja(i) (koll. / gyj. / egyéb ⁶⁵): ...	
A tanegység „képzési karaktere” ^{II} (elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke): kredit%	

Tárgyleírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
A legfontosabb kötelező , valamint az ajánlott irodalom, tansegédlet, taneszköz <i>(jegyzet, tankönyv)</i>
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek <i>(tudás, képesség stb. KKK 7. v. 8. pont)</i> a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
<i>pl.:</i>modul a) tudás -..... -..... b) képesség -..... -..... (esetleg c) attitűd és/vagy d) autonómia és felelősségvállalás (is) – <i>ha értelmezhető</i>)

A tantárggyal kialakítandó konkrét tanulási eredmények:			
Tudás	Képesség	Attitűd	Autonómia-felelősség
Tanegység felelőse <i>(név, beosztás, tud. fokozat)</i> :			
Az ismeretátadásba bevont oktató(k) , ha vannak <i>(név, beosztás, tud. fokozat)</i> :			

⁶⁴ A Magyar Akkreditációs Bizottság honlapjának 2018. januári állása alapján, az ott szereplő űrlapot - tantárgyleírásra konvertizált résszel – kiegészítve készült.

⁶⁵ pl. évközi beszámoló

Tantárgyleíráshoz alkalmazható sablon
–a MAB hivatalos űrlapja alapján⁶⁶–

ALAPSZAK

(1.) Tantárgy neve:	Kreditértéke: ...
A tantárgy besorolása: kötelező / választható (a nem kívánt törlendő!)	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹²: (kredit%)	
A tanóra ⁶⁷ típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám : ... az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve :) Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ⁶⁸ (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ⁶⁹): Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ⁷⁰ (ha vannak):	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): ...	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak):	

Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása
A 2-5 legfontosabb kötelező , illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, esetleg oldalak), ISBN)
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul
pl.: c) tudása -..... -..... d) képességei -..... -.....

A tantárggyal kialakítandó konkrét tanulási eredmények:			
Tudás	Képesség	Attitűd	Autonómia-felelősség
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat):			
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):			

⁶⁶ A Magyar Akkreditációs Bizottság honlapjának 2018. januári állása alapján, az ott szereplő űrlapot - tantárgyleírásra konvertizált résszel – kiegészítve készült.

⁶⁷ **Nftv. 108. § 37. tanóra:** a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

⁶⁸ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

⁶⁹ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁷⁰ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

Tantárgyleíráshoz alkalmazható sablon
–a MAB hivatalos űrlapja alapján⁷¹–

MESTERSZAK

(1.) Tantárgy neve:	Kreditértéke: ...		
A tantárgy besorolása: kötelező / választható <i>(a nem kívánt törlendő!)</i>			
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”¹³: (kredit%)			
A tanóra ⁷² típusa: ea. / szem. / gyak. / konz. és óraszám : ... az adott félévben, (ha nem (csak) magyarul oktatják a tárgyat, akkor a nyelve :) Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők ⁷³ <i>(ha vannak):</i>			
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ⁷⁴): Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok ⁷⁵ <i>(ha vannak):</i>			
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): ...			
Előtanulmányi feltételek <i>(ha vannak):</i>			
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása			
A 2-5 legfontosabb kötelező , illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)			
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 8. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul			
<i>pl.:</i> e) tudása -..... -..... f) képességei -..... -.....			
A tantárggyal kialakítandó konkrét tanulási eredmények:			
Tudás	Képesség	Attitűd	Autonómia-felelősség
Tantárgy felelőse (név, beosztás, tud. fokozat):			
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha van(nak) (név, beosztás, tud. fokozat):			

⁷¹ A Magyar Akkreditációs Bizottság honlapjának 2018. januári állása alapján, az ott szereplő űrlapot - tantárgyleírásra konkretizált résszel – kiegészítve készült.

⁷² **Nftv. 108. § 37. tanóra:** a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc.

⁷³ pl. esetismertetések, szerepjáték, tematikus prezentációk stb.

⁷⁴ pl. folyamatos számonkérés, évközi beszámoló

⁷⁵ pl. esettanulmányok, témakidolgozások, dolgozatok, esszék, üzleti, szervezési tervek stb. bekérése

Tantárgyleíráshoz alkalmazható sablon
–a MAB hivatalos űrlapja alapján⁷⁶–

OSZTATLAN TANÁRSZAK

tantárgy neve: ...	kreditszáma: ...																
a tanóra típusa ⁷⁷ (ea. / szem. / gyak. / konz.) és (heti) óraszám ...																	
számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb ⁷⁸): ...																	
tantárgy tantervi helye (hányadik félév, vagy más időszak): ...																	
előtanulmányi feltételek (ha vannak): ...																	
tantárgyleírás: az elsajátítandó <u>ismeretanyag</u> és a kialakítandó <u>kompetenciák</u> tömör, ugyanakkor informáló leírása																	
A tantárggyal kialakítandó <u>konkrét</u> tanulási eredmények:																	
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <th style="width: 25%;">Tudás</th> <th style="width: 25%;">Képesség</th> <th style="width: 25%;">Attitűd</th> <th style="width: 25%;">Autonómia-felelősség</th> </tr> <tr><td style="height: 15px;"></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td style="height: 15px;"></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr><td style="height: 15px;"></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>	Tudás	Képesség	Attitűd	Autonómia-felelősség													
Tudás	Képesség	Attitűd	Autonómia-felelősség														
a 3-5 legfontosabb <i>kötelező</i> , illetve <i>ajánlott irodalom</i> (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, oldalak, ISBN)																	
Tantárgyfelelős (név, beosztás, tud. fokozat):.....																	
Tantárgy oktatásába bevont oktató(k) , ha vannak (név, beosztás, tud. fokozat):.....																	

⁷⁶ A Magyar Akkreditációs Bizottság honlapjának 2018. januári állása alapján, az ott szereplő űrlapot - tantárgyleírásra konvertizált részzel – kiegészítve készült.

⁷⁷ **Nftv. 108. § 37. tanóra:** a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc

⁷⁸ pl. évközi beszámoló